

**BANK OCHRONY ŚRODOWISKA
SPÓŁKA AKCYJNA**

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI
GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.
W I PÓŁROCZU 2015 ROKU**

Warszawa, sierpień 2015 roku

SPIS TREŚCI

PODSUMOWANIE WYNIKÓW GRUPY BOŚ S.A.	4
I. CZYNNIKI I ZDARZENIA WPŁYWAJĄCE NA SYTUACJĘ FINANSOWĄ GRUPY W I PÓŁROCZU 2015 R.	5
1. SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA.....	5
2. NOTOWANIA AKCJI BOŚ S.A. NA GPW	7
3. OPIS ISTOTNYCH ZDARZEŃ W I PÓŁROCZU 2015 R.....	7
4. CZYNNIKI, KTÓRE MOGĄ MIEĆ WPŁYW NA WYNIKI GRUPY	11
II. WYNIKI FINANSOWE I DZIAŁALNOŚĆ GRUPY	12
1. RACHUNEK WYNIKÓW GRUPY	12
2. BILANS	17
2.1. Aktywa Grupy	17
2.1.1. Zmiany w strukturze aktywów	17
2.1.2. Kredyty i pożyczki	18
2.1.3. Jakość portfela kredytowego.....	19
2.2. Kapitał własny i zobowiązania razem Grupy.....	19
2.2.1. Zmiany w strukturze kapitału własnego i zobowiązań razem	19
2.3. Źródła finansowania działalności Grupy	20
2.3.1. Zobowiązania wobec klientów.....	20
2.3.2. Obligacje własne	20
2.3.3. Informacje o zaciągniętych kredytach i umowach pożyczek.....	21
2.3.4. Informacje o zaciągniętych kredytach, umowach pożyczek, poręczeniach i gwarancji, nie dotyczących działalności operacyjnej Banku	22
2.4. Aktywa i zobowiązania warunkowe Grupy	22
2.5. Informacje o udzielonych pożyczkach, poręczeniach i gwarancjach podmiotom zależnym	23
3. RÓŻNICA POMIĘDZY PROGNOZAMI A ZREALIZOWANYMI WYNIKAMI.....	23
4. STRATEGIA ROZWOJU GRUPY	23
4.1. Kierunki rozwoju Banku	23
4.2. Kierunki rozwoju Grupy	24
5. ORGANIZACJA GRUPY KAPITAŁOWEJ.....	24
6. UDZIAŁ BOŚ S.A. W SEKTORZE	25
7. PODSTAWOWE PRODUKTY, USŁUGI I SFERY DZIAŁALNOŚCI GRUPY.....	25
7.1. Produkty bankowe	25
7.2. Liczba obsługiwanych klientów, rachunków, kart płatniczych i placówek	26
7.3. Oferta proekologiczna i współpraca z funduszami ochrony środowiska.....	26
7.4. Segment klientów korporacyjnych	27
7.5. Segment finansów publicznych.....	29
7.6. Segment klientów detalicznych.....	29
7.7. Działalność maklerska	33
7.8. BOŚ Eko Profit S.A. - działalność uzupełniająca ofertę usług Banku	34
7.9. Inicjatywa JESSICA	34
7.10. Współpraca z zagranicznymi instytucjami finansowymi	34
III. ZARZĄDZANIE RYZYKAMI I KONTROLA W GRUPIE	35
1. RYZYKO KREDYTOWE.....	35
2. RYZYKO FINANSOWE	38
2.1. Ryzyko płynności	38
2.2. Ryzyko stopy procentowej	39
2.2.1. Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej.....	39

2.2.2. Ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej	40
2.3. Ryzyko walutowe.....	41
2.4. Ryzyko cen akcji, towarów i instrumentów pochodnych.....	43
3. RYZYKO OPERACYJNE I BRAKU ZGODNOŚCI	43
3.1. Ryzyko operacyjne	43
3.2. Ryzyko braku zgodności.....	44
4. SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.....	44
IV. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE.....	46
1. OCENA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI FINANSOWYMI.....	46
2. UZALEŻNIENIE OD PARTNERÓW.....	47
3. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	47
4. SEZONOWOŚĆ LUB CYKLICZNOŚĆ.....	47
5. INFORMACJE O UMOWACH BANKU.....	47
5.1. Umowy znaczące	47
5.2. Umowy z Bankiem Centralnym i organami nadzoru	47
5.3. Umowy o dokonanie badań sprawozdań finansowych.....	47
6. CZYNNIKI I NIETYPOWE ZDARZENIA.....	48
7. INFORMACJA O POSTĘPOWANIACH SĄDOWYCH.....	48
8. ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA.....	48
9. INFORMACJA O DYWIDENDZIE	48
10. TYTUŁY EGZEKUCYJNE, SPRZEDAŻ WIERZYTELNOŚCI	48
11. GŁÓWNE INWESTYCJE.....	49
12. AKCJONARIAT I PRAWA Z AKCJI	49
12.1. Akcjonariat.....	49
12.2. Informacje o umowach dotyczących przyszłych zmian w strukturze akcjonariatu	50
12.3. Posiadacze specjalnych uprawnień kontrolnych z tytułu papierów wartościowych	50
12.4. Ograniczenia w przenoszeniu prawa własności papierów wartościowych i w wykonywaniu prawa głosu	50
13. INFORMACJA NA TEMAT SKŁADU ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ	50
14. INFORMACJA O STANIE POSIADANIA AKCJI BOŚ S.A. PRZEZ CZŁONKÓW ZARZĄDU BANKU ORAZ RADY NADZORCZEJ	51
15. PRACOWNICY.....	52
15.1. Szkolenia	52
15.2. Program opcji menedżerskich	53
15.3. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A.....	54
16. INFORMACJE PO DNIU BILANSOWYM	55
17. DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNA	55
18. FUNDACJA BOŚ – STRATEGICZNE ZAANGAŻOWANIE SPOŁECZNE BANKU	56

PODSUMOWANIE WYNIKÓW GRUPY BOŚ S.A.

W II kwartale 2015 r. zysk netto Grupy BOŚ S.A. wyniósł 3,4 mln zł wobec -0,7 mln zł w I kwartale br. Wynik z tytułu odsetek zwiększył się o 2,0% a wynik z tytułu prowizji o 7,8%. Grupa BOŚ S.A. odnotowała także wzrost wyniku z dywidend oraz wyniku z pozycji wymiany. Wynik na działalności bankowej (liczony jako suma wyniku: odsetkowego, z opłat i prowizji, z dywidend, na działalności handlowej, na inwestycyjnych papierach wartościowych, na rachunkowości zabezpieczeń oraz wyniku z wymiany) był z wyższy o 8,9% w porównaniu do I kwartału 2015 r.

W I półroczu 2015 r. Grupa BOŚ S.A. wykazała zysk netto w wysokości 2,7 mln zł wobec 34,0 mln zł w analogicznym okresie ub.r. Grupa wykazała wzrost wyniku z tytułu prowizji o 14,1% oraz wyniku z wymiany o 143,1% przy słabszym wyniku z tytułu odsetek o 20,5%, wyniku na działalności handlowej (z 17,7 mln zł do -0,5 mln zł) oraz wyniku na inwestycyjnych papierach wartościowych o 40,1%.

BOŚ S.A. rozwijał działalność na rynku finansowania projektów proekologicznych powiększając, zgodnie ze Strategią, udział w portfelu kredytowym kredytów udzielonych na działania służące ochronie środowiska. Saldo kredytów proekologicznych na dzień 30 czerwca 2015 r. wynosiło 4 004,3 mln zł, co stanowiło 29,6% salda kredytów ogółem w Banku, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2014 r. wynosiło 3 398,3 mln zł a udział ten wynosił 26,5%. Kredyty te przeznaczone były w większości na inwestycje w obszarze ochrony atmosfery, głównie na realizację przedsięwzięć z zakresu odnawialnych źródeł energii oraz efektywności energetycznej. Kwota umów zawartych w I półroczu 2015 r. na finansowanie działań proekologicznych wyniosła 1 833,5 mln zł. W zdecydowanej większości (95,5% kwoty) nowe kredyty proekologiczne skierowane były do klientów korporacyjnych.

Zobowiązania Grupy wobec klientów według stanu na 30 czerwca 2015 r. zwiększyły się o 1,4% w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. i wyniosły 14 433,8 mln zł. Depozyty wzrosły w segmencie klientów detalicznych - o 327,7 mln zł tj. o 4,7%, w segmencie klientów korporacyjnych - o 309,3 mln zł, tj. o 6,9%, oraz w segmencie finansów publicznych - o 197,5 mln zł, tj. o 24,9% przy spadku zobowiązań wobec funduszy ekologicznych o 318,8 mln zł.

Wartość bilansowa kredytów i pożyczek udzielonych klientom Grupy według stanu na koniec I półrocza 2015 r. wynosiła 13 207,0 mln zł. Saldo kredytów zwiększyło się o 5,7% w porównaniu do końca 2014 r. W I półroczu 2015 r. największy wzrost miał miejsce w pozycji kredyty udzielone klientom korporacyjnym o 16,9%, przy jednoczesnym spadku o 7,9% kredytów udzielonych finansom publicznym. Kredyty udzielone klientom segmentu detalicznego wzrosły o 0,9%. Kredyty udzielone klientom segmentu detalicznego mają udział 35,8% w kredytach ogółem. Kredyty mieszkaniowe w CHF stanowiły 10,8% ogółu kredytów Grupy.

Suma bilansowa Grupy na dzień 30 czerwca 2015 r. wyniosła 19 884,1 mln zł i była wyższa o 1,1% w porównaniu do stanu na koniec 2014 r.

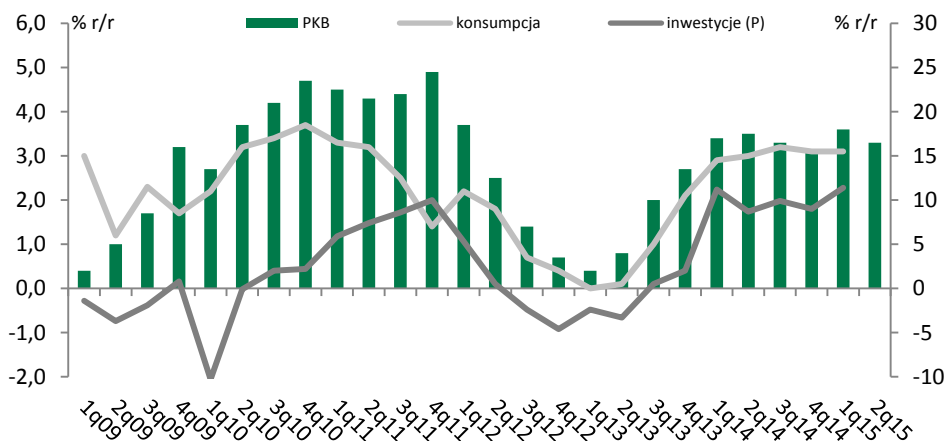
W I półroczu 2015 r. liczba klientów BOŚ S.A. zwiększyła się o 1,4% do poziomu 242,1 tys. a liczba rachunków oszczędnościowo rozliczeniowych wzrosła o 4,2% do 235,4 tys.

Wskaźniki Grupy BOŚ S.A. pozostały na bezpiecznym poziomie. Współczynnik wypłacalności Grupy obliczony zgodnie z art. 92 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 r. (CRR) wyniósł 12,70% na koniec I półrocza 2015 r. wobec 14,03% na koniec 2014 r. Współczynnik Tier 1 wyniósł 9,58% na dzień 30 czerwca 2015 r. wobec 10,46% na koniec 2014 r.

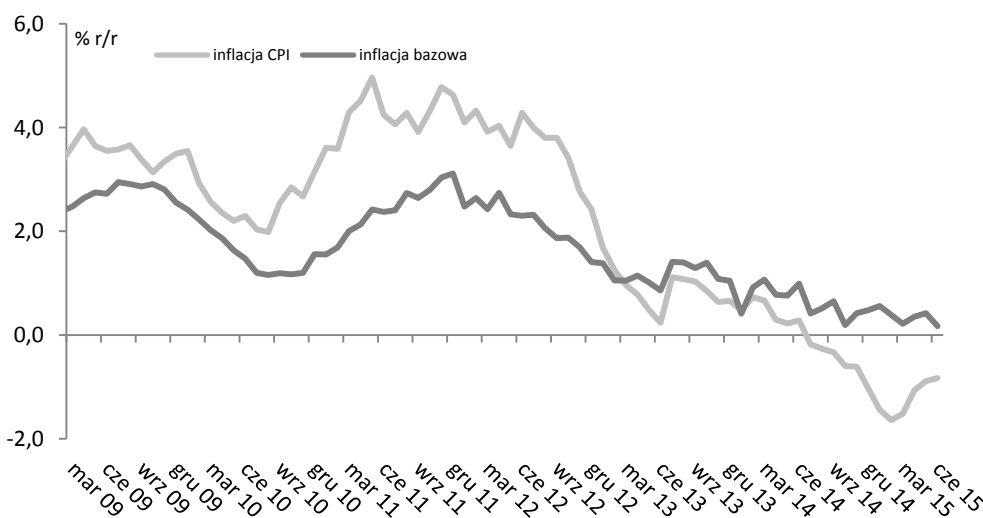
I. CZYNNIKI I ZDARZENIA WPŁYWAJĄCE NA SYTUACJĘ FINANSOWĄ GRUPY W I PÓŁROCZU 2015 R.

1. SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA

Wstępne dane GUS wskazały na niewielkie wyhamowanie tempa wzrostu aktywności polskiej gospodarki w II kwartale 2015 r. W tym okresie dynamika wzrostu PKB obniżyła się do 3,3% r/r, wobec wzrostu o 3,6% r/r w I kwartale 2015 r. i jednocześnie powróciła do poziomów notowanych w II połowie 2014 r.

W I kwartale 2015 r. postępowała stopniowa poprawa sytuacji na rynku pracy ze stabilnym wzrostem zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (1,0% r/r w II kw.) oraz spadkiem stopy bezrobocia rejestrowanego do 10,3% na koniec II kwartału wobec 12,0% w analogicznym okresie 2014 r., przy spadku liczby bezrobotnych na koniec II kwartału br. o ponad 290 tys. wobec analogicznego okresu ub.r. W II kwartale 2015 r. skala ujemnej dynamiki cen w gospodarce zmniejszyła się – średni wskaźnik CPI wzrósł do -0,9% r/r wobec -1,5% r/r w I kw. Mniejsza skala deflacji była przede wszystkim efektem zmniejszenia się ujemnej dynamiki cen paliw i żywności w ujęciu rocznym. Jednocześnie niskiemu wskaźnikowi inflacji sprzyjała nadal umiarkowana presja popytowa i kosztowa w gospodarce.

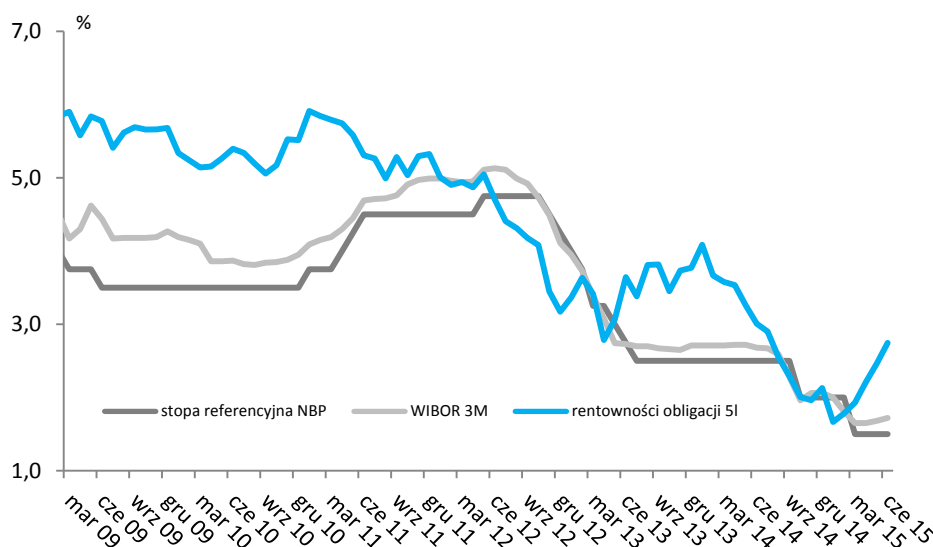

Po obniżeniu na marcowym posiedzeniu stóp procentowych NBP o 50 pkt. baz. oraz zadeklarowaniu zakończenia cyklu łagodzenia polityki pieniężnej, w II kwartale Rada Polityki Pieniężnej utrzymała stabilne stopy procentowe. Stopa referencyjna NBP pozostała przez II kwartał na poziomie 1,5%.

W warunkach stabilnych stóp procentowych NBP oraz ograniczenia oczekiwań rynkowych na kontynuację obniżek stóp procentowych NBP w II kwartale oprocentowanie pożyczek na rynku międzybankowym lekko wzrosło – stawka WIBOR 3M na koniec czerwca wyniosła 1,72% wobec 1,65% na koniec marca br.

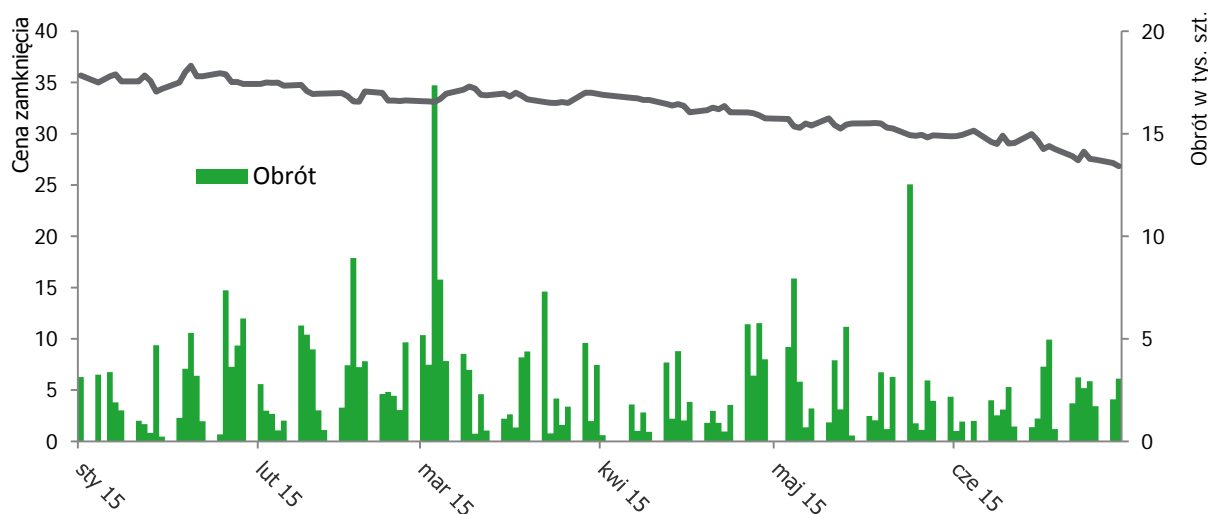
Po wyraźnej poprawie sytuacji na globalnym rynku finansowym w I kwartale, II kwartał przyniósł silny wzrost zmienności notowań aktywów finansowych globalnie. Od połowy kwietnia, praktycznie do końca II kwartału, rentowności długoterminowych obligacji skarbowych na rynkach bazowych (USA, Niemcy) silnie rosły. W szczególności mocny wzrost dotyczył rentowności obligacji niemieckich - około 80 pkt. baz. między lokalnym minimum i maksimum w II kwartale. Silna przecena obligacji skarbowych była pochodną ograniczenia obaw rynkowych przed realizacją scenariusza deflacyjnego w gospodarkach rozwiniętych (w szczególności w strefie euro) w warunkach wyraźnego wzrostu cen ropy naftowej w II kwartale, a także, w przypadku strefy euro, technicznego odreagowania silnych spadków rentowności z I kwartału w reakcji na uruchomienie przez EBC programu skupu obligacji skarbowych.

Jednocześnie koniec kwartału przyniósł silny wzrost awersji do ryzyka na globalnym rynku finansowym w reakcji na kryzys w Grecji (brak porozumienia między władzami greckimi a wierzycielami Grecji ws. reform warunkujących wypłatę zaległej pomocy finansowej dla Grecji, brak spłaty czerwcowych rat zobowiązań Grecji wobec MFW, wyznaczenie na 5 lipca referendum dot. warunków pomocy finansowej dla Grecji i kampania rządu greckiego za opowiedzeniem się przez społeczeństwo w referendum przeciwko tym warunkom). W rezultacie pod koniec czerwca i w I połowie lipca miał miejsce silny spadek notowań akcji na globalnych rynkach, a także pozostałych aktywów o wyższym profilu ryzyka, w tym instrumentów finansowych na rynkach wschodzących (do których zaliczany jest polski rynek). Pomimo negatywnego wyniku referendum w Grecji, w połowie lipca ostatecznie osiągnięto porozumienie między wierzycielami a władzami greckimi ws. pomocy finansowej dla Grecji, co wyzwoлиło silną poprawę nastrojów na globalnym rynku finansowym i wzrost notowań aktywów o wyższym profilu ryzyka. Podwyższona zmienność sytuacji na globalnym rynku finansowym miała w II kwartale decydujący wpływ na kształtowanie się notowań aktywów finansowych na polskim rynku finansowym.

Na rynku złotych obligacji skarbowych wzrost rentowności obligacji globalnie w połączeniu ze wzrostem pod koniec czerwca awersji do ryzyka związanej z kryzysem w Grecji skutkowało silnym wzrostem rentowności złotych obligacji skarbowych. Rentowności obligacji 10-letnich wzrosły w II kwartale o ok. 100 pkt. baz. do poziomu blisko 3,30% na koniec czerwca. Jednocześnie kryzys w Grecji skutkowało wyraźnym osłabieniem kursu złotego. W II kwartale złoty stracił na wartości ponad 2,5% wobec euro (poziom 4,19 PLN/EUR na koniec czerwca) i ponad 3,3% wobec franka szwajcarskiego (poziom 3,99 PLN/EUR na koniec czerwca). Osłabienie złotego było kontynuowane w pierwszych dniach lipca. Ostateczna poprawa sytuacji na globalnych rynkach finansowych w drugiej połowie lipca w reakcji na ograniczenie ryzyka sytuacji w Grecji skutkowało także wzrostem notowań krajowych aktywów – spadkiem rentowności 10-letnich obligacji skarbowych poniżej poziomu 2,90% oraz umocnieniem złotego poniżej poziomu 4,15 PLN/EUR oraz 3,95 PLN/CHF pod koniec lipca.

2. NOTOWANIA AKCJI BOŚ S.A. NA GPW

W I półroczu 2015 r.:

- kurs akcji BOŚ S.A. zmniejszył się o 21,1% (-7,17 zł) z poziomu 34,00 zł na koniec 2014 r. do 26,83 zł na dzień 30 czerwca 2015 r.,
- średnie dzienne obroty akcjami Banku wyniosły 2,8 tys. szt. (w porównaniu do 4,8 tys. szt. w I półroczu 2014 r.), przy czym najwyższy ich poziom (17,4 tys. szt.) zanotowano w dniu 4 marca 2015 r.

3. OPIS ISTOTNYCH ZDARZEŃ W I PÓŁROCZU 2015 R.

Wyróżnienia i nagrody w I półroczu 2015 r.

- Wyróżnienie dla inicjatyw BOŚ S.A. w raporcie Forum Odpowiedzialnego Biznesu „Odpowiedzialny biznes w Polsce 2014. Dobre praktyki”.
- BOŚ, jako jedna z 3 polskich firm, w gronie 1000 europejskich firm, które przeznaczają najwięcej środków na badania i rozwój. Ranking "2014 EU Industrial R&D Investment Scoreboard" został przygotowany przez Komisję Europejską.
- I miejsce dla Zespołu Ekonomistów BOŚ w konkursie prognostycznym „Gazety Giełdy Parkiet” w kategorii na najcelniejsze prognozy wskaźników makroekonomicznych w II kwartale 2015 r.
- III miejsce dla BOŚ EKOsystem w kategorii Innowacja finansowa roku w VI edycji Plebiscytu „Złoty Bankier” 2014.
- Nagroda „Byk i Niedźwiedź” Gazety Giełdy Parkiet – BossaFX najlepszą platformę foreksową roku 2014 i nominacja w kategorii najlepszy Dom Maklerski.
- Statuetka byka GPW – DM BOŚ nagrodzony za największą aktywność animatora na rynku kontraktów terminowych w roku 2014.
- Nagroda FxCuffs 2015 w kategorii Polski Broker Forex Roku.
- Nagroda Gazety Finansowej - Tytuł Finansowa Marka Roku 2015 w kategorii dom maklerski.
- Nagroda KDPW – DM BOŚ nagrodzony za pierwsze wśród uczestników rynku wdrożenie nettingu w papierach wartościowych.
- Wyróżnienie TGE dla DM BOŚ za największą liczbę klientów pozyskanych na rynku energii elektrycznej w roku 2014.
- Nagroda „Złote Obroty” przyznana przez Izbę Rozliczeniową Giełd Towarowych za największą aktywność na nowych instrumentach.
- Order Finansowy 2014 miesięcznika Home&Market dla BossaZagranica w kategorii Produkt Inwestycyjny.
- I miejsca dla EKOlokaty Bez Kantów w rankingu lokat bankowych eGospodarka.pl oraz TotalMoney.pl.
- I miejsce dla karty MasterCard Gold BOŚ w rankingu kart kredytowych „Złota karta kredytowa dla każdego”

- I miejsce dla EKOlokat7 Premium w rankingu lokat 3M Bankier.pl.
- I miejsce dla Konta oszczędnościowego „Więcej za Mniej” w rankingu kont oszczędnościowych Totalmoney.pl.
- I miejsce dla EKOlokaty Specjalnej BOŚ w rankingu lokat terminowych Totalmoney.pl.

Nowelizacja ustawy o finansach publicznych.

Z dniem 1 stycznia 2015 r. weszła w życie nowelizacja Ustawy o finansach publicznych. Nowe przepisy przewidują wykorzystanie aktywów finansowych kolejnych jednostek sektora finansów publicznych w zarządzaniu płynnością budżetu państwa. Nowelizacja rozszerza obowiązek lokowania wolnych środków w formie depozytu u Ministra Finansów. Na mocy nowych przepisów obowiązkiem tym zostały objęte takie jednostki sektora finansów publicznych jak: instytucje gospodarki budżetowej, państwowe instytucje kultury, Polska Akademia Nauk, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, a także Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Wejście w życie Ustawy skutkowało odpływem depozytów tych podmiotów z banków.

Uwarunkowania prawne rozwoju działalności proekologicznej

W dniu 20 lutego 2015 r. została uchwalona Ustawa o odnawialnych źródłach energii, wprowadzająca m.in. zmianę systemu wsparcia z systemu świadectw pochodzenia energii na system aukcyjny. W odniesieniu do małych instalacji i mikroinstalacji Ustawa wprowadza zapis o gwarantowanych taryfach na odsprzedaż nadwyżki energii elektrycznej przez prosumentów. Część przepisów Ustawy, m.in. dotyczących nowych form wsparcia wytwórców z OZE, wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2016 r. Resort gospodarki kontynuuje prace nad nowelizacją ustawy w zakresie doprecyzowania przepisów dotyczących mikroinstalacji prosumenckich - w maju br. MG przedstawiło projekt nowelizacji ustawy, w którym zaproponowano ograniczenie stawek taryf gwarantowanych dla prosumentów w stosunku do obowiązujących zapisów ustawy. W dniu 13 lipca br. została opublikowana kolejna wersja projektu, w której nastąpił powrót do wcześniejszych stawek taryf gwarantowanych z zastrzeżeniem, że będą one zmieniane co roku. W zakresie inwestycji podlegających systemowi aukcyjnemu nowelizacja rozwiązuje problem tzw. luki inwestycyjnej, obejmującej instalacje oddane do eksploatacji pomiędzy 1 stycznia 2016 r. a pierwszą aukcją. Uwagi do projektu nowelizacji ustawy zostały zgłoszone przez BOS S.A. za pośrednictwem Związku Banków Polskich oraz Rady OZE Konfederacji Pracodawców Lewiatan.

Ekokredyt Prosument

W dniu 24 kwietnia br. do oferty bankowej wszedł Ekokredyt Prosument. Produkt funkcjonuje w ramach Programu priorytetowego Prosument, dotyczącego wspierania rozproszonych odnawialnych źródeł energii poprzez zakup i montaż mikroinstalacji OZE, w oparciu o podpisane przez Bank z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) dwie umowy: o udostępnienie środków z przeznaczeniem na udzielanie kredytów oraz udostępnienie środków na dotacje. W ramach tych umów Bank, jako jedyny bank współpracujący z NFOŚiGW, uzyskał możliwość udzielania kredytów wraz z dotacją do łącznej kwoty 20 mln zł, zwiększonej na wniosek Banku do 95 mln zł, z czego 57 mln zł w formie kredytów, a 38 mln zł w formie dotacji.

Od 1 sierpnia obowiązuje nowy, zmieniony Program Priorytetowy Prosument. Główne zmiany dotyczą: zniesienia obowiązku łączenia instalacji do produkcji ciepła z instalacjami wytwórczymi energii elektrycznej, obniżenia maksymalnego jednostkowego kosztu kwalifikowanego dla kolektorów słonecznych i systemów fotowoltaicznych, zmiany niektórych wymagań technicznych dla źródeł opalanych biomasą, pomp ciepła, układów fotowoltaicznych, mikrokogeneracji. Zmieniony program wyraźnie akcentuje wykluczenie możliwości korzystania z taryf gwarantowanych przewidzianych ustawą o OZE w przypadku skorzystania przez inwestora z dofinansowania instalacji ze środków NFOŚiGW. Korzystnej zmianie ulega wynagrodzenie dla banków, które w pierwszym roku wynosi 3%, a kolejnych wzrasta z 1% do 1,5% od stanu zadłużenia w rozpoczętym okresie rocznym kredytowania. Nowy nabór banków, trwający w okresie od 3 sierpnia do 11 września br, ma umożliwić przystąpienie do Programu większej liczbie banków.

Zmiana ratingu przez agencję ratingową Fitch

W dniu 19 maja 2015 r. agencja ratingowa Fitch Ratings Ltd (Agencja) obniżyła oceny ratingowe BOŚ S.A.: długoterminowy rating (IDR) z 'BBB' do 'BB', rating obligacji w EUR z 'BBB' do 'BB' oraz krajowy

rating długoterminowy z 'A(pol)' do 'BBB(pol)' pozostawiając perspektywę negatywną. Agencja potwierdziła również rating indywidualny (Viability Rating) na poziomie 'bb'. Obniżenie ratingu nastąpiło w związku z globalnym przeglądem ocen wsparcia dla banków ze strony państwa, który został ogłoszony przez Agencję w marcu 2014 r. Zdaniem Agencji, uwarunkowania regulacyjne znacząco zmniejszyły prawdopodobieństwo wsparcia przez państwo dla banków amerykańskich, szwajcarskich oraz z Unii Europejskiej.

Agencja wyraziła przekonanie, że instytucje państwowe podjęłyby wyprzedzające działania, aby uniknąć przekroczenia przez Bank regulacyjnych wymogów kapitałowych, jednak w świetle BRRD (Dyrektywa w sprawie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków) i działań Unii Europejskiej zmierzających do ograniczania pomocy publicznej prawdopodobieństwo nadzwyczajnego wsparcia ze strony państwa zmniejszyło się.

Informacja o obniżeniu ratingu przez Fitch Ratings została zawarta w raporcie bieżącym nr 18/2015.

Przedsięwzięcia w obszarze Wsparcia

W I półroczu 2015 r. prowadzono działania wdrożeniowe w dwunastu projektach, które wynikały z konieczności dostosowania Banku do wymogów prawnych i/lub regulacyjnych instytucji nadzorczych jak również z inicjatyw o charakterze biznesowym. W szczególności:

- zakończono realizację prac projektowych oraz zamknięto *Projekt J*, którego celem było dostosowanie Banku do zaleceń Rekomendacji J Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie danych o zabezpieczeniach
- zrealizowano zadania projektowe w ramach *Projektów Rekomendacja D i ZJD*. Tym samym zapewniono dostosowanie Banku do wymogów Rekomendacji D Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w bankach, w tym dotyczące zarządzania jakością danych,
- zakończono projekty *FINREP ITS* – projekt dotyczący obowiązkowej sprawozdawczości finansowej ITS wg wymagań EBA (w zakresie aktywów obciążonych) oraz *Walidacja modeli*, którego celem było wdrożenie narzędzia informatycznego wspierającego proces walidacji w oparciu o wyniki przeprowadzonej walidacji modeli scoringowych i ratingowych,
- uruchomiono projekt *Adekwatność*, którego celem jest wdrożenie kompleksowego rozwiązania dla pomiaru adekwatności kapitałowej na potrzeby obowiązkowej sprawozdawczości ostrożnościowej w ujęciu jednostkowym i skonsolidowanych.

Znaczące umowy

- W dniu 26 lutego 2015 r. (raport bieżący nr 4/2015) Bank zawarł z jednym ze swoich strategicznych Klientów Umowę Kredytu Nieodnawialnego w kwocie 140 mln zł na okres do 19 lutego 2025 r. Kredyt jest przeznaczony na finansowanie projektu inwestycyjnego w branży mleczarskiej. W związku z finansowaniem ww. Projektu Bank zawarł ponadto umowę o udzielenie limitu na zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej (IRS) w kwocie 26,3 mln zł na okres do 21 maja 2022 r.
- W dniu 5 marca 2015 r. (raport bieżący nr 5/2015) została zawarta umowa pożyczki z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, który postawił do dyspozycji BOŚ S.A. środki w wysokości 75 mln EUR na okres do 12 lat. Pożyczka przeznaczona jest na finansowanie projektów inwestycyjnych, realizowanych przez podmioty sektora finansów publicznych, małe i średnie przedsiębiorstwa zatrudniające do 250 pracowników oraz średnie przedsiębiorstwa zatrudniające mniej niż 3 tysiące pracowników, w obszarze związanym z ochroną środowiska, efektywnością energetyczną, utrzymaniem infrastruktury, przemysłem, usługami i turystyką. Pożyczka będzie wykorzystana w transzach. Wartość umowy wynosi 310,6 mln zł wg średniego kursu NBP z dnia 5 marca 2015 r.
- W dniu 6 marca 2015 r. (raport bieżący nr 6/2015) Bank zawarł z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju („EBOiR”), Spółką Polenergia S.A. („Sponsor”) oraz trzema jej podmiotami zależnymi („Kredytobiorcy”), tj.: Grupą PEP – Farma wiatrowa 1 Sp. z o.o. („GPFW1”), Grupą PEP – Farma wiatrowa 4 Sp. z o.o. („GPFW4”) oraz Grupą PEP – Farma wiatrowa 6 Sp. z o.o. („GPFW6”), Aneks do Umowy finansowania 3 farm wiatrowych z dnia 4 października 2013 r., do której Bank przystąpił w dniu 29 lipca 2014 r. udzielając kredytu inwestycyjnego spółce GPFW4 w kwocie 238 mln zł na finansowanie kosztów budowy farmy wiatrowej Skurpie o mocy 36,8 MW (o czym Bank informował w raporcie bieżącym 47/2014). Na podstawie Aneksu kwota kredytu inwestycyjnego udostępnionego przez Bank uległa zwiększeniu o 26,3 mln zł w związku z rozbudową łącznej mocy farmy wiatrowej Skurpie do 43,7 MW. Pozostałe warunki umowy nie uległy zmianie. Jednocześnie, Bank zawarł w dniu 6 marca 2015 r. ze spółką GPFW4 oraz Sponsorem aneks do umowy kredytu VAT, na podstawie której

kwota kredytu uległa zwiększeniu o kwotę 3,5 mln zł do kwoty 28,5 mln zł. Pozostałe warunki umowy nie uległy zmianie. Umowa i aneksy nie zawierają zapisów o karach umownych. Uruchomienie finansowania w ramach zwiększonych kwot kredytów uwarunkowane jest spełnieniem przez GPFW4 warunków zawieszających. Łączne zaangażowanie Banku wobec Klienta oraz grupy podmiotów z nim powiązanych, wynikające z umów zawartych przez Bank w okresie ostatnich 12 miesięcy, z uwzględnieniem ww. aneksów, wynosiło 309,6 mln zł.

- W dniu 31 marca 2015 r. (raport bieżący nr 9/2015) Bank zawarł z jednym ze swoich strategicznych klientów Umowę Kredytów, na podstawie której udostępnił kredytobiorcy kredyt inwestycyjny w kwocie do 262 mln zł na okres do 31 marca 2031 r. Kredyt jest przeznaczony na finansowanie kosztów budowy farmy wiatrowej, zlokalizowanej w województwie podkarpackim. W związku z finansowaniem w/w projektu farmy wiatrowej, Bank udzielił ponadto Kredytobiorcy w ramach zawartej Umowy Kredytów, kredytu obrotowego na VAT w kwocie do 11,5 mln zł na okres do 30 września 2016 r. Zaangażowanie Banku wobec Klienta, wynikające z Umowy Kredytów zawartej przez Bank w dniu 31 marca br., wynosiło 273,5 mln zł.
- W dniu 9 kwietnia 2015 r. (raport bieżący nr 10/2015) BOŚ S.A. zawarł ze spółką Elektrownie Wiatrowe Wschód Sp. z o.o. umowę kredytu nieodnawialnego w kwocie 240 mln zł na okres do 31 marca 2016 r. Kredyt został przeznaczony na finansowanie kosztów budowy farmy wiatrowej zlokalizowanej w województwie lubelskim, składającej się z 16 sztuk turbin Vestas V 112-3,2 MW o łącznej docelowej mocy 51,2 MW.
- W dniu 16 kwietnia 2015 r. (raport bieżący nr 12/2015) BOŚ S.A. zawarł z jednym ze swoich strategicznych Klientów Umowę ramową na zawieranie transakcji skarbowych w związku z kredytem inwestycyjnym, przeznaczonym na finansowanie kosztów budowy farmy wiatrowej, udzielonym przez Bank na podstawie Umowy Kredytów z dnia 31 marca 2015 r., o której Bank poinformował w raporcie bieżącym nr 9/2015. Łączna kwota umów zawartych z Klientem przez Bank w okresie ostatnich 12 miesięcy, z uwzględnieniem ww. umów wynosi 356,7 mln zł i przekraczał próg 10% kapitałów własnych Banku spełniając, kryterium uznania umowy za znaczącą. Szczegółowe informacje dotyczące umowy o największej wartości zostały zawarte w raporcie bieżącym nr 9/2015.
- W dniu 6 maja 2015 r. (raport bieżący nr 13/2015) BOŚ S.A. zawarł z firmą Eolica Postolin Sp. z o.o. (Spółka/Kredytobiorca) umowę kredytu inwestycyjnego, na podstawie której udostępnił Kredytobiorcy kredyt w kwocie do 120 mln zł przeznaczony na współfinansowanie kosztów budowy farmy wiatrowej zlokalizowanej w województwie pomorskim, składającej się z 17 sztuk turbin Vestas model V-100, każda o mocy 2 MW, o łącznej docelowej mocy 34 MW. Ostateczna data spłaty kredytu przypada we wcześniejszej z dat: 30 czerwca 2030 r. lub dniu przypadającym 186 miesięcy od daty zawarcia umowy kredytu. Ponadto Bank podpisał ze Spółką umowę obrotowego kredytu nieodnawialnego w kwocie 9,2 mln zł na okres do 31 stycznia 2017 r. w celu finansowania zapłaty podatku VAT w związku z realizowaną inwestycją. Warunki cenowe obu umów kredytowych nie odbiegają od warunków rynkowych. Jednocześnie strony podpisały w dniu 6 maja br. Umowę ramową na zawieranie transakcji skarbowych, określając następujące limity transakcyjne:
 - 1) limit transakcyjny FX Forward w kwocie do 10,2 mln zł, w ramach którego zawierane będą transakcje zabezpieczające ryzyko kursu walutowego, z maksymalną datą rozliczenia transakcji, przypadającą na 31 grudnia 2016 r.,
 - 2) limit transakcyjny IRS w kwocie do 26,4 mln zł, na podstawie którego zawarta zostanie transakcja swapa procentowego na potrzeby zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej. Maksymalna data rozliczenia transakcji w ramach przyznanego limitu transakcyjnego przypada 5 maja 2025 r.
 Kryterium uznania za znaczące umów zawartych ze Spółką przez Bank w dniu 6 maja 2015 r. wynikało z faktu, iż łączna ich wartość, która wynosiła 165,8 mln zł przekraczała próg 10% kapitałów własnych Banku.
- W dniu 11 maja 2015 r. (raport bieżący nr 15/2015) BOŚ S.A. zawarł z firmą Wind Field Korytnica Sp. z o.o. (Kredytobiorca) umowę kredytu inwestycyjnego w kwocie 365 mln zł na okres do 31 grudnia 2034 r. Kredyt jest przeznaczony na współfinansowanie kosztów budowy zespołu 25 sztuk turbin wiatrowych 3,3 MW typu Vestas V126 o łącznej docelowej mocy 82,5 MW, zlokalizowanego na terenie województwa mazowieckiego.

4. CZYNNIKI, KTÓRE MOGĄ MIEĆ WPŁYW NA WYNIKI GRUPY

Do czynników, które mogą mieć wpływ na wyniki Grupy w perspektywie najbliższych kwartałów należy zaliczyć:

- **skutki ewentualnego ustawowego rozwiązania kwestii kredytów mieszkaniowych denominowanych w CHF**

W dniu 5 sierpnia 2015 r. Sejm przyjął Ustawę o szczególnych zasadach restrukturyzacji walutowych kredytów mieszkaniowych w związku ze zmianą kursu walut obcych do waluty polskiej oraz o zmianie niektórych ustaw (Ustawa). Biorąc pod uwagę, iż Ustawa jest w trakcie procesu legislacyjnego, nie jest znany termin wejścia jej w życie, ani jej ostateczny kształt.

W przypadku wejścia w życie Ustawy w obecnym kształcie kredytobiorcy będą mieli możliwość skorzystania z preferencyjnego przewalutowania kredytów walutowych na złotowe w terminie do 30 czerwca 2020 r. Koszty przewalutowania w 90% pokryłby bank, a w 10% kredytobiorca. Przewalutowanie kredytów walutowych następowaloby po kursie z dnia sporządzenia umowy restrukturyzacyjnej. Z uprawnienia do restrukturyzacji będą mogli skorzystać kredytobiorcy spełniający szczegółowe warunki określone w Ustawie.

Można przyjąć że, o ile Ustawa weszłaby w życie w obecnym kształcie, to miałyby istotny wpływ na wyniki finansowe Banku. Niemniej ostateczny kształt Ustawy nie jest znany, i co za tym idzie, na tym etapie niemożliwe jest precyzyjne określenie jej wpływu na sytuację finansową Banku.

- **efekty wejścia w życie przepisów Ustawy o OZE**

Wejście w życie części przepisów ustawy o odnawialnych źródłach energii, w tym dotyczących wdrożenia od stycznia 2016 r. nowego systemu wsparcia dla odnawialnych źródeł energii w postaci systemu aukcyjnego ogranicza ryzyko kredytowania poszczególnych transakcji, jednocześnie limituje potencjał rynku (poprzez limitowanie przez Ministerstwo Gospodarki ilości energii wystawionej na aukcje).

- **realizacja Programu Prosument**

Bank realizuje Program Prosument w ramach podpisanych w dniu 26 lutego 2015 r. dwóch umów o udostępnieniu środków z przeznaczeniem na udzielanie kredytów oraz udostępnieniu środków na dotacje.

- **uruchomienie programów unijnych na ochronę środowiska**

Aktualnie trwa proces wdrażania w krajowym systemie prawnym i instytucjonalnym rozwiązań objętych programami unijnymi. Promowane kierunki, to przede wszystkim wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną oraz dostosowania do zmian klimatu i efektywnego gospodarowania zasobami. Środki dystrybuowane będą m.in. w ramach: Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz Regionalnych Programów Operacyjnych. Uruchomienie działań inwestycyjnych zwiększy popyt na finansowanie bankowe, uzupełniające dostępne środki Unii Europejskiej.

- **podniesienie przez Radę Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w listopadzie 2014 r. stawek opłaty rocznej i opłaty ostrożnościowej**

W wyniku przyjętych zmian stawka opłaty rocznej wzrosła z poziomu 0,1% w 2014 r., do poziomu 0,189% w 2015 r. Jednocześnie stawka opłaty ostrożnościowej wzrosła z poziomu 0,037% w 2014 r. do poziomu 0,05% w 2015 r. 12,5-krotności sumy wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe.

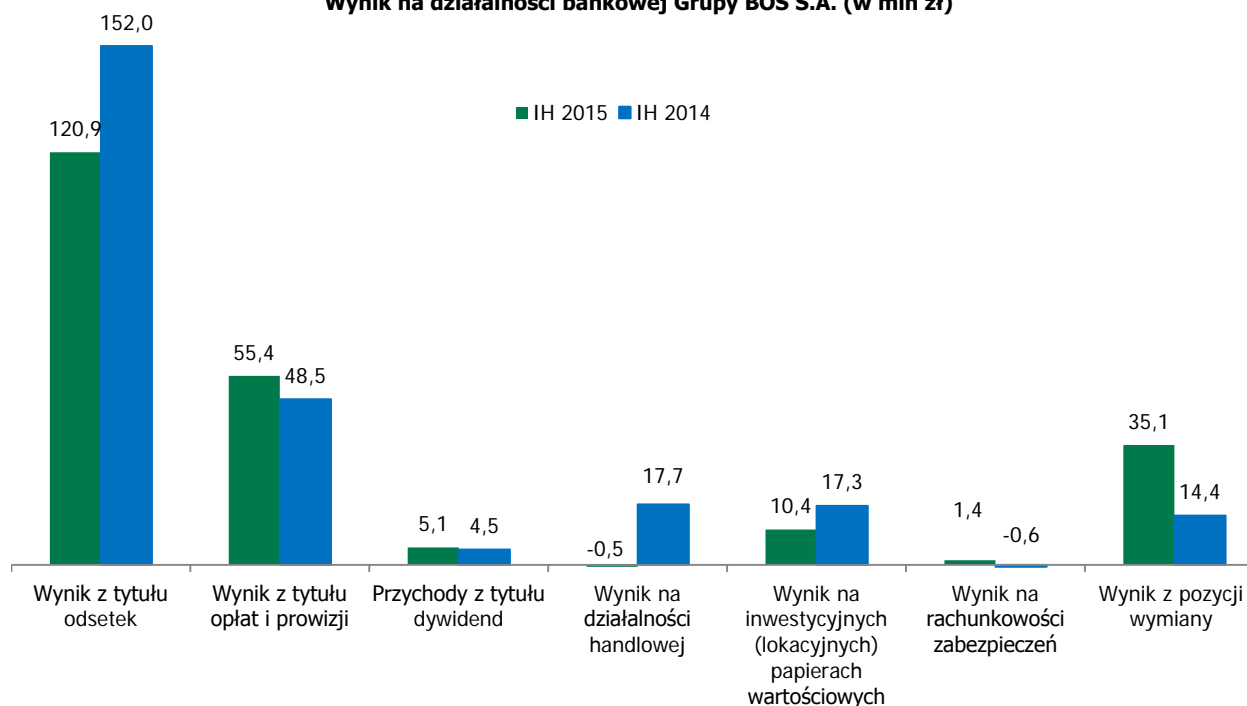
II. WYNIKI FINANSOWE I DZIAŁALNOŚĆ GRUPY

1. RACHUNEK WYNIKÓW GRUPY

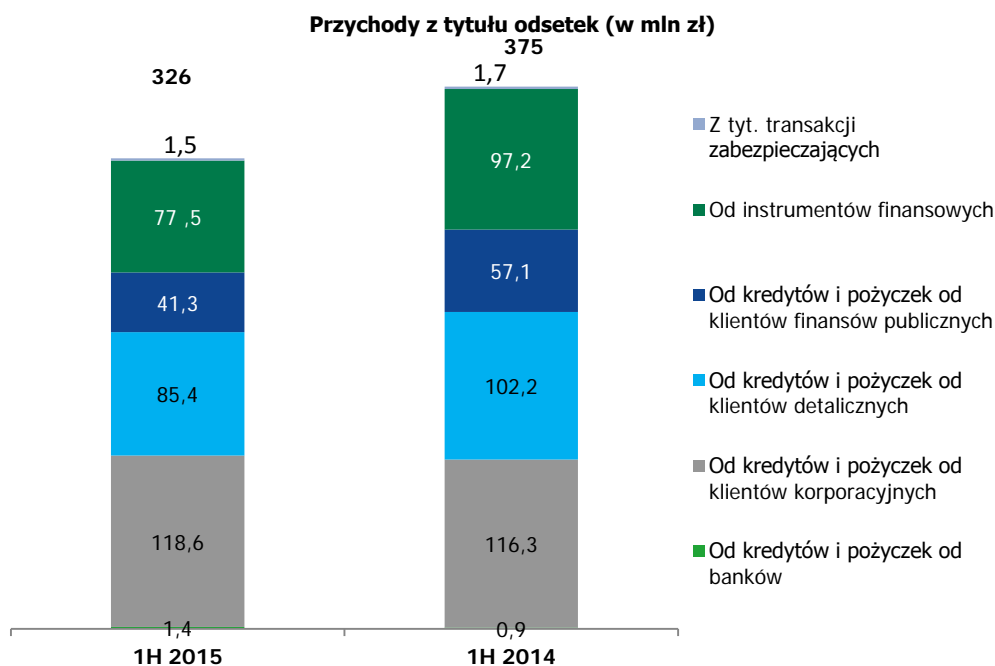
Wyszczególnienie	II kw. 2015	I kw. 2015	I pół. 2015	I pół. 2014	Zmiana	
	tys. zł				II kw.2015/ I kw.2015	I półr.2015/ I półr.2014
Działalność kontynuowana						
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	159 203	166 419	325 622	375 307	-4,3	-13,2
Koszty z tytułu odsetek i podobne koszty	-98 182	-106 584	-204 766	-223 333	-7,9	-8,3
Wynik z tytułu odsetek	61 021	59 835	120 856	151 974	2,0	-20,5
Przychody z tytułu opłat i prowizji	35 521	34 946	70 467	63 999	1,6	10,1
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-6 796	-8 309	-15 105	-15 469	-18,2	-2,4
Wynik z tytułu opłat i prowizji	28 725	26 637	55 362	48 530	7,8	14,1
Przychody z tytułu dywidend	5 137	0	5 137	4 509	x	13,9
Wynik na działalności handlowej	-542	-1	-543	17 737	x	X
Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych	372	10 004	10 376	17 315	-96,3	-40,1
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	518	868	1 386	-552	-40,3	x
Wynik z pozycji wymiany	23 491	11 636	35 127	14 447	101,9	143,1
Pozostałe przychody operacyjne	13 684	4 103	17 787	7 041	233,5	152,6
Pozostałe koszty operacyjne	-5 749	-2 647	-8 396	-6 856	117,2	22,5
Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości	-21 533	-14 303	-35 836	-25 001	50,5	43,3
Ogólne koszty administracyjne	-101 877	-96 010	-197 887	-187 285	6,1	5,7
Wynik na działalności operacyjnej	3 247	122	3 369	41 859	x	-92,0
Zysk brutto	3 247	122	3 369	41 859	x	-92,0
Obciążenia podatkowe	140	-859	-719	-7 908	-116,3	-90,9
ZYSK NETTO	3 387	-737	2 650	33 951	x	-92,2

W II kwartale 2015 r. Grupa BOŚ S.A. osiągnęła zysk netto w wysokości 3,4 mln zł wobec -0,7 mln zł w poprzednim kwartale br. Wynik z tytułu odsetek zwiększył się o 2,0% a wynik z tytułu prowizji o 7,8%. Wynik na działalności bankowej (liczony jako suma wyniku: odsetkowego, z opłat i prowizji, z dywidend, na działalności handlowej, na inwestycyjnych papierach wartościowych, na rachunkowości zabezpieczeń oraz wyniku z wymiany) był z wyższy o 8,9% w porównaniu do I kwartału 2015 r.

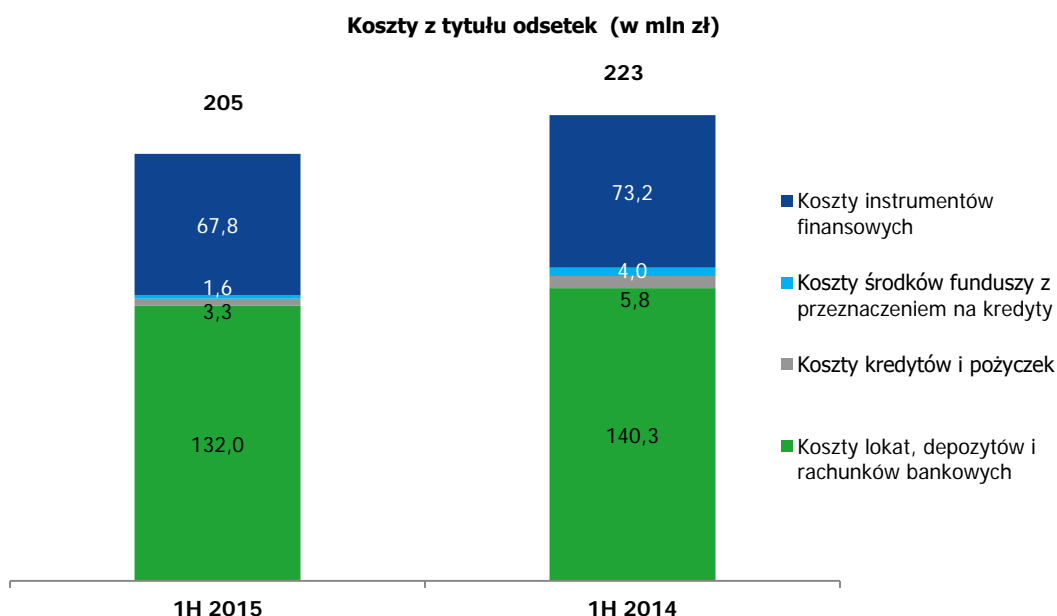
Wynik na działalności bankowej Grupy BOŚ S.A. (w mln zł)

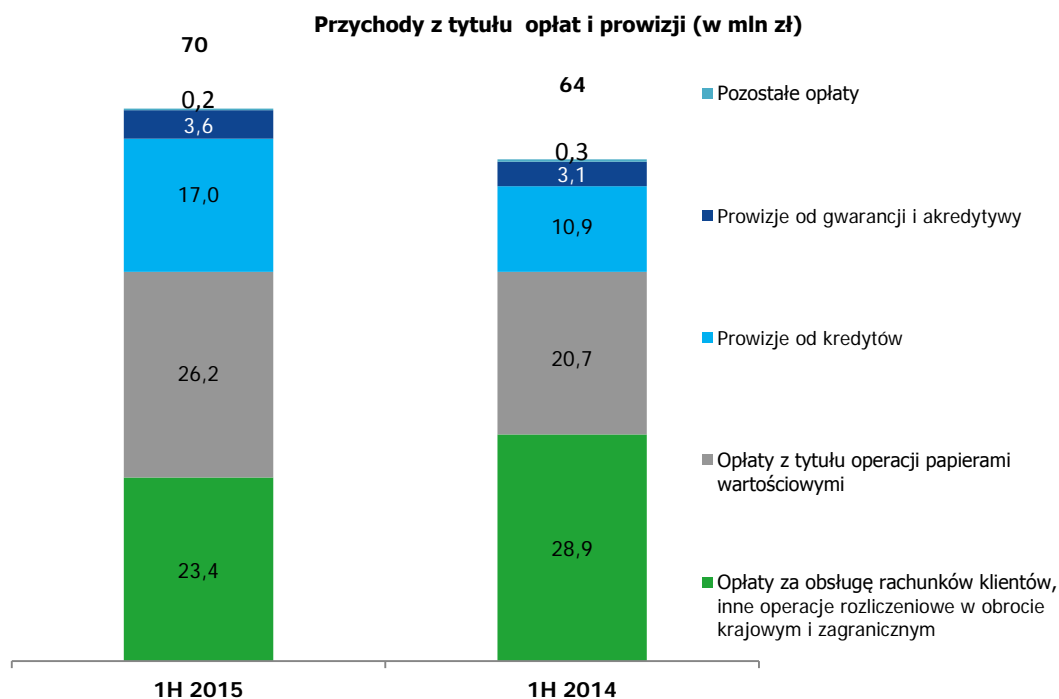
W I półroczu 2015 r. Grupa BOŚ S.A. wykazała zysk netto w wysokości 2,7 mln zł wobec 34,0 mln zł w analogicznym okresie ub.r. Grupa BOŚ S.A. odnotowała wynik na działalności bankowej w wysokości 227,7 mln zł wobec 254,0 mln zł w I półroczu ub.r., co oznacza spadek o 10,3%. Grupa wykazała słabszy wynik z tytułu odsetek, wynik na działalności handlowej i wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych. Poprawę osiągnięto w obszarze wyniku z prowizji i wyniku z wymiany.

Grupa BOŚ S.A. wypracowała wynik z tytułu odsetek w wysokości 120,9 mln zł wobec 152,0 mln zł w I półroczu ub.r. Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze spadły o 49,7 mln zł, tj. o 13,2%. Spadek ten był efektem niższej przychodowości odsetkowej portfela kredytowego związanej ze spadkiem rynkowych stóp procentowych. Spadek przychodów dotyczył odsetek od kredytów i pożyczek – o 29,7 mln zł (o 10,8%), w tym głównie od kredytów detalicznych i podmiotów finansów publicznych, przy wzroście odsetek od kredytów podmiotów korporacyjnych (na skutek ich wyższego wolumenu). Przychody od instrumentów finansowych zmniejszyły się o 19,7 mln zł, tj. o 20,3%.

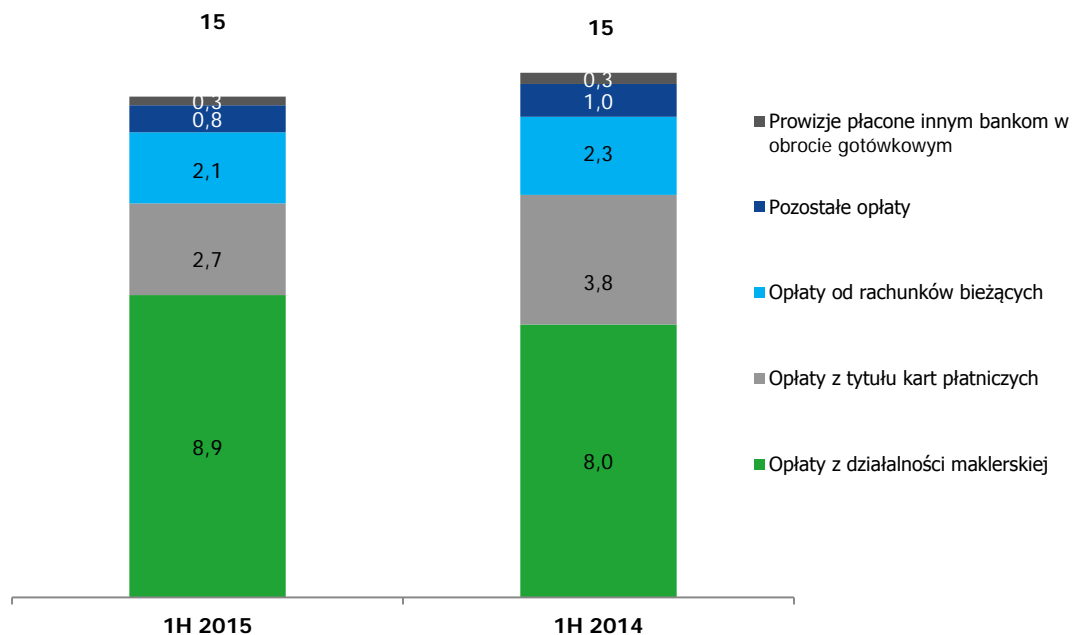

Koszty z tytułu odsetek zmniejszyły się o 18,6 mln zł, tj. o 8,3%. Największy wpływ na tę pozycję miał spadek kosztów przyjętych lokat, depozytów i rachunków bankowych, który wyniósł 8,4 mln zł (tj. o 6,0%) i był skutkiem obniżki stóp procentowych. Przy czym koszty przyjętych lokat, depozytów i rachunków segmentu detalicznego wzrosły o 21,5 mln zł, tj. o 37,3%. Wpływ na te koszty odsetkowe miał drugi etap konsolidacji finansów publicznych. W związku z odpływem środków depozytowych podmiotów korporacyjnych i finansów publicznych, Bank zwiększył bazę wyżej oprocentowanych depozytów detalicznych (średni stan zobowiązań segmentu detalicznego w I półroczu 2015 r. był wyższy o 1,7 mld zł w porównaniu do I półrocza ub.r.). Koszty z tytułu odsetek od kredytów i pożyczek zmniejszyły się o 2,5 mln zł (tj. o 42,8%), na skutek spadku wolumenu zaciągniętych przez Bank kredytów i pożyczek. Spadek kosztów odsetkowych z tytułu środków funduszy z przeznaczeniem na kredyty wyniósł 2,4 mln zł i wynikał z niższych kosztów poniesionych na obsługę środków, w ramach których finansowane są inicjatywy JESSICA. Koszty odsetkowe z tytułu instrumentów finansowych – dłużnych papierów własnej emisji zmniejszyły się o 5,3 mln zł, tj. o 7,3%, na skutek spadku stóp procentowych, przy spadku wolumenu obligacji o 2,9%.

Wynik Grupy z tytułu opłat i prowizji wzrósł o 14,1% w I półroczu 2015 r. w porównaniu do analogicznego okresu ub.r., głównie na skutek wyższych przychodów prowizyjnych z działalności maklerskiej o 5,5 mln zł tj. o 26,5% oraz wyższych prowizji od kredytów o 6,1 mln zł, tj. o 55,5%, przy spadku przychodów z opłat klientów za obsługę rachunków klientów i inne operacje rozliczeniowe o 5,5 mln zł, tj. 19,1%.

Koszty z tytułu opłat i prowizji (w mln zł)

Koszty z tytułu opłat i prowizji obniżyły się o 0,4 mln zł, tj. o 2,4%, głównie na skutek niższych opłat z tytułu kart płatniczych.

Wynik z tytułu z tytułu dywidend w I półroczu 2015 r. wyniósł 5,1 mln zł wobec 4,5 mln zł w analogicznym okresie ub.r., największy wpływ miała dywidenda wypłacona przez Kemipol Sp. z o.o. w wysokości 4,9 mln zł wobec 4,3 mln zł w I półroczu 2014 r.

Wynik Grupy BOŚ S.A. na działalności handlowej w I półroczu 2015 r. wyniósł -0,5 mln zł wobec 17,7 mln zł w I półroczu ub.r., głównie na skutek ujemnego wyniku na działalności handlowej Domu Maklerskiego BOŚ S.A. Ujemny wynik był związany z jednorazowym zdarzeniem które miało miejsce w styczniu 2015 r. Strata miała związek z decyzją Narodowego Banku Szwajcarii o zaprzestaniu utrzymywania sztywnego kursu franka szwajcarskiego w stosunku do euro. Ujemny wynik był efektem braku możliwości zamknięcia przez DM BOŚ S.A. pozycji zabezpieczającej transakcje klientów u dostawcy płynności na skutek zawieszenia przez niego obrotu na instrumentach opartych na franku szwajcarskim.

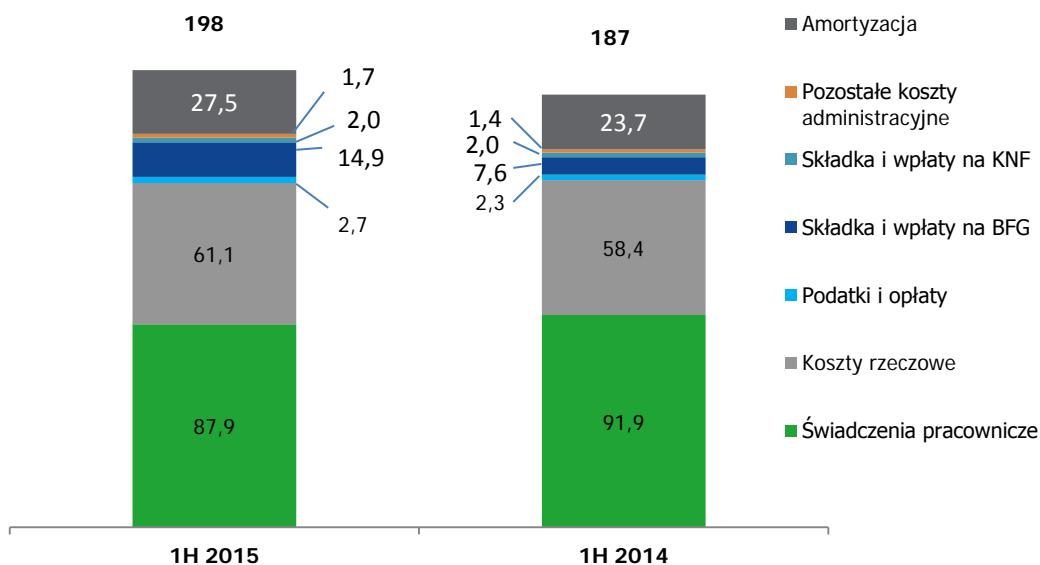
Wynik Grupy na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych wyniósł 10,4 mln zł wobec 17,3 mln zł w I półroczu 2014 r. Wynik w roku poprzednim był efektem wykorzystania sprzyjających zmian cen obligacji Skarbu Państwa i sprzedaży przez Bank obligacji z portfela przeznaczonego do sprzedaży.

Wynik z pozycji wymiany w I półroczu 2015 r. wyniósł 35,1 mln zł i zwiększył się o 143,1%, głównie na rewaluacji instrumentów forward i spot.

Główny wpływ na wzrost o 152,6% pozostałych przychodów operacyjnych w I półroczu 2015 r. miało sfinalizowanie przez spółkę Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. sprzedaży nieruchomości oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu.

W I półroczu 2015 r., w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku mniej korzystnie ukształtował się wynik odpisów z tytułu utraty wartości w wysokości (35,8) mln zł, wobec (25,0) mln zł w analogicznym okresie ub.r., głównie na skutek wyższych odpisów na kredyty udzielone klientom segmentu detalicznego (o 4,4 mln zł) oraz klientom korporacyjnym (o 3,9 mln zł).

Ogólne koszty administracyjne (w mln zł)

Ogólne koszty administracyjne Grupy wzrosły o 5,7% wobec analogicznego okresu ub.r., głównie na skutek wyższych kosztów rzeczowych, w tym głównie składki na rzecz BFG (wzrost o 7,3 mln zł r/r).

Wzrost kosztów amortyzacji o 3,8 mln zł tj. 16,1% wynika głównie z rozwoju systemów informatycznych i aplikacji powstałych w wyniku realizacji projektów w BOŚ S.A.

Koszty świadczeń pracowniczych zmniejszyły się o 4,0 mln zł tj. o 4,4% w stosunku do I półrocza ub.r. Zatrudnienie w Grupie obniżyło się o 6,1% do poziomu 1 796 etatów.

Wyszczególnienie	30.06.2015	31.12.2014	30.06.2014	Zmiana %	
	w etatach			30.06.2015 vs. 31.12.2014	30.06.2015 vs. 30.06.2014
Zatrudnienie w BOŚ S.A.	1 559	1 611	1 669	-3,2	-6,6
Zatrudnienie w spółkach zależnych	237	229	243	3,5	-2,5
Razem zatrudnienie w Grupie BOŚ S.A.	1 796	1 840	1 912	-2,4	-6,1

Efektywność i bezpieczeństwo działania Grupy

Poniżej przedstawiono najważniejsze wskaźniki rentowności i efektywności działania Grupy oraz metodologię ich obliczenia:

Wyszczególnienie	I półrocze 2015 %	2014	Zmiana w p.p.
Stopa zwrotu z kapitału (ROE) ¹	0,3	4,4	-4,1
Stopa zwrotu z aktywów (ROA) ²	0,0	0,3	-0,3
Marża odsetkowa na aktywach ogółem ³	1,2	1,5	-0,3
Koszty/dochody (C/I) ⁴	83,5	71,5	12,0

1) relacja annualizowanego zysku netto do średniego stanu kapitałów z początku i końca okresu,

2) relacja annualizowanego zysku netto do średniego stanu aktywów z początku i końca okresu

3) relacja annualizowanego wyniku z tytułu odsetek do średniego stanu z początku i końca okresu,

4) relacja ogólnych kosztów administracyjnych do wyniku z tytułu odsetek, wyniku z tytułu opłat i prowizji, przychodów z tytułu dywidend, wyniku na działalności handlowej, wyniku na inwestycyjnych papierach wartościowych, wyniku na rachunkowości zabezpieczeń i wyniku z pozycji wymiany, wyniku z pozostałych operacji.

Wskaźnik ROE wyniósł 0,3% w I półroczu 2015 r. wobec 4,4% w 2014 r. Marża odsetkowa obniżyła się o 0,3 p.p. do poziomu 1,2%. Wskaźnik koszty/dochody wyniósł 83,5% w I półroczu 2015 r., co oznacza wzrost o 12,0 p.p. wobec 2014 r.

Wyszczególnienie	31.03.2015	31.12.2014	Zmiana w p.p.
	%		
Łączny współczynnik wypłacalności	12,70	14,03	-1,33
Współczynnik Tier 1	9,58	10,46	-0,88

Wskaźniki Grupy BOŚ S.A. pozostały na bezpiecznym poziomie. Współczynnik wypłacalności Grupy obliczony zgodnie z art. 92 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 r. (CRR) wyniósł 12,70% na koniec I półroczu 2015 r. wobec 14,03 % na koniec 2014 r. Współczynnik Tier 1 wyniósł 9,58% na dzień 30 czerwca 2015 r. wobec 10,46 % na koniec 2014 r.

2. BILANS

Suma bilansowa Grupy na dzień 30 czerwca 2015 r. wyniosła 19 884,1 mln zł i była wyższa o 1,1% w porównaniu do stanu na koniec 2014 r.

2.1. Aktywa Grupy

2.1.1. Zmiany w strukturze aktywów

Na dzień 30 czerwca 2015 r. największy udział w aktywach (66,4%) miały kredyty i pożyczki udzielone klientom. Udział tej pozycji w aktywach zwiększył się od początku roku o 2,9 p.p., natomiast zmniejszył się udział inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych o 3,9 p.p. Ich udział w aktywach na koniec I półroczu 2015 r. wyniósł 25,1%.

Wyszczególnienie	30.06.2015	31.12.2014	Zmiana %
	tys. zł		
Kasa, środki w Banku Centralnym	440 799	394 168	11,8
Należności od innych banków	517 609	346 963	49,2
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	28 902	10 096	186,3
Pochodne instrumenty finansowe	180 838	214 877	-15,8
Pochodne instrumenty zabezpieczające	10 980	21 823	-49,7
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	13 206 963	12 489 421	5,7
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe:	4 993 558	5 698 555	-12,4
– dostępne do sprzedaży	4 060 246	4 708 229	-13,8
– utrzymywane do terminu zapadalności	933 312	990 326	-5,8
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	50	-	x
Wartości niematerialne	152 879	164 898	-7,3
Rzeczowe aktywa trwałe	96 105	132 023	-27,2
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	37 861	29 882	26,7
- bieżące	1 714	-	x
- odroczone	36 147	29 882	21,0
Inne aktywa	217 579	169 203	28,6
Aktywa razem	19 884 123	19 671 909	1,1

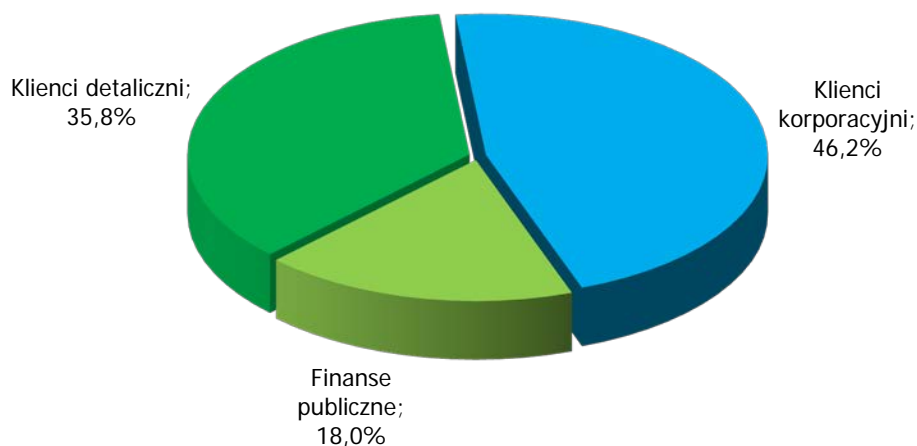
2.1.2. Kredyty i pożyczki

Wartość bilansowa kredytów i pożyczek udzielonych klientom Grupy według stanu na koniec I półrocza 2015 r. wynosiła 13 207,0 mln zł i zwiększyły się o 5,7% w porównaniu do końca 2014 r.

Wyszczególnienie	30.06.2015	31.12.2014	Zmiana %
	tys. zł		
Kredyty udzielone klientom detalicznym	4 724 671	4 683 774	0,9
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	6 102 357	5 220 774	16,9
Kredyty udzielone finansom publicznym	2 379 913	2 584 862	-7,9
Kredyty i pożyczki razem	13 206 941	12 489 410	5,7
Pozostałe należności	22	11	100,0
KREDYTY I POŻYCZKI NETTO UDZIELONE KLIENTOM	13 206 963	12 489 421	5,7

W I półroczu 2015 r. największy wzrost miał miejsce w pozycji kredyty udzielone klientom korporacyjnym o 16,9%, przy jednoczesnym spadku o 7,9% kredytów udzielonych finansom publicznym. Kredyty udzielone klientom segmentu detalicznego mają 35,8% udziału w kredytach ogółem. Najistotniejszym produktem kredytowym tego segmentu pozostaje kredyt hipoteczny.

Kredyty i pożyczki netto udzielone klientom - struktura segmentowa

Wartość bilansowa kredytów hipotecznych udzielonych klientom detalicznym na koniec I półrocza 2015 r. wyniosła 3 912,0 mln zł wobec 3 844,3 mln zł na koniec 2014 r. Udział kredytów mieszkaniowych (netto) w walutach obcych wyniósł 60% na koniec I półrocza 2015 r. wobec 58% na koniec 2014 r. Udział kredytów mieszkaniowych w CHF w całym portfelu kredytowym wyniósł 10,8% na koniec I półrocza 2015 r.

Przeciętna podstawowa stopa oprocentowania kredytów udzielonych przez Bank:

- w złotych wyniosła 3,75% w I półroczu 2015 r. wobec 4,41% w I półroczu 2014 r.,
- w walutach obcych wyniosła 2,20% w I półroczu 2015 r. wobec 2,50% w I półroczu 2014 r.

2.1.3. Jakość portfela kredytowego

Wyszczególnienie	30.06.2015		31.12.2014	
	tys. zł	%	tys. zł	%
Kredyty i pożyczki bez przesłanki utraty wartości, w tym:	12 439 837	91,9	11 749 693	91,7
Kredyty i pożyczki, które nie są zaległe	12 225 077	90,3	11 506 187	89,8
Kredyty i pożyczki, które są zaległe	214 760	1,6	243 506	1,9
Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości, ale nie wykazujące utraty wartości ze względu na szacowane przepływy pieniężne	190 764	1,4	143 726	1,1
Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości i wykazujące utratę wartości	910 704	6,7	916 000	7,2
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto	13 541 305	100,0	12 809 419	100,0
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom	-331 721	-2,4	-316 082	-2,5
Pozostałe należności	22	0,0	11	0,0
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto, w tym:	13 209 606	97,6	12 493 348	97,5
- klienci	13 206 963	97,5	12 489 421	97,5
- banki	2 643	0,0	3 927	0,0

W I półroczu 2015 r. poziom odpisów aktualizujących zwiększył się o 4,9%, (tj. o 15,6 mln zł) w stosunku do stanu na koniec 2014 r. Udział odpisów aktualizujących w zadłużeniu kredytowym na 30 czerwca 2015 r. wyniósł 2,4% i zmniejszył się o 0,1 p.p. wobec wskaźnika odnotowanego na koniec 2014 r.

Udział kredytów i pożyczek brutto z utratą wartości (wykazujących utratę wartości) w całym portfelu wyniósł 6,7%, wobec 7,2% na koniec 2014 r.

2.2. Kapitał własny i zobowiązania razem Grupy

2.2.1. Zmiany w strukturze kapitału własnego i zobowiązań razem

W I półroczu 2015 r. miały miejsce zmiany w strukturze kapitału własnego i zobowiązań. Udział zobowiązań wobec klientów w pasywach wzrósł o 0,3 p.p. do 72,6% na dzień 30 czerwca 2015 r. Spadł natomiast udział zobowiązań z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych (o 0,5 p.p.). Udział kapitału własnego Grupy w sumie bilansowej na koniec czerwca 2015 r. stanowił 7,6% i zmniejszył się o 0,3 p.p. wobec stanu na koniec 2014 roku.

Wyszczególnienie	30.06.2015		31.12.2014	
	tys. zł			Zmiana %
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	20		38	-47,4
Zobowiązania wobec innych banków	365 078		354 086	3,1
Pochodne instrumenty finansowe	249 392		194 090	28,5
Pochodne instrumenty zabezpieczające	37 907		41 504	-8,7
Zobowiązania wobec klientów	14 433 785		14 228 040	1,4
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	2 519 632		2 594 781	-2,9
Zobowiązania podporządkowane	566 378		566 435	0,0
Rezerwy	10 177		9 902	2,8
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	269		7 652	-96,5
Pozostałe zobowiązania	181 246		127 613	42,0
Kapitał własny razem	1 520 239		1 547 768	-1,8
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	19 884 123		19 671 909	1,1

2.3. Źródła finansowania działalności Grupy

2.3.1. Zobowiązania wobec klientów

Wyszczególnienie	30.06.2015	31.12.2014	Zmiana %
Klienci korporacyjni	4 810 495	4 501 154	6,9
Klienci detaliczni	7 349 855	7 022 124	4,7
Finanse publiczne	990 593	793 135	24,9
Fundusze ekologiczne	1 074	319 827	-99,7
Pozostali klienci	52 193	35 407	47,4
Kredyty i pożyczki otrzymane od międzynarodowych instytucji finansowych	1 181 327	1 292 024	-8,6
Środki funduszy z przeznaczeniem na kredyty	48 248	264 369	-81,7
ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW RAZEM	14 433 785	14 228 040	1,4

Zobowiązania Grupy wobec klientów według stanu na 30 czerwca 2015 r. wyniosły 14 433,8 mln zł i zwiększyły się o 1,4% w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. Depozyty wzrosły w segmencie klientów detalicznych - wzrost o 327,7 mln zł, tj. o 4,7%, w segmencie klientów korporacyjnych o 309,3 mln zł, tj. o 6,9%, oraz w segmencie finansów publicznych wzrosły o 197,5 mln zł, tj. o 24,9% przy spadku zobowiązań wobec funduszy ekologicznych o 318,8 mln zł do poziomu 1 mln zł.

Przeciętna podstawowa stopa oprocentowania depozytów pozyskanych przez sieć placówek Banku:

- w złotych wyniosła 2,17% w I półroczu 2015 r. wobec 2,43% w I półroczu 2014 r.,
- w walutach obcych wyniosła 0,28% w I półroczu 2015 r. wobec 0,29% w I półroczu 2014 r.

2.3.2. Obligacje własne

Istotnym źródłem finansowania działalności są zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych. Na koniec I półroczu 2015 r. wyniosły 2 519,6 mln zł wobec 2 594,8 mln zł na koniec 2014 r., co oznacza spadek o 2,9%.

W I półroczu 2015 r. Bank wyemitował dwie serie obligacji długoterminowych na łączną kwotę 180 mln zł:

- w dniu 20 lutego 2015 r. (raport bieżący nr 3/2015) doszła do skutku emisja obligacji długoterminowych BOŚ S.A. serii S w wysokości 100 mln zł,
- w dniu 22 czerwca 2015 r. (raport bieżący nr 27/2015) doszła do skutku emisja obligacji BOŚ S.A. serii T w wysokości 80 mln zł.

W I półroczu 2015 r. miało miejsce 5 emisji obligacji krótkoterminowych na łączną kwotę 279 mln zł:

- w dniu 19 stycznia 2015 r. doszła do skutku emisja obligacji krótkoterminowych BOŚ S.A. serii KT.1.39 w wysokości 109 mln zł. Emisja obligacji serii KT.1.39 zorganizowana została przy udziale Domu Maklerskiego BOŚ S.A. z siedzibą w Warszawie. Informacja o emisji została zawarta w raporcie bieżącym nr 2/2015,
- w dniu 23 marca 2015 r. doszła do skutku emisja obligacji krótkoterminowych BOŚ S.A. serii KT.1.40 w wysokości 20 mln zł. Emisja obligacji serii KT.1.40 zorganizowana została przy udziale Domu Maklerskiego BOŚ S.A. z siedzibą w Warszawie. Informacja o emisjach została zawarta w raporcie bieżącym nr 8/2015,
- w dniu 19 maja 2015 r. doszły do skutku dwie emisje obligacji BOŚ S.A. serii KT.1.41 i KT.1.42 w wysokości 50 mln zł każda. Emisje obligacji serii KT.1.41 i KT.1.42 zorganizowane zostały przy udziale mBanku SA z siedzibą w Warszawie. Informacja o emisjach została zawarta w raporcie bieżącym nr 16/2015,
- w dniu 1 czerwca 2015 r. doszła do skutku emisja obligacji BOŚ S.A. serii KT.1.43 w wysokości 50 mln zł. Emisja obligacji serii KT.1.43 zorganizowana została przy udziale mBanku z siedzibą w Warszawie. Informacja o emisji została zawarta w raporcie bieżącym nr 22/2015.

2.3.3. Informacje o zaciągniętych kredytach i umowach pożyczek

Informacja o zaciągniętych pożyczkach:

Pożyczkodawca	Kwota pożyczki	Kwota do wykorzystania	Waluta	Data zawarcia umowy	Data spłaty kapitału
Council of Europe Development Bank, Paryż	50 000	0,00	EUR	2-7-2003	18-12-2018
European Investment Bank, Luksemburg	50 000	0,00	EUR	18-7-2003	15-3-2016
Kreditanstalt für Wiederaufbau, Frankfurt	10 000	0,00	EUR	20-3-2007	I transza 15-09-2017 II transza 15-09-2018
European Investment Bank, Luksemburg	50 000	0,00	EUR*	12-11-2007	15-6-2020
Council of Europe Development Bank, Paryż	50 000	0,00	EUR*	17-3-2008	I transza 25-04-2023 II i III transza 25-10-2023
European Investment Bank, Luksemburg	75 000	0,00	EUR	3-12-2009	I, II i III transza 15-06-2021
Kreditanstalt für Wiederaufbau, Frankfurt	15 000	0,00	EUR	16-12-2009	15-03-2017
Council of Europe Development Bank, Paryż	50 000	0,00	EUR	8-03-2010	I transza 22-04-2025 II transza 9-07-2021 III transza 15-12-2021
European Investment Bank, Luksemburg	75 000	0,00	EUR	8-02-2012	I transza 15-06-2020 II transza 15-03-2021 III transza 15-12-2021
Council of Europe Development Bank, Paryż	75 000	0,00	EUR	26-03-2012	I transza 26-07-2021 II transza 21-10-2022 III transza 1-12-2023
European Investment Bank, Luksemburg	75 000	75 000,00	EUR	05-03-2015	
RAZEM EUR	575 000				

* wykorzystanie w PLN lub EUR

W dniu 5 marca 2015 r. została zawarta umowa pożyczki z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, w wysokości 75 mln EUR na okres do 12 lat. Pożyczka przeznaczona jest na finansowanie projektów inwestycyjnych, realizowanych przez podmioty sektora finansów publicznych, małe i średnie

przedsiębiorstwa zatrudniające do 250 pracowników oraz średnie przedsiębiorstwa zatrudniające mniej niż 3 tysiące pracowników, w obszarze związanym z ochroną środowiska, efektywnością energetyczną, utrzymaniem infrastruktury, przemysłem, usługami i turystyką. Informacja o ww. pożyczce została zawarta w raporcie bieżącym nr 5/2015.

W I półroczu 2015 r. nie było wypowiedzianych umów dotyczących kredytów i pożyczek. Zaciągnięte przez Bank kredyty i pożyczki stanowią uzupełnienie głównych źródeł finansowania działalności jakim są zobowiązania wobec klientów, emisje obligacji oraz kapitał własny.

2.3.4. Informacje o zaciągniętych kredytach, umowach pożyczek, poręczeniach i gwarancji, nie dotyczących działalności operacyjnej Banku

W I półroczu 2015 r. Bank nie zaciągał kredytów, pożyczek, poręczeniach i gwarancji, nie dotyczących działalności operacyjnej Banku.

2.4. Aktywa i zobowiązania warunkowe Grupy

Wyszczególnienie	30.06.2015	31.12.2014	Zmiana %
	tys. zł		
Zobowiązania warunkowe:	3 643 147	2 823 463	29,0
Finansowe, w tym:	3 274 607	2 552 680	28,3
otwarte linie kredytowe w tym:	2 558 986	2 293 236	11,6
- odwołalne	2 246 660	1 885 517	19,2
- nieodwołalne	312 326	407 719	-23,4
otwarte akredytywy importowe	494 881	215 761	129,4
promesy udzielenia kredytu w tym:	41 740	43 683	-4,4
- nieodwołalne	41 740	43 683	-4,4
pozostałe	179 000	-	x
Gwarancyjne, w tym:	346 705	245 948	41,0
poręczenia i gwarancje spłaty kredytu	41 481	44 392	-6,6
gwarancje właściwego wykonania kontraktu	305 224	201 556	51,4
Gwarantowanie emisji	21 835	24 835	-12,1
Aktywa warunkowe:	1 099 352	282 330	289,4
Finansowe, w tym:	493 581	20 457	2 312,8
otwarte linie kredytowe	314 580	-	x
pozostałe	179 001	20 457	775,0
Gwarancyjne	598 108	254 688	134,8
Inne	7 663	7 185	6,7
Aktywa i zobowiązania warunkowe razem	4 742 499	3 105 793	52,7

Zobowiązania warunkowe Grupy ogółem na dzień 30 czerwca 2015 r. wyniosły 3 643,1 mln zł, w tym zobowiązania finansowe Grupy wyniosły 3 274,6 mln zł.

Stan czynnych gwarancji i poręczeniach ogółem wyniósł 346,7 mln zł z czego:

- 346,5 mln zł dotyczyło stanu czynnych gwarancji wystawionych przez Bank Rezydentom (tj. 99,95% ogółu czynnych gwarancji i poręczeniach),
- większość (ilościowo) udzielonych w I połowie 2015 r. gwarancji dotyczy zobowiązań przetargowych oraz dobrego wykonania umowy.

Zleceniodawcami gwarancji były, wg stanu ich zobowiązań na 30 czerwca 2015 r.:

- w 98,9% jednostki niefinansowe,
- w 1,0% sektor instytucji rządowych i samorządowych,
- w 0,05% jednostki finansowe.

W I połowie 2015 r. Bank udzielił 169 gwarancji i poręczeń na ogólną kwotę 95,0 mln zł (analogiczne dane za cały 2014 rok to 290 udzielonych gwarancji i poręczeń na kwotę 161,6 mln zł).

Gwarancje i poręczenia udzielone w I połowie 2015 r. zostały udzielone z terminami ważności (ilościowo):

- 88,3% od 1 m-ca do 3 lat,
- 8,3% to gwarancje z terminem ważności od 3 lat do 5,
- 3,0% to gwarancje z terminem ważności powyżej 5 lat.

2.5. Informacje o udzielonych pożyczkach, poręczeniach i gwarancjach podmiotom zależnym

Według stanu na 30 czerwca 2015 r. Bank posiadał gwarancje i poręczenia, udzielone jednostkom zależnym na zlecenie: BOS Finance AB w wysokości 1 363 mln zł, na zlecenie Domu Maklerskiego BOŚ S.A. w wysokości 18 mln zł oraz na zlecenie BOŚ Invest Management Sp. z o.o. w wysokości 3,5 mln zł.

Udzielone pożyczki jednostkom powiązanych emitenta: pożyczka gotówkowa udzielona na cele konsumpcyjne, zaangażowanie na dzień 30 czerwca 2015 r. w wys. 10,2 mln zł, termin spłaty 9 marca 2020 r., waluta – PLN, oprocentowanie 6,66%.

3. RÓŻNICA POMIĘDZY PROGNOZAMI A ZREALIZOWANYMI WYNIKAMI

BOŚ S.A. nie publikował prognoz wyników finansowych.

4. STRATEGIA ROZWOJU GRUPY

4.1. Kierunki rozwoju Banku

Strategia działania Banku zakłada m.in. zwiększenie rentowności kapitału własnego oraz rentowności aktywów, jak również wzrost liczby klientów. Ma ona również pozwolić na znaczące zwiększenie efektywności działania Banku, a tym samym obniżenie wskaźnika C/I. Bank umacnia swoją pozycję na rynku jako podmiot specjalizujący się w finansowaniu przedsięwzięć proekologicznych.

Strategia BOŚ w Pionie Korporacji i Finansów Publicznych obejmuje zwiększanie udziału w segmencie klientów korporacyjnych (głównie z segmentu MŚP) oraz klientów realizujących projekty z zakresu ochrony środowiska. W ramach działalności Pionu Korporacji i Finansów Publicznych BOŚ stawia sobie za cel bycie bankiem pierwszego wyboru dla klientów poszukujących finansowania inwestycji proekologicznych.

Strategia w Pionie Detalicznym zakłada, iż BOŚ S.A. pozostanie preferowanym bankiem oferującym korzyści ekonomiczne dzięki ekologii. Zakładany jest wzrost sprzedaży produktów wysokomarżowych oraz rozwój bazy depozytowej. Dodatkowo Bank ze swoim Domem Maklerskim mają ambicje stać się istotnymi podmiotami na rynku sprzedaży produktów oszczędnościowych, inwestycyjnych i ubezpieczeniowych.

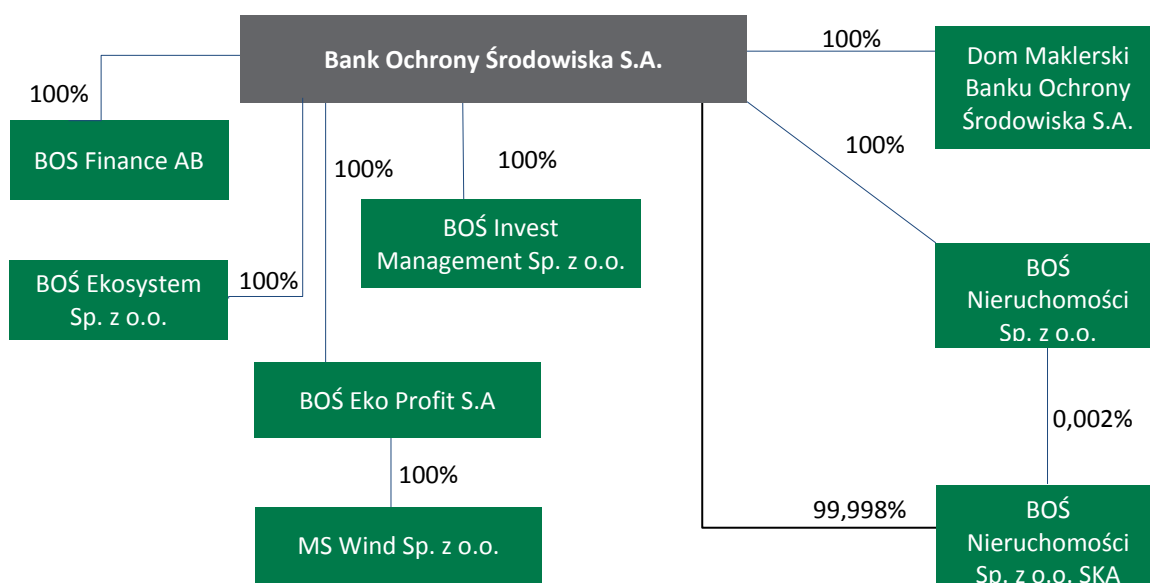
Osiągnięcie powyższych celów będzie możliwe dzięki inicjatywom wspierającym realizację strategii, w tym m.in. dzięki: budowie wyróżniającej oferty produktowej, rozwojowi zdalnych kanałów dystrybucji, nawiązywaniu trwałych relacji z klientami oraz budowie kultury organizacyjnej opartej o wartości Banku.

4.2. Kierunki rozwoju Grupy

Grupa BOŚ S.A. koncentruje się na łączeniu rozwoju usług tradycyjnej bankowości z oferowaniem Klientom produktów przez podmioty Grupy Kapitałowej. Rozwiązania oferowane przez podmioty z Grupy Kapitałowej są ukierunkowane na pełne zaspokojenie potrzeb Klienta, przy czym finansowanie oferowane przez Bank jest tylko jednym z elementów oferty.

Polityka BOŚ S.A. w zakresie inwestycji kapitałowych zakłada możliwość zaangażowania Banku w podmioty o profilu umożliwiającym poszerzenie zakresu oferowanych usług i produktów dla klientów Banku. Bank koncentruje się na inwestycjach kapitałowych w podmioty zależne od Banku, wzmacniając ich bazę kapitałową oraz swoją pozycję na rynku finansowym.

5. ORGANIZACJA GRUPY KAPITAŁOWEJ

Grupę Kapitałową Banku Ochrony Środowiska S.A. na dzień 30 czerwca 2015 r. tworzy Bank Ochrony Środowiska S.A., pełniący rolę dominującą nad jednostkami bezpośrednio zależnymi: Domem Maklerskim BOŚ S.A., BOŚ Eko Profit S.A., BOS Finance AB, BOŚ Invest Management sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. Spółka Komandytowo Akcyjna, BOŚ Ekosystem sp. z o.o. oraz jednostka pośrednio zależna (podmiot zależny od BOŚ Eko Profit S.A.) MS Wind sp. z o.o.

Sprawozdanie obejmuje dane Domu Maklerskiego BOŚ S.A., BOŚ Eko Profit S.A., BOS Finance AB, BOŚ Invest Management sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A., BOŚ Ekosystem sp. z o.o. oraz MS Wind sp. z o.o., które konsolidowane są metodą pełną.

Rodzaj prowadzonej działalności przez Spółki zależne BOŚ S.A.:

- Dom Maklerski BOS S.A. - działalność na rynku kapitałowym;
- BOŚ Eko Profit S.A. - inwestycje kapitałowe w projekty proekologiczne oraz działalność finansowa i doradcza uzupełniająca ofertę usługową Banku;
- BOS Finance AB - usługi finansowe - emisja euroobligacji;
- BOŚ Invest Management sp. z o.o. - działalność finansowa, w tym finansowanie podmiotów Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. oraz realizacja ich potrzeb w zakresie najmu powierzchni biurowej i usługowej;
- BOŚ Ekosystem sp. z o.o. - dostarczanie kompleksowych rozwiązań dla gospodarstw domowych w zakresie odnawialnych źródeł energii oraz działalność w zakresie pośrednictwa finansowego w obszarze finansowania projektów proekologicznych;
- BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. - działalność w zakresie obrotu i zarządzania nieruchomościami jako Komplementariusz BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. spółka komandytowo akcyjna;

- BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A. - działalność w zakresie obrotu i zarządzania nieruchomościami;
- MS Wind sp. z o.o. - realizacja projektu farmy wiatrowej.

Informacja o nabyciu / zbyciu akcji i udziałów w spółkach kapitałowych

W I półroczu 2015 r. Bank Ochrony Środowiska S.A.:

- nabył mniejszościowy udział w spółce BOŚ Invest Management sp. z o.o. Udział Banku w kapitale zakładowym jak również udział w głosach na zgromadzeniu wspólników tej spółki na dzień 30 czerwca 2015 r. wynosił 100%,
- objął 9 udziałów spółki S.W.I.F.T. scrl w ramach wykonania zobowiązań wynikających z umowy członkostwa w S.W.I.F.T. Na dzień 30 czerwca 2015 r. BOŚ S.A. posiada łącznie 10 udziałów spółki S.W.I.F.T. scrl, co stanowi 0,01% udziału w kapitale zakładowym jak również udziału w głosach na zgromadzeniu wspólników tej spółki.

6. Udział BOŚ S.A. w sektorze

Na koniec I półrocza 2015 r. BOŚ S.A. zwiększył udział w kredytach i pożyczkach o 0,01 p.p. oraz zmniejszył swój udział o 0,03 p.p. w zobowiązaniach a 0,02 p.p. w sumie bilansowej sektora. Udział BOŚ S.A. w sektorze banków komercyjnych na koniec czerwca 2015 r. (opracowano na podstawie danych KNF dotyczących sektora bankowego z oddziałami zagranicznymi) wynosił:

- 1,22% w zakresie kredytów i pożyczek, wobec 1,21% na koniec 2014 r.,
- 1,29% w zakresie zobowiązań ogółem, wobec 1,32% na koniec 2014 r.,
- 1,25% w zakresie sumy bilansowej, wobec 1,27% na koniec 2014 r.

Grupa BOŚ S.A. prowadzi działalność maklerską poprzez Spółkę zależną - Dom Maklerski BOŚ S.A. (DM BOŚ S.A.). Średni udział DM BOŚ S.A. w I półroczu 2015 r. w obrotach w transakcjach sesyjnych rynku regulowanego Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie w najistotniejszych obszarach działalności wyniósł:

- 3,6% na rynku akcji, wobec 2,3% w I półroczu 2014,
- 24,4% na rynku kontraktów terminowych, wobec 20,2% w I półroczu 2014 r.,
- 11,3% na rynku opcji, wobec 15,2% w I półroczu 2014 r.

Na rynku NewConnect udział DM BOŚ SA wyniósł 17,6%, podczas gdy w analogicznym okresie 2014 r. udział ten wynosił 11,4%.

7. PODSTAWOWE PRODUKTY, USŁUGI I SFERY DZIAŁALNOŚCI GRUPY

7.1. Produkty bankowe

Bank posiada w swojej ofercie produkty (depozytowe, kredytowe, rozliczeniowe) oferowane wszystkim grupom klientów, jak również produkty skierowane bezpośrednio do wybranych grup klientów BOŚ S.A. Bank wyodrębnia następujące pionery biznesowe: Pion Korporacji i Finansów Publicznych oraz Pion Detaliczny. W ramach Pionu Korporacji i Finansów Publicznych Bank dodatkowo wyodrębnia podstawowe segmenty: klientów korporacyjnych, segmentu finansów publicznych i klientów funduszy ekologicznych. W ramach Pionu Detalicznego Bank wyodrębnia osoby fizyczne oraz segment mikroprzedsiębiorstw, segment wspólnot mieszkaniowych i segment organizacji pozarządowych i innych instytucji niekomercyjnych (NGO). Warunki i zasady współpracy z poszczególnymi grupami klientów są dostosowywane przez Bank do zmieniających się warunków rynkowych oraz potrzeb adresatów oferty Banku, przy jednoczesnym uwzględnieniu celu w postaci ustawicznego podnoszenia efektywności obsługi klientów.

7.2. Liczba obsługiwanych klientów, rachunków, kart płatniczych i placówek

Wyszczególnienie	30.06.2015	31.12.2014	30.06.2014	Zmiana %	
	w tys.			30.06.2015 vs. 30.12.2014	30.06.2015 vs. 30.06.2014
BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.					
Liczba klientów	242,1	238,8	234,6	1,4	3,2
Liczba klientów detalicznych	236,0	232,2	227,8	1,6	3,6
Liczba klientów pionu korporacji i finansów publicznych	6,1	6,6	6,8	-7,6	-10,3
Liczba klientów korzystających z kanałów elektronicznych	120,4	119,3	119,3	0,9	0,9
Liczba rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych*	235,4	225,9	224,0	4,2	5,1
Karty płatnicze i kredytowe razem	98,5	105,1	113,0	-6,3	-12,8
Liczba placówek (w szt.)	95	95	95	0,0	0,0
DOM MAKLERSKI BOŚ S.A.					
Liczba rachunków inwestycyjnych	83,4	80,9	76,9	3,1	8,5
w tym liczba rachunków internetowych	73,2	70,7	67,0	3,5	9,3
Liczba placówek (w szt.)	13	13	15	0,0	-13,3

* łącznie z rachunkami oszczędnościowymi

Na koniec I półrocza 2014 r. działalność operacyjną prowadziło łącznie 95 Oddziałów Głównych i Operacyjnych. Obsługa klientów korporacyjnych była prowadzona w 11 Centrach Korporacyjnych.

W Domu Maklerskim BOŚ S.A. funkcjonowało 13 placówek według stanu na 30 czerwca 2015 r. DM BOŚ S.A. świadczy także usługi za pośrednictwem platformy internetowej (www.bossa.pl).

7.3. Oferta proekologiczna i współpraca z funduszami ochrony środowiska

Oferta proekologiczna obejmuje produkty własne oraz kredyty udzielane we współpracy z donatorami. Oferta jest zróżnicowana i dostosowana do potrzeb wszystkich rodzajów podmiotów. Produkty BOŚ S.A. są skierowane do klientów korporacyjnych, segmentu finansów publicznych oraz klientów detalicznych. Kredyty te służą finansowaniu przedsięwzięć proekologicznych oraz promowaniu rozwiązań przyjaznych środowisku. Bank rozwija działalność w zakresie finansowania odnawialnych źródeł energii.

Kredyty proekologiczne

Wyszczególnienie	30.06.2015	31.12.2014	30.06.2014	Zmiana %	
	tys. zł			30.06.2015 vs. 31.12.2014	30.06.2015 vs. 30.06.2014
Kredyty proekologiczne udzielone klientom detalicznym	147 470	160 197	163 225	-7,9	-9,7
Kredyty proekologiczne udzielone klientom korporacyjnym	3 047 537	2 366 968	1 902 209	28,8	60,2
Kredyty proekologiczne udzielone finansom publicznym	809 275	871 140	874 511	-7,1	-7,5
KREDYTY PROEKOLOGICZNE	4 004 282	3 398 305	2 939 945	17,8	36,2

BOŚ S.A. rozwijał działalność na rynku finansowania projektów proekologicznych powiększając, zgodnie ze Strategią, udział w portfelu kredytów udzielonych na działania służące ochronie środowiska oraz wspierające zrównoważony rozwój. Saldo kredytów proekologicznych na dzień 30 czerwca 2015 r. wynosiło 4 004,3 mln zł, co stanowiło 29,6% salda kredytów ogółem w Banku, podczas gdy na koniec

pierwszego półrocza poprzedniego roku udział ten wynosił 23,9%. Kredyty te przeznaczone były w większości na inwestycje w obszarze ochrony atmosfery, głównie na realizację przedsięwzięć z zakresu odnawialnych źródeł energii oraz efektywności energetycznej.

Sprzedaż - struktura segmentowa (wg wartości kapitału)

Wyszczególnienie	I półrocze 2015	I półrocze 2014	Zmiana %
	tys. zł		
Nowe kredyty udzielone klientom detalicznym w okresie	44 333	43 816	1,2
Nowe kredyty udzielone klientom korporacyjnym w okresie	1 750 965	710 687	146,4
Nowe kredyty udzielone finansom publicznym w okresie	38 224	60 981	-37,3
NOWE KREDYTY UDZIELONE KLIENTOM W OKRESIE	1 833 522	815 484	124,8

Kwota umów zawartych w I półroczu 2015 r. na finansowanie działań proekologicznych wyniosła 1 833,5 mln zł. W zdecydowanej większości (95,5% kwoty) nowe kredyty proekologiczne skierowane były do klientów korporacyjnych. Dzięki dotychczasowemu i obecnemu zaangażowaniu w finansowanie OZE Bank w okresie 10 lat (od czerwca 2005 r. do czerwca 2015 r.) przekroczył 1 GW mocy finansowanych elektrowni wiatrowych (częściowo będących jeszcze w budowie).

Zobowiązania wobec funduszy ekologicznych

Wyszczególnienie	30.06.2015	31.12.2014	Zmiana %
	tys. zł		
- rachunki bieżące/rozliczeniowe	1 074	44 614	-97,6
- lokaty terminowe	-	275 213	x
FUNDUSZE EKOLOGICZNE	1 074	319 827	-99,7

Stan depozytów funduszy ekologicznych w I półroczu 2015 r. wyniósł 1,1 mln zł wobec 319,8 mln zł na koniec 2014 r.

7.4. Segment klientów korporacyjnych

Sektor małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) pozostaje dla BOŚ S.A. jednym z najważniejszych segmentów rynku. Konstruując szeroką ofertę produktów rozliczeniowych, depozytowych i kredytowych Bank posiada bazę, w oparciu o którą dla każdego klienta może być budowana indywidualna oferta dostosowana do konkretnych potrzeb.

W zakresie oferty rozliczeniowej Bank posiada standardowe rachunki bieżące, pełniące funkcje rozliczeniowe i służące do gromadzenia środków pieniężnych oraz przeprowadzania rozliczeń krajowych i zagranicznych. Rachunki mogą być prowadzone w walutach: PLN, USD, EUR, GBP, CHF, SEK, HUF, RUB oraz CZK.

W I półroczu 2015 roku kontynuowano sprzedaż kredytów finansujących działalność bieżącą oraz inwestycyjną, w tym proekologiczną, dopasowując każdorazowo warunki transakcji kredytowych do potrzeb klienta:

- wprowadzono do oferty Ekokredyt Prosument, umożliwiający Spółdzielniom Mieszkaniowym korzystanie ze środków w ramach programu NFOŚiGW „Wspieranie rozproszonych, odnawialnych źródeł energii Część 4b) Prosument - linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii poprzez banki”. Program ma na celu promowanie nowych technologii OZE oraz postaw prosumenckich,
- włączono linię faktoringową do Linii Wielocelowej, co wpłynęło pozytywnie na atrakcyjność oferty dla klientów korporacyjnych,
- zmodyfikowano ofertę finansowania do 1 mln zł, poprzez dodanie możliwości udzielania limitów FX Forward i kredytu inwestycyjnego w ramach danej oferty oraz uproszczenie zasad przyznawania i uruchomienia produktów,

- wprowadzono modyfikację do oferty kredytu proekologicznego z dopłatą do kapitału Eko Inwestycje, udzielanego na podstawie współpracy z NFOŚiGW w zakresie programu Poprawa efektywności energetycznej, *Część 3*) Inwestycje energooszczędne w małych i średnich przedsiębiorstwach. Główną modyfikacją stanowi dopuszczenie przez NFOŚiGW możliwości refundacji kosztów.

Kredyty udzielone klientom korporacyjnym

Wartość kredytów udzielonych klientom korporacyjnym wyniosła 6 102,4 mln zł na koniec I półrocza 2015 r. wobec 5 220,8 mln zł na dzień 31 grudnia 2014 r., tj. zwiększyła się o 16,9%.

Faktoring

W ofercie Banku wyróżniamy:

- faktoring z regresem w obrocie krajowym bądź zagranicznym,
- faktoring z polisą w obrocie krajowym bądź zagranicznym,
- faktoring odwrotny.

Faktoring z regresem to kompleksowe rozwiązanie, które zapewnia firmie płynność finansową, pozwala zwiększyć jej konkurencyjność oraz oddala ryzyko występowania zatorów płatniczych. Firma korzystając z faktoringu dysponuje środkami pieniężnymi zaraz po wystawieniu faktury.

Poprzez usługę faktoringu z polisą, Bank łączy usługę faktoringu z regresem z ubezpieczeniem należności handlowych przez Klienta.

Natomiast w ramach usługi faktoringu odwrotnego Bank spona zobowiązania Klienta na rzecz wskazanych przez niego Dostawców, w terminie płatności zobowiązań wskazanym przez Klienta. Dzięki terminowemu regulowaniu faktur zakupowych poprawia relacje klienta z dostawcami oraz jego wiarygodność rynkową, a także pozwala uzyskiwać upusty bądź skonta znacznie przekraczające koszty usługi.

Do obsługi faktoringu w Banku Ochrony Środowiska S.A. przeznaczony jest nowoczesny, wyspecjalizowany, internetowy system BOŚ Faktor, który gwarantuje klientom pełną kontrolę nad wierzytelnościami oraz umożliwia 24-godzinny kontakt z Bankiem przez 7 dni w tygodniu. System służy do automatycznej obsługi transakcji faktoringowych.

W I półroczu 2015 r. obroty wypracowane z tytułu transakcji faktoringowych w BOŚ osiągnęły wartość 1,2 mld zł.

I półrocze 2015 r. BOŚ Bank zakończył z udziałem w rynku usług faktoringowych na poziomie ok. 2 %.

W I półroczu 2015 r. faktoring w BOŚ S.A. obsługiwał:

- 87 umów faktoringowych,
- 5 353 kontrahentów,
- nabył 32 377 faktur.

Zobowiązania wobec klientów korporacyjnych

Wyszczególnienie	30.06.2015	31.12.2014	Zmiana %
	tys. zł		
rachunki bieżące/rozliczeniowe	1 452 886	1 313 478	10,6
lokaty terminowe	3 357 609	3 187 676	5,3
KLIENCI KORPORACYJNI	4 810 495	4 501 154	6,9

Stan depozytów klientów korporacyjnych w Grupie wyniósł 4 810,5 mln zł na koniec I półrocza 2015 r. wobec 4 501,1 mln zł na koniec 2014 r. Środki na rachunkach bieżących wzrosły o 10,6% a środki na lokatach terminowych o 5,3%.

7.5. Segment finansów publicznych

W 2015 roku Bank kontynuował współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego w Polsce. Dla części z nich prowadził kompleksową obsługę bankową budżetów, umożliwiającą efektywne zarządzanie środkami pieniężnymi. Obsługa jednostek samorządu terytorialnego jest prowadzona w trybie Ustawy Prawo zamówień publicznych, poprzez wykorzystanie produktów i usług bankowych oraz innych instrumentów udostępnianych przez Bank.

Dla klientów segmentu finansów publicznych Bank oferuje wszystkie standardowe produkty depozytowe i kredytowe pozostające w ofercie. Szczególny zakres oferty BOŚ S.A. stanowią produkty służące finansowaniu projektów proekologicznych (kredyty preferencyjne i komercyjne), a także kredyty z linii banków zagranicznych przeznaczone na finansowanie przedsięwzięć służących ochronie środowiska i inwestycji infrastrukturalnych, jak również Europejska Oferta, która jest pakietem produktów skierowanych do przedsiębiorców, samorządów i spółek komunalnych.

Jedną z ważnych form współpracy Banku z klientami ww. segmentu jest świadczenie kompleksowej obsługi emisji obligacji komunalnych obejmującej: przygotowanie emisji, prowadzenie ewidencji obligacji oraz obsługę płatności wynikających z emisji.

Kredyty udzielone klientom segmentu finansów publicznych

Wartość kredytów udzielonych klientom segmentu finansów publicznych wyniosła 2 379,9 mln zł wobec 2 584,9 mln zł na dzień 31 grudnia 2014 r.

Zobowiązania wobec segmentu finansów publicznych

Wyszczególnienie	30.06.2015	31.12.2014 tys. zł	Zmiana %
rachunki bieżące/rozliczeniowe	247 193	319 535	-22,6
lokaty terminowe	743 400	473 600	57,0
FINANSE PUBLICZNE	990 593	793 135	24,9

Grupa odnotowała wzrost depozytów finansów publicznych o 24,9% w stosunku do końca 2014 r. Spadek dotyczył salda lokat terminowych oraz rachunków bieżących.

Organizacja niepublicznych emisji obligacji komunalnych

W I półroczu 2015 r. Bank podpisał 2 umowy organizacji emisji obligacji komunalnych o wartości 4,13 mln zł. Według stanu na dzień 30 czerwca 2015 r. Bank obsługiwał 97 programów emisji obligacji komunalnych liczba programów nie zmieniła się w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2014 r.

Wartość nominalna obligacji komunalnych w portfelu Banku na dzień 30 czerwca 2015 r. wyniosła 469,2 mln zł wobec 483,7 mln zł na dzień 31 grudnia 2014 r.

7.6. Segment klientów detalicznych

Oferta Banku

Oferta BOŚ S.A. dla klientów detalicznych, najliczniejszej grupy klientów Banku, jest kompleksowa i obejmuje wszystkie podstawowe produkty i usługi dostępne na polskim rynku bankowym, a także szeroki wybór produktów proekologicznych służących finansowaniu rozwiązań proekologicznych.

W I półroczu 2015 r. Bank kontynuował działania związane z uatrakcyjnianiem oferty, zarówno modyfikując funkcjonujące produkty, jak również wprowadzając nowe, innowacyjne rozwiązania, w zakresie finansowania proekologicznych potrzeb klientów detalicznych (m.in. Eko Kredyt Prosument),

jak również podkreślających proekologiczny charakter działalności Banku (np. lokaty terminowe z celem ekologicznym).

Bank posiada również szeroką ofertę produktów dla segmentu mikroprzedsiębiorstw (obejmującego podmioty nieprowadzące pełnej rachunkowości), segmentu wspólnot mieszkaniowych oraz segmentu organizacji pozarządowych i innych instytucji niekomercyjnych (NGO).

Oferta Banku dla tych segmentów obejmuje produkty rozliczeniowe, karty płatnicze, usługi i produkty w zakresie lokowania nadwyżek pieniężnych, usługi bankowości elektronicznej i produkty kredytowe.

W I półroczu 2015 r. w segmencie klientów detalicznych odnotowano:

- intensyfikację działań w zakresie oferty depozytowej wynikającą z jednej strony z potrzeby dostosowania się do dynamicznie zmieniających się w trakcie roku uwarunkowań zewnętrznych z drugiej z konieczności realizacji potrzeb biznesowych i płynnościowych Banku z zachowaniem dbałości o kosztowość salda depozytów detalicznych ogółem,
- dalszy wzrost znaczenia oferty proekologicznej w sprzedaży produktów kredytowych i depozytowych oraz w generowaniu wyników finansowych Pionu Detalicznego,
- stałe podnoszenie kompetencji sił sprzedażowych Banku w oferowaniu klientom produktów oszczędnościowych i oszczędnościowo-inwestycyjnych, a także ubezpieczeniowych, ze szczególnym uwzględnieniem produktów ochronnych dodawanych fakultatywnie do produktów rozliczeniowych i kredytowych, a także oferowanych samodzielnie,
- kampanie sprzedażowe karty kredytowej w celu zwiększenia portfela kredytowego kart.

Zobowiązania wobec klientów detalicznych

Działania podejmowane przez Bank w I połowie 2015 r. w zakresie produktów depozytowych dla klientów detalicznych były nastawione na systematyczne budowanie salda depozytów detalicznych i realizację celów płynnościowych Banku, z jednoczesną dbałością o optymalizację kosztowości portfela depozytowego i bieżące dopasowanie do zmieniającego się otoczenia makroekonomicznego. Najistotniejszymi produktami depozytowymi dla klientów detalicznych pod względem budowy salda były w I połowie 2015 r.:

- rachunki bieżące, w tym konta osobiste z podstawowym Kontem bez Kantów z programami premiovymi, na których na koniec I półrocza 2015 r. było zdeponowanych 729,1 mln zł,
- lokaty promocyjne: Ekolokata Noworoczna, EKOllokata Stabilna, EKOllokata Premium, EKOllokata Korzystna, EKOllokata Specjalna i EKOllokata Wysoko Procentująca.

Wyszczególnienie	30.06.2015	31.12.2014	Zmiana %
	tys. zł		
rachunki bieżące/rozliczeniowe*	2 520 070	2 112 759	19,3
lokaty terminowe	4 829 785	4 909 365	-1,6
KLIENCI DETALICZNI	7 349 855	7 022 124	4,7

* rachunki bieżące (w tym: ror) i konta oszczędnościowe

Saldo depozytów detalicznych na 30 czerwca 2015 r. wynosiło 7 349,9 mln zł i zwiększyło się o 4,7% w stosunku do 31 grudnia 2014 r.

Bank w I półroczu 2015 r. w zakresie oferty depozytów detalicznych konsekwentnie realizował zasadę optymalizacji poziomu marż depozytów detalicznych, przy jednoczesnym utrzymaniu realnych możliwości osiągnięcia poziomu salda Obszaru Rynku Detalicznego.

W I kwartale 2015 r. w ofercie utrzymywano atrakcyjne depozyty krótkoterminowe: 3-miesięczną EKOllokata Noworoczną i 4-miesięczną EKOllokata Stabilną. Wdrożenie ww. lokat promocyjnych pozwoliło do 19 marca 2015 r. pozyskać 1,6 mld zł. W dniu 20 marca br. Bank wprowadził do oferty dwie nowe lokaty promocyjne: EKOllokata Premium i EKOllokata Korzystną, które zastąpiły dotychczasowe depozyty promocyjne. Głównym celem zmian było utrzymanie salda depozytów zapadających. Wprowadzenie nowych produktów depozytowych w marcu br. spowodowało wzrost odnawialności depozytów detalicznych.

W II kwartale 2015 r. Bank sukcesywnie wydłużał okresy trwania lokaty poprzez wprowadzenie do oferty: 6-miesięcznej EKOLokaty Specjalnej i 12-miesięcznej EKOLokaty z Bonusem (promowanie aktywnych posiadaczy ROR). W czerwcu EKOLokata Specjalna zastąpiona została 9-miesięczną EKOLokatą Wysoko Procentującą.

Po dobrych doświadczeniach prowadzonej w latach ubiegłych akcji wspierania celów ekologicznych środkami ze sprzedaży produktów depozytowych, Bank kontynuuje program "2 złote dla zwierząka". Od każdej założonej Ekolokaty, standardowego produktu w nowej ofercie depozytowej, Bank przekazuje z własnych środków grant pieniężny na ratowanie foki szarej.

Jednocześnie z uwagi na małe zainteresowanie ofertą depozytową promowaną na www.bossabank.pl, Bank podjął decyzję o wycofaniu z oferty promocji: „Promocja www.bossabank.pl” (Hity tygodnia) i „EKOLokata Powitalna”.

W I połowie 2015 r. działalność Banku w obszarze rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych i oszczędnościowych koncentrowała się na uproszczeniu oferty. Utrzymano liczbę rachunków w ofercie Banku: Konto bez Kantów, EKOkonto bez Kosztów oraz EKOkonto VIP. Zastąpienie EKOkonta internetowego EKOkontem bez Kosztów jest kontynuacją inicjatyw zgłoszonych do realizacji planu na 2015 r. i ma wspomóc budowanie bazy aktywnych klientów, korzystających z produktów i systematycznie zasilanego konta, która stwarza możliwości do dalszego uproduktowania, choćby przez zaoferowanie pożyczki w ROR, pożyczki gotówkowej czy karty kredytowej. Przygotowana oferta „EKOkonta bez Kosztów” jest prostym narzędziem sprzedażowym. Ograniczone do minimum warunki prowadzenia rachunku mają ułatwić doradcy przedstawienie oferty Klientowi a nagrody i promocje mają zachęcić Klienta do wyboru oferty naszego Banku. Dodatkowo oferta nowego konta została wzbogacona działaniami marketingowymi mającymi na celu wsparcie sprzedaży produktu oraz odświeżenie wizerunku Banku po latach nieobecności w mediach wysokozasięgowych. W dniu 3 czerwca br. wystartowała kampania w internecie, natomiast 12 czerwca br. w telewizji. Trzy 30-sekundowe spoty, będą wyświetlane ponad 10 000 razy w 47 najważniejszych stacjach telewizyjnych.

Mając na względzie aktualne trendy na rynku finansowym, w tym w szczególności malejącą atrakcyjność lokat bankowych w środowisku spadających stóp procentowych oraz stopniową odbudowę zainteresowania Klientów alternatywnymi do lokat produktami oszczędnościowymi i inwestycyjnymi, Bank rozwijał ofertę produktów inwestycyjnych. W marcu 2015 r. rozpoczął oferowanie Lokaty z funduszem Ipopema. Pakiet ten jest połączeniem standardowej lokaty bankowej z funduszem inwestycyjnym. Połowa środków deponowanych jest na Lokacie a ich oprocentowanie przez pierwsze trzy miesiące wynosi 4,25% w skali roku. Pozostała połowa przeznaczana jest na nabycie jednostek funduszu inwestycyjnego Ipopema: Makro Alokacji, Agresywny lub Małych i Średnich Spółek.

W I półroczu 2015 r. kontynuowano prowadzenie subskrypcji 3-letniego produktu strukturyzowanego z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym „Nowa Czysta Energia Zysku”, przygotowanego przez Bank we współpracy z Towarzystwem Ubezpieczeń na Życie Europa S.A. Produkt oparty jest o koszyk składający się z 6 spółek ekologicznych notowanych na giełdach w Nowym Jorku, Paryżu i Kopenhadze, takich jak m. in. Vestas Wind Systems, Tesla Motors czy Veolia Environnement. Najważniejsze cechy 3-letniego produktu, to ochrona kapitału z tytułu dożycia do końca okresu ubezpieczenia obejmująca ponad 100% składki, konstrukcja ubezpieczenia umożliwiająca czerpanie zysków w przypadku wzrostu notowań akcji spółek ekologicznych wchodzących w skład koszyka. W czerwcu rozpoczęła się już VII subskrypcja. Do stałej oferty wdrożone zostało ubezpieczenie inwestycyjne „Ekologiczny Portfel FIZ Bis”, w ramach którego oferowany jest Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy „UFK Selektywny”. Tworzy go osiem funduszy inwestycyjnych zamkniętych reprezentujących różne klasy aktywów (część z nich inwestuje w przedsięwzięcia o charakterze ekologicznym, z sektora nowej energii oraz biotechnologii). Rozpoczynając inwestycję, klient nie musi wybierać klasy aktywów ani funduszu. Minimalna składka w „Ekologicznym Portfelu FIZ Bis” wynosi 10 tys. zł. Dla inwestorów o średnio i długoterminowym horyzoncie inwestycyjnym pragnących osiągnąć ponadprzeciętny zwrot z zainwestowanego kapitału przy możliwie minimalnych zmiennościach wartości przeznaczona jest inwestycja w Inwestycje Rolne FIZ AN. Fundusz inwestuje w grunty rolne, o powierzchni powyżej 50 ha, o bonitacji I - VI, utrzymane w wysokiej kulturze rolnej. Na zmianę wartości certyfikatów wpływa wysokość otrzymanych dopłat, wzrost wartości ziemi oraz sprzedaż plonów. Usługa zapisu na certyfikaty inwestycyjne emitowane przez ten fundusz zamknięty, wdrożona została w kwietniu 2015 r., a minimalna kwota zapisu to równowartość w złotych 40 000 EUR.

Mikroprzedsiębiorstwa, wspólnoty mieszkaniowe i organizacje pozarządowe

W I półroczu 2015 r. Bank nie dokonał zmiany oferty produktów depozytowo-rozliczeniowych dla segmentu mikroprzedsiębiorstw, wspólnot mieszkaniowych i organizacji pozarządowych. Działania w tym zakresie skoncentrowane były na aktualizacji przepisów wewnętrznych dla Klientów i pracowników Banku pod kątem zmieniającego się otoczenia prawnego, w tym prawa polskiego oraz Rekomendacji unijnych.

W I półroczu 2015 r. kontynuowany był proces dostosowywania parametrów oferty produktów dla klientów instytucjonalnych, w tym:

- wprowadzono zmiany stawek oprocentowania rachunków i depozytów w PLN z dniem 20 marca 2015 r. oraz zmiany stawek oprocentowania rachunków i depozytów w PLN i walutach obcych z dniem 21 maja 2015 r.,
- opracowano propozycje zmian do taryfy opłat i prowizji.

Produkty ubezpieczeniowe

Bank oferuje różnorodne ubezpieczenia w pakietach z innymi produktami bankowymi tj. kontami, kartami płatniczymi, produktami kredytowymi (kredyty hipoteczne i pożyczki gotówkowe) jako samodzielne produkty, tj. Pakiet Mocno Bezpieczny, obejmujący ochronę życia i zdrowia ubezpieczonego.

W I półroczu 2015 r. sfinalizowany został proces umożliwiający Bankowi sprzedaż ubezpieczeń jako agent towarzystwa ubezpieczeniowego. W marcu br. Bank zakończył oferowanie ubezpieczeń w formule grupowej. Od 1 kwietnia 2015 r. Bank udostępnia Klientom ubezpieczenia wyłącznie jako pośrednik towarzystwa ubezpieczeniowego.

Produkty kredytowe - Klienci indywidualni, Mikroprzedsiębiorstwa, Wspólnoty mieszkaniowe i organizacje pozarządowe

Najistotniejsze produkty kredytowe dla klientów indywidualnych w I półroczu 2015 r. to:

- kredyty proekologiczne,
- pożyczka gotówkowa,
- karty kredytowe,
- ekologiczny kredyt hipoteczny,
- ekologiczna pożyczka hipoteczna.

Sukcesywnie zwiększając zaangażowanie Banku w finansowanie rozwiązań proekologicznych działania w 2015 r. skierowane były na kontynuację uatrakcyjniania oferty poprzez modyfikację funkcjonujących produktów, jak również wprowadzanie nowych rozwiązań.

Od marca 2015 r. rozszerzono ofertę kredytów ekologicznych dla osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych poprzez wprowadzenie do stałej sprzedaży preferencyjnego kredytu na zakup i montaż instalacji odnawialnych źródeł energii udzielanego w ramach programu NFOŚiGW - Prosument.

Kredyt wprowadzony został w ramach programu NFOŚiGW „Wspieranie rozproszonych, odnawialnych źródeł energii – Prosument”. Celem programu jest promowanie nowych technologii OZE oraz postaw prosumenckich poprzez zakup i montaż małych instalacji lub mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii, do produkcji energii elektrycznej lub ciepła i energii elektrycznej. Finansowaniu podlegają m.in. instalacje fotowoltaiczne, pompy ciepła, kolektory słoneczne, małe elektrownie wiatrowe. W ramach Programu na rok 2015 przewidziane są dotacje do 40% kosztów kwalifikowanych.

Równolegle mając na uwadze zwiększenie salda kredytowego oraz aktywizację sprzedaży pożyczki gotówkowej wdrożono zmiany w zakresie konkurencyjnych ofert promocji cenowych dla pożyczki gotówkowej.

W maju br. zakończyła się kampania sprzedażowa karty kredytowej MasterCard Gold BOŚ S.A., w efekcie czego łączny limit na sprzedanych kartach kredytowych kredytowy wyniósł ponad 19,5 mln zł a portfel kart zwiększył się o ponad 21%.

Planowane działania

Działania Banku w II półroczu 2015 r. będą zmierzały do zwiększenia zaangażowania w finansowanie rozwiązań proekologicznych, m.in. dzięki kompleksowej i innowacyjnej ofercie dla osób fizycznych.

Dla segmentu mikroprzedsiębiorstw i wspólnot mieszkaniowych, Bank będzie kontynuował prace mające na celu promowanie i optymalizację wprowadzonych nowych produktów ekologicznych, umożliwiających m.in. spłatę kredytu z wygenerowanych oszczędności uzyskanych dzięki finansowaniu optymalnych rozwiązań.

Ponadto Bank planuje dodatkowe kampanie sprzedażowe karty kredytowej oraz uatrakcyjnienie oferty pożyczki gotówkowej mając na celu zwiększenie jej dostępności.

7.7. Działalność maklerska

Działalność maklerska jest prowadzona w Grupie Kapitałowej BOŚ S.A. poprzez Spółkę Dom Maklerski BOŚ S.A.

Istotne osiągnięcia Domu Maklerskiego BOŚ S.A. w I półroczu 2015 r.:

- znaczące wzmocnienie pozycji rynkowej w obsłudze krajowych inwestorów instytucjonalnych,
- dalsze zwiększenie liczby oferowanych funduszy w ramach platformy funduszowej - BossaFund – na koniec I półrocza 2015 r. w ofercie było 20 TFI i ponad 250 funduszy.

Pozycja DM BOŚ S.A. na rynku

W I półroczu 2015 r. Dom Maklerski BOŚ S.A. umocnił swoją pozycję w kluczowych segmentach rynku giełdowego. Pozycja Biura szczególnie wyraźnie uległa wzmocnieniu w obsłudze krajowych inwestorów instytucjonalnych. W rezultacie na rynku akcji GPW w transakcjach sesyjnych udział Biura wzrósł z 2,3% do 3,6%, natomiast na rynku NewConnect z 11,4% do 17,6%. Łączne obroty z rynków akcyjnych w transakcjach sesyjnych wyniosły 7 660,5 mln zł i były wyższe o ponad 48% niż w tym samym okresie 2014 r., podczas gdy cały rynek akcji (GPW i NC) zanotował w tym czasie spadek obrotów o 4,4%. Wysoka dynamika realizowanych obrotów przyczyniła się do uzyskania przez DM BOŚ pozycji lidera na rynku NewConnect. Biuro utrzymało również pozycję lidera na rynku kontraktów terminowych, wzmacniając swój udział z 20,2% w I półroczu 2014 r. do 24,4% w I półroczu 2015 r. Łącznie Spółka zrealizowała obrót w wysokości 1,93 mln szt. kontraktów. Na rynku opcji łączny obrót zrealizowany przez DM BOŚ S.A. wyniósł 42,9 tys. sztuk, co stanowiło 11,3% udziału w rynku w transakcjach sesyjnych. W tym segmencie DM BOŚ S.A. zajęła 4 miejsce pod względem aktywności wśród wszystkich uczestników rynku.

W I półroczu 2015 r. DM BOŚ utrzymał również wysoką pozycję wśród inwestorów indywidualnych jako dostawca usług na rynku OTC (platforma transakcyjna bossafx.pl) oraz w segmencie dystrybucji funduszy inwestycyjnych (platforma Bossafund.pl).

Na koniec czerwca 2015 r. liczba prowadzonych rachunków wynosiła 83,43 tys. szt., co oznacza wzrost w porównaniu z końcem 2014 r. o 2,52 tys. rachunków. W tym samym czasie łączna liczba rachunków inwestycyjnych uczestników rynku zarejestrowanych w KDPW spadła o 2,5 tys.

Wyniki bieżącej działalności operacyjnej Domu Maklerskiego BOŚ S.A. są następstwem aktualnie panującej koniunktury rynkowej, zmienności na instrumentach finansowych, a także aktywności inwestycyjnej na krajowym rynku kapitałowym oraz rynkach OTC.

DM BOŚ S.A. zamierza nadal specjalizować się w obsłudze krajowych inwestorów indywidualnych, zarówno na rynku giełdowym, jak i rynkach OTC. Jednocześnie realizowane działania rozwojowe powinny przyczynić się do dalszego umocnienia pozycji rynkowej w segmencie klientów instytucjonalnych na rynku giełdowym.

7.8. BOŚ Eko Profit S.A. - działalność uzupełniająca ofertę usług Banku

Głównym celem działalności BOŚ Eko Profit S.A. są inwestycje kapitałowe w projekty o ponadprzeciętnej stopie zwrotu, ze szczególnym uwzględnieniem odnawialnych źródeł energii oraz doradztwo i pośrednictwo finansowe. Na koniec I półrocza 2015 r. Spółka posiadała zaangażowanie finansowe w fabrykę pelletu i elektrownię wiatrową 6MW oraz poszukiwała nowych projektów i obszarów inwestycyjnych. Ponadto Spółka zwiększyła znacząco zakres zaangażowania w usługi dotyczące pozyskania i strukturyzacji finansowania inwestycji. Realizowane projekty były projektami rentownymi. Możliwości inwestycyjne w zakresie nowych projektów z obszaru odnawialnych źródeł energii determinowane były niepewnością co do ostatecznego kształtu wejścia w życie nowych uregulowań ustawowych oraz malejącymi cenami praw majątkowych i energii elektrycznej.

Sytuacja finansowa BOŚ Eko Profit S.A. jest stabilna. Spółka wykazała dodatni wynik finansowy za I półrocze 2015 r. oraz zwiększyła poziom kapitału własnego.

7.9. Inicjatywa JESSICA

W 2015 r. Bank kontynuuje swoją działalność w ramach Inicjatywy JESSICA (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas), pełniąc rolę Funduszu Rozwoju Obszarów Miejskich (FROM) dla województwa zachodniopomorskiego (poza Szczecińskim Obszarem Metropolitalnym), pomorskiego (poza Gdańskiem, Gdynią, Sopotem i Słupskiem) i śląskiego podpisał kolejne umowy inwestycyjne dotyczące realizacji projektów miejskich z wykorzystaniem środków z inicjatywy JESSICA.

W ramach Inicjatywy JESSICA w I połowie 2015 r. Bank podpisał 10 umów inwestycyjnych na kwotę 39,8 mln zł.

Największa Umowa na Śląsku

Przedmiotem projektu jest rewitalizacja obiektu starej szkoły przyzakładowej nieistniejącej cementowni Szczakowa w Jaworznie Szczakowej – Pieczyskach i adaptacja historycznego obiektu wraz ze zmianą sposobu użytkowania i funkcji. W wyniku realizacji projektu w przebudowanym i rozbudowanym budynku nastąpi uruchomienie obiektu turystycznego i pensjonatu z 18 pokojami i 4 apartamentami, zapleczem kuchenne-restauracyjnym (gastronomicznym) i barem dla około 70 osób oraz basenem wraz z zapleczem (służącym także realizacji funkcji rekreacyjnych i edukacyjnych dla dzieci z Jaworznickiego Domu Dziecka).

Całkowity koszt realizacji inwestycji wynosi 12 mln zł netto, z czego 8 mln zł to pożyczka JESSICA.

Największa Umowa w 2015 r. w Województwie Zachodniopomorskim

Projekt polega na budowie centrum handlowo – usługowego w Świnoujściu, zaprojektowanego w formie prostej, nowoczesnej bryły dopasowanej gabarytami do zabudowy w sąsiednim otoczeniu, będącego stymulantem poprawy ładu architektonicznego w mieście oraz przyczyniającego się do rewitalizacji tego obszaru.

Cały zespół handlowo-usługowy będzie dostępny dla osób niepełnosprawnych. Oprócz celów komercyjnych, projekt będzie wspierał rozwój oraz poprawę jakości oferty kulturalnej, na terenie obiektu powstaną m.in. sale kinowe, a tereny zielone wokół budynku zostaną zagospodarowane.

Całkowity koszt realizacji inwestycji to 68 mln zł, z czego 5,5 mln zł stanowi pożyczka JESSICA.

7.10. Współpraca z zagranicznymi instytucjami finansowymi

Bank kontynuował współpracę z międzynarodowymi instytucjami finansowymi, w tym z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) oraz Bankiem Rozwoju Rady Europy (CEB), które należą do jednych z największych kredytodawców Banku.

W dniu 5 marca 2015 r. BOŚ S.A. podpisał piątą umowę linii kredytowej z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, w wysokości 75 mln EUR na okres do 12 lat. Po raz pierwszy z nowej linii, obok inwestycji realizowanych przez podmioty sektora finansów publicznych oraz MŚP będą wspierane projekty

średnich przedsiębiorstw zatrudniających mniej niż 3000 pracowników tzw. MidCap'ów. Linia ta zapewnia również ciągłość wdrażania Programu Efektywności Energetycznej dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw (SME Finance Facility Energy Efficiency Window) wspartego grantem Komisji Europejskiej, do którego Bank przystąpił 1 czerwca 2014 r. Program skierowany do firm z sektora MŚP i spółdzielni mieszkaniowych przeznaczony jest na inwestycje w obszarze efektywności energetycznej oraz odnawialnych źródeł energii i umożliwia otrzymanie zachęty finansowej pochodzącej z Komisji Europejskiej w wysokości do 12% wartości finansowania. Od początku jego realizacji BOŚ S.A. udzielił ok. 18 mln zł nowych kredytów. Rozpatrywane przez Bank wnioski kredytowe wyczerpują pulę środków przyznaną na wdrożenie Programu.

W ramach podpisanych umów z EBI (z 5 marca 2015 r. na kwotę 75 mln EUR) i CEB (z 26 marca 2012 r. na kwotę 75 mln EUR), Bank w I połowie 2015 r. udzielił ok. 22 mln zł nowych kredytów przeznaczonych na finansowanie projektów inwestycyjnych związanych z rozwojem i utrzymaniem infrastruktury, ochroną środowiska realizowanych przez podmioty sektora publicznego oraz przez małe i średnie przedsiębiorstwa.

III. ZARZĄDZANIE RYZYKAMI I KONTROLA W GRUPIE

1. RYZYKO KREDYTOWE

Celem BOŚ S.A. w I półroczu 2015 r. w zakresie działalności kredytowej było kształtowanie takiego wolumenu i struktury portfela kredytowego, które zapewniłyby realizację planowanych zadań biznesowych Banku, w warunkach akceptowalnego poziomu ryzyka.

Bank uwzględniał poziom apetytu na ryzyko w procesie realizacji polityki zarządzania ryzykiem kredytowym.

Maksymalna wysokość apetytu na ryzyko określana była w ramach granic wyznaczonych przez praktykę ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem i przyjęta na poziomie umiarkowanym.

Oferta produktowa dostosowana była do potrzeb poszczególnych segmentów klienta i rozwijała się, w szczególności, w kierunku intensyfikacji:

- kredytowania celów i zadań proekologicznych realizowanych przez klientów pionu korporacji i finansów publicznych w takich obszarach jak: efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii, gospodarka odpadami i recykling oraz pionu detalicznego w takich obszarach jak: mikroźródła energetyczne i efektywność energetyczna, ze szczególnym uwzględnieniem kredytów termomodernizacyjnych oraz energooszczędnego budownictwa mieszkaniowego,
- sprzedaży produktów wysokomarżowych i prowizyjnych oraz sprzedaży krzyżowej dla klientów pionu detalicznego,
- finansowania wspierającego zrównoważony rozwój w kluczowych segmentach klientów.

Bank finansował transakcje, które były zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z polityką kredytową Bank nie angażował się w transakcje:

- mogące narazić Bank na utratę reputacji,
- mogące spowodować przekroczenie obligatoryjnych limitów koncentracji zaangażowania,
- na rzecz partii politycznych, związków zawodowych,
- realizowane z naruszeniem Prawa Ochrony Środowiska lub mogące stanowić potencjalne źródło degradacji środowiska naturalnego,
- z klientami nieposiadającymi wiarygodnych, stałych i stabilnych dochodów.

Bank uzależniał podjęcie finansowania od:

- posiadania przez kredytobiorcę zdolności kredytowej do spłaty wnioskowanego zadłużenia w terminach uzgodnionych z Bankiem,
- przedstawienia zabezpieczenia spłaty w formie i wartości akceptowanej przez Bank, o ile przepisy wewnętrzne tego wymagają,
- spełnienia innych kryteriów warunkujących podjęcie finansowania, w szczególności: wyników dotychczasowej współpracy klienta z Bankiem oraz oceny historii kredytowej klienta w sektorze bankowym.

Klient i transakcja podlegały wszechstronnej ocenie ryzyka kredytowego.

Bank oceniał ryzyko kredytowe z wykorzystaniem modeli ratingowych i scoringowych, zróżnicowanych w zależności od rodzaju klienta i transakcji. Modele były budowane, rozwijane, monitorowane i nadzorowane w Obszarze Ryzyka z uwzględnieniem wewnętrznych i zewnętrznych wymogów w tym zakresie.

Model oceny ryzyka kredytowego dla osób fizycznych ubiegających się o finansowanie na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą obejmował:

- analizę ilościową – polegającą na ustaleniu wysokości i stabilności źródeł spłaty zobowiązania kredytowego oraz
- analizę jakościową – polegającą na ocenie cech klienta, które mają istotny wpływ na jego skłonność do spłaty zaciągniętego zobowiązania kredytowego w terminach określonych w umowie w tym ocenę scoringową i ocenę zachowania klienta w oparciu o informacje z Biura Informacji Kredytowej S.A.

W procesie oceny zostały uwzględnione postanowienia wynikające z Rekomendacji T i S KNF, w szczególności w zakresie wprowadzenia odpowiednich poziomów wskaźnika DtI i LtV oraz możliwości zastosowania uproszczonej oceny zdolności kredytowej.

Model oceny ryzyka klientów ubiegających się o finansowanie na cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej lub statutowej (finanse publiczne) uwzględniał dwa obszary: ocenę klienta i ocenę transakcji (ocena ratingowa).

Ocena klienta dokonywana była na podstawie elementów ilościowych i jakościowych. Ocena ilościowa dotyczyła podstawowych, z punktu widzenia generowania wyniku finansowego i zachowania płynności, obszarów działalności klienta. Ocena jakościowa obejmowała ocenę w szczególności: planów rozwojowych, doświadczenia i umiejętności osób zarządzających, jakości relacji klienta z otoczeniem zewnętrznym, w tym z Bankiem.

Ocena klienta dokonywana była na tle sytuacji ekonomicznej branży, lokalnego rynku i kraju.

W przypadku finansowania klienta funkcjonującego w ramach grupy podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie Bank oceniał ryzyko kredytowe z uwzględnieniem wpływu sytuacji podmiotów powiązanych.

Ocena transakcji dokonywana była w szczególności na podstawie oceny celu finansowania, długości okresu kredytowania i wartości zabezpieczenia spłaty. Bank ustanawiał taką strukturę finansowania, aby zapewnić podział ryzyka pomiędzy kredytobiorcę i Bank, głównie poprzez odpowiednie do skali ryzyka zaangażowanie środków własnych kredytobiorcy.

W przypadku ekspozycji istotnych ze względu na poziom ryzyka lub kwotę transakcji, ocena ryzyka weryfikowana była przez eksperta ds. ryzyka kredytowego - pracownika wyspecjalizowanego w identyfikacji ryzyk i doborze adekwatnych form jego mitygacji, niezależnego od służb sprzedaży.

Proces oceny ryzyka kredytowego realizowany był przy wykorzystaniu przeznaczonych do tego celu narzędzi informatycznych.

Bank monitorował ryzyko kredytowe przez cały okres funkcjonowania transakcji kredytowej. Częstotliwość i zakres monitorowania są adekwatne do poziomu identyfikowanego ryzyka. Ryzyko braku terminowej obsługi lub spłaty zadłużenia oraz ryzyko utraty lub spadku wartości przyjętego zabezpieczenia mitygowane było z wykorzystaniem systemu wczesnego ostrzegania. W przypadku zidentyfikowania sytuacji mogących zagrozić terminowej spłacie Bank podejmował działania upominawcze i restrukturyzacyjne wykorzystując w tym celu właściwe narzędzie informatyczne.

W okresach miesięcznych Bank dokonywał analizy wszystkich ekspozycji kredytowych w celu:

- zidentyfikowania ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości,
- pomiaru utraty wartości,
- utworzenia odpisów lub rezerw.

Do pomiaru utraty wartości ekspozycji kredytowych oraz tworzenia odpisów lub rezerw Bank stosował metodę zindywidualizowaną, grupową lub IBNR.

Kompetencje do podejmowania decyzji kredytowych, które funkcjonowały w Banku, uzależnione były od:

- rodzaju i kwoty transakcji,

- wysokości łącznego zaangażowania kredytowego Banku wobec grupy podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, do której należy klient,
- poziomu ryzyka generowanego przez klienta i transakcję.

Decyzje w sprawie udzielenia kredytu podejmowane były przez organy kolegialne albo indywidualnie - przez osoby i w zakresie limitów określonych przez Prezesa Zarządu Banku.

Uprawnienia do podejmowania decyzji w sprawie udzielenia kredytu nadane osobom, które indywidualnie podejmują decyzje podlegały okresowym przeglądom.

Podejmując decyzje kredytowe w sprawie transakcji zawieranych z członkami organów Banku lub osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku albo podmiotami powiązаныmi z nimi kapitałowo lub organizacyjnie Bank uwzględniał wymogi ustawy Prawo bankowe.

Decyzje o udzieleniu produktów kredytowych podejmowane były z zastosowaniem rozdzielenia funkcji obszaru sprzedaży i obszaru ryzyka.

Bank przyjmował na zabezpieczenie swoich wierzytelności zabezpieczenia rzeczowe i osobiste.

Bank preferował transakcje zabezpieczone, z zastrzeżeniem, że ustalono maksymalny poziom transakcji niezabezpieczonych w segmencie detalicznym wraz z kryteriami pozwalającymi na udzielenie transakcji bez zabezpieczenia, z uwzględnieniem specyfiki produktowej, segmentu klientów, wpływu tych transakcji na wyniki Banku i wysokość potencjalnej straty.

Poziom zabezpieczenia był uzależniony od poziomu ryzyka generowanego przez transakcję, w tym w szczególności od rodzaju transakcji i długości jej trwania.

Ustalając wartość zabezpieczenia Bank kierował się zasadą ostrożnej wyceny.

Przy wyborze formy zabezpieczenia Bank uwzględniał:

- należytą ochronę interesów Banku,
- wysokość kosztów związanych z ustanowieniem danego zabezpieczenia,
- możliwość szybkiego upłynnienia danego zabezpieczenia.

W ramach nadzoru nad koncentracją wierzytelności kredytowych, Bank identyfikował, dokonywał pomiaru i monitorował ryzyka koncentracji zaangażowań na poziomie:

- pojedynczego klienta i transakcji,
- portfela kredytowego.

Na poziomie klienta i transakcji ryzyko koncentracji zaangażowania zarządzane było poprzez przestrzeganie nadzorczych limitów zaangażowania, wynikających z przepisów Prawa Bankowego, jak również poprzez stosowanie zasady, że przebieg procesu oceny i monitorowania ryzyka zależy od kwoty zaangażowania kredytowego.

Na poziomie portfela kredytowego zarządzanie koncentracją zaangażowań dokonywane było poprzez przestrzeganie limitów zatwierdzonych przez Zarząd Banku.

W szczególności Bank stosował następujące limity:

- branżowe – określające zaangażowanie Banku w najbardziej ryzykowne branże,
- geograficzne – zaangażowanie wobec innych krajów,
- dotyczące parametrów produktowych – np. maksymalne LTV,
- dotyczące portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie i finansujących nieruchomości – wynikające z Rekomendacji KNF,
- udziału kredytów walutowych w portfelu kredytów Banku,
- udziału zaangażowania w jeden segment klienta.

Podstawowe limity zatwierdzone zostały przez Radę Nadzorczą.

Poziom wykorzystania limitów był cyklicznie monitorowany i raportowany organom Banku w trybie wynikającym z regulacji wewnętrznych Banku.

Zgodnie z wymogami określonymi przez Komisję Nadzoru Finansowego w Rekomendacjach T i S oraz Uchwale w sprawie wymagań dotyczących identyfikacji, monitorowania i kontroli koncentracji zaangażowań, w tym dużych zaangażowań, Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych w zakresie ryzyka kredytowego dotyczące portfela kredytów klientów detalicznych i korporacyjnych, w tym dla największych zaangażowań.

Informacja dotycząca poziomu ryzyka kredytowego w portfelu kredytowym Banku prezentowana była Zarządowi Banku miesięcznie, a Radzie Nadzorczej – nie rzadziej niż kwartalnie.

Bank w swoich działaniach kredytowych przestrzegał postanowień ustawy Prawo bankowe oraz uchwał Komisji Nadzoru Finansowego, wewnętrznych procedur oraz zasad dotyczących dobrych praktyk bankowych.

2. RYZYKO FINANSOWE

Ryzyko finansowe w Grupie koncentruje się przede wszystkim w BOŚ S.A. oraz w Domu Maklerskim BOŚ S.A. (DM BOŚ S.A.) i obejmuje: 1) ryzyko płynności, 2) ryzyko stopy procentowej (w księdze bankowej i handlowej), 3) ryzyko walutowe (w księdze bankowej i handlowej). Ryzyko płynności i ryzyko stopy procentowej występuje przede wszystkim w Banku, natomiast ryzyko walutowe - w DM BOŚ S.A. (w księdze handlowej i niehandlowej) i w Banku (w księdze handlowej; ryzyko walutowe z księgi bankowej jest transferowane do księgi handlowej). W DM BOŚ S.A., w księdze handlowej, występuje także ryzyko cen akcji i towarów.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie jest dokonywane w oparciu o ustalony przez Radę Nadzorczą Banku i Radę Nadzorczą DM BOŚ S.A. poziom apetytu na ryzyko, określony za pomocą zestawu limitów wewnętrznych; na ich podstawie ustanowiono system wczesnego ostrzegania, który koncentruje się na identyfikacji, pomiarze, monitorowaniu, kontrolowaniu i raportowaniu ryzyka.

Transakcje księgi bankowej stanowią podstawową działalność Banku, tzn. wynikają z działalności komercyjnej, w tym: pozyskiwania źródeł finansowania i efektywnego zarządzania płynnością finansową. Poziom i profil ryzyka finansowego jest regularnie monitorowany i raportowany: Radzie Nadzorczej Banku, Radzie Nadzorczej DM BOŚ S.A., Zarządowi Banku, Zarządowi DM BOŚ S.A., Komitetowi Zarządzania Aktywami i Pasywami (Komitetowi ZAP) oraz Komitetowi Płynności i Ryzyka Rynkowego.

2.1. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności rozumiane jest jako utrata zdolności Grupy do terminowego regulowania zobowiązań, zdolności do pozyskiwania funduszy na sfinansowanie nieoczekiwanego wycofania depozytów oraz zdolności do generowania dodatniego salda przepływów gotówkowych. Ryzyko płynności występuje przede wszystkim w Banku.

Celem, w zakresie zarządzania płynnością, jest zabezpieczenie płynności Grupy oraz utrzymanie zrównoważonej struktury aktywów i pasywów, zapewniającej bezpieczny profil płynności w poszczególnych pasmach czasowych, w podziale na płynność w złotych polskich oraz w głównych walutach obcych, a przede wszystkim – dla całkowitej pozycji płynności.

Płynność w Banku rozpatrywana jest w następującym horyzoncie czasowym: płynność bieżąca – w okresie do 7 dni, płynność krótkoterminowa – w okresie do 1 miesiąca, płynność średnioterminowa – w okresie powyżej 1 miesiąca do 12 miesięcy, płynność długoterminowa – w okresie powyżej 12 miesięcy.

W celu pomiaru płynności oraz ryzyka płynności bieżącej i krótkoterminowej Bank wprowadził następujące miary i narzędzia: 1) aktywa płynne – stanowią bufor dla oczekiwanych i nieoczekiwanych wypływów w horyzoncie 30 dni; 2) zapas płynności – mierzy poziom aktywów płynnych, pomniejszonych o oczekiwane oraz nieoczekiwane wypływy, wyznaczone w terminie 30 dni; 3) ocenę stabilności bazy depozytowej; 4) nadzorcze miary płynności – współczynniki M1 i M2; 5) wymóg pokrycia wypływów netto (wskaźnik LCR); 6) lukę płynności krótkoterminowej (dla PLN, EUR, CHF i USD) – pokazuje poziom niedopasowania w strukturach finansowania w walutach obcych, luka ta przede wszystkim obejmuje przepływy z transakcji pochodnych oraz międzybankowych. W celu pomiaru płynności oraz ryzyka płynności średnio – i długoterminowego Bank wyznacza i monitoruje: 1) lukę płynności kontraktową oraz urealnioną (która jest uzupełniana o systematycznie przeprowadzane analizy: stabilności bazy depozytowej, koncentracji bazy depozytowej oraz wielkości przedpłat kredytów oraz poziomu zrywalności depozytów); 2) wskaźniki pokrycia aktywów długoterminowych pasywami długoterminowymi; 3) wskaźnik pokrycia kredytów służących finansowaniu długoterminowych potrzeb klientów najbardziej stabilnymi źródłami finansowania); 4) miesięczny wskaźnik przedpłat kredytów; 5) nadzorcze miary

płynności – współczynniki M3 i M4; 6) prognozę zapasu płynności, aktywów płynnych oraz nadzorczych miar płynności.

Dla większości z powyższych miar ustalane są limity lub wartości ostrzegawcze w ramach zestawu wewnętrznych limitów ryzyka płynności, których struktura ma charakter hierarchiczny (tzn. ustalane są na poziomie Rady Nadzorczej, Zarządu Banku oraz Komitetu ZAP). Kształtowanie odpowiedniego profilu ryzyka płynności wspierane jest poprzez uwzględnienie kosztu płynności, w ramach obowiązującego w Banku systemu cen transferowych. Na dzień 30 czerwca 2015 r. obowiązujące limity były przestrzegane.

W 2015 r. Bank rozszerzył stosowane stress testy o dodatkowe analizy w zakresie płynności. W ich ramach bada kształtowanie się poziomu ryzyka płynności w przypadku materializacji skrajnie niekorzystnych czynników ryzyka. Analizy stress testing uwzględniają:

- 1) zaimplementowane zachowania behawioralne klientów Banku,
- 2) czynniki rynkowe (w tym przede wszystkim: zmiany stóp procentowych oraz kursów walutowych).

Przeprowadzane stress testy szacują wpływ czynników ryzyka o charakterze krótkoterminowym (tj. w okresie od 1 do 2 tygodni), jak i mniej dotkliwe, ale utrzymujące się w czasie (tj. w okresie od 1 do 2 miesięcy). Przeprowadzane stress testy mają m.in. na celu oszacowanie długości okresu, w którym Bank będzie w stanie realizować zobowiązania klientów.

Proces monitorowania ryzyka płynności jest w Banku wspierany przez dedykowany system informatyczny, w szczególności w zakresie generowania luki płynności kontraktowej i urealnionej oraz wyznaczania wskaźnika LCR.

Płynność Banku oraz poziom ryzyka płynności są na bieżąco monitorowane, a informacja w ramach raportów dziennych, jest przekazywana dla Członków Zarządu Banku i Komitetu ZAP. Wyniki analizy w zakresie ryzyka płynności w cyklach tygodniowych są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Komitetu Płynności i Ryzyka Rynkowego, w cyklach miesięcznych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz w cyklach kwartalnych dla Rady Nadzorczej.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego Banku, uwzględnia się ryzyko płynności. Na dzień 30 czerwca 2015 r. ryzyko płynności było istotne, utworzono kapitał wewnętrzny w wysokości 40 mln zł.

W celu realizacji wymogów zewnętrznych, w BOŚ S.A. wyznacza się wielkość wskaźników płynności, zgodnie z nadzorczymi miarami płynności krótkoterminowej i długoterminowej. W I półroczu 2015 r., podobnie jak w 2014 r., normy nadzorcze w zakresie płynności były przestrzegane.

2.2. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest rozumiane jako potencjalny negatywny wpływ zmian stóp procentowych na prognozowany wynik finansowy, wartość ekonomiczną kapitału własnego oraz wartość bieżącą posiadanych dłużnych papierów wartościowych i transakcji IRS. Ryzyko stopy procentowej występuje głównie w działalności Banku, zarówno w księdze bankowej jak i handlowej.

2.2.1. Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej jest dążenie do stabilizacji i optymalizacji wyniku odsetkowego oraz marży odsetkowej Banku przy jednoczesnym ograniczeniu negatywnego wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału własnego. W tym celu Bank wykorzystuje dwa narzędzia: posiadany w księdze bankowej portfel inwestycyjny oraz transakcje pochodne, dokonywane w ramach rachunkowości zabezpieczeń.

Portfel inwestycyjny pełni dwie funkcje: 1) stabilizuje wynik i marżę odsetkową i jednocześnie 2) stanowi zapas aktywów w procesie zarządzania płynnością Banku.

W celu utrzymania akceptowanego profilu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń: 1) przepływów pieniężnych oraz 2) wartości godziwej. Celem rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jest zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych dla

portfela kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu denominowanych w EUR, udzielonych do dnia rozpoczęcia powiązania zabezpieczającego (z kategorii kredytów normalnych i „pod obserwacją” wydzielony został portfel jednoznacznie określonych transakcji zabezpieczonych transakcjami IRS); wartość portfela przyjęta do zabezpieczenia jest tożsama z nominałem zawartych transakcji zabezpieczających; zmiany wyceny przeprowadzonych transakcji zabezpieczających IRS nie zwiększają fluktuacji wyniku finansowego. Celem rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej jest zabezpieczenie wartości godziwej obligacji Skarbu Państwa o stałym oprocentowaniu, stanowiących część portfela do sprzedaży; przeprowadzone transakcje zabezpieczające IRS ograniczają fluktuacje kapitału pod wpływem zmiany stóp procentowych.

Proces monitorowania ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej w Banku jest wspierany przez zaimplementowany system informatyczny, w szczególności w zakresie: 1) generowania luki stopy procentowej (luki przeszacowania), 2) symulacji wyniku odsetkowego, 3) symulacji wartości bieżącej, 4) badania szoków cenowych w ramach analizy ryzyka bazowego, 5) analizy ryzyka krzywej dochodowości, 6) analizy ryzyka opcji klienta oraz 7) testów warunków skrajnych.

Na dzień 30 czerwca 2015 r. wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału własnego (WEK) na zmianę stóp o -200 p.b. wyniosło 179,5 mln zł, o +200 p.b. -141,0 mln zł. Na dzień 30 czerwca 2015 r. wynik odsetkowy (WO), przy założeniu równoległego przesunięcia stóp procentowych, może zmniejszyć się o 10,1 mln zł - w przypadku obniżenia się stóp procentowych oraz zwiększyć się o 10,7 mln zł - w przypadku wzrostu stóp procentowych. Na dzień 30 czerwca 2015 r. Bank był narażony na ryzyko opcji klienta, ryzyko bazowe oraz ryzyko krzywej dochodowości.

Na podstawie stosowanych miar Bank wyznaczył następujące wewnętrzne limity i wartości ostrzegawcze, wyznaczone według stanu na koniec każdego miesiąca: 1) wrażliwość wyniku odsetkowego na negatywny wpływ zmiany stóp procentowych o ± 100 p.b, 2) wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału własnego przy negatywnej zmianie stóp procentowych o ± 200 p.b. Na dzień 30 czerwca 2015 r. obowiązujące limity były przestrzegane.

Bank, raz w miesiącu, przeprowadza analizę stress testing, badając kształtowanie się poziomu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej w przypadku materializacji skrajnych zmian czynników ryzyka. Badany jest przede wszystkim wpływ skrajnie niekorzystnych zmian:

- 1) stóp procentowych na: a) wynik odsetkowy (WO), b) wartość ekonomiczną kapitału własnego (WEK), c) na portfel w księdze bankowej: papierów wartościowych w ramach rachunkowości zabezpieczeń, dłużnych papierów wartościowych, transakcji IRS oraz FX swap,
- 2) kursów walutowych na WO oraz WEK,
- 3) stóp procentowych i kursów walutowych łącznie na WO oraz WEK.

Wyniki analiz pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji Banku w instrumentach wrażliwych na ryzyko stopy procentowej, działalność w księdze bankowej Banku utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Wyniki analizy w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz w cyklach kwartalnych - dla Rady Nadzorczej Banku.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego Banku uwzględnia się ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej. Na dzień 30 czerwca 2015 r. ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej było istotne, utworzono kapitał wewnętrzny w wysokości 141,0 mln zł.

2.2.2. Ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze handlowej jest uzyskanie w tym obszarze zakładanego w planie finansowym wyniku finansowego, przy akceptowalnej ekspozycji na przedmiotowe ryzyko oraz minimalizacja negatywnych skutków tego ryzyka z tytułu posiadanych w księdze handlowej instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

Ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej występuje głównie w Banku. Zgodnie ze strategią Grupy, działalność w księdze handlowej uzupełnia działalność w księdze bankowej. Bank monitoruje ryzyko w księdze handlowej stosując następujące zasady: 1) prowadzi działalność handlową na poziomie

znaczącym, przy czym działalność ta pełni rolę uzupełniającą w stosunku do innych obszarów funkcjonowania Banku; 2) do księgi handlowej są kupowane jedynie płynne instrumenty, umożliwiające zamknięcie ryzyka w przypadku przekroczenia obowiązujących limitów; 3) ryzyko generowane w księdze handlowej jest systematycznie monitorowane, a jego poziom jest kontrolowany i ograniczany za pomocą limitów; 4) Zarząd Banku, w sytuacji dużej niepewności na rynkach finansowych, może podjąć decyzje o przejściowym, znaczącym ograniczeniu działalności handlowej.

W BOŚ S.A., w celu monitorowania ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, wykorzystuje się: 1) model wartości zagrożonej (model VaR) wyznaczony dla poziomu ufności 99% w oparciu o dzienną zmienność stóp procentowych z 250 dni roboczych poprzedzających dzień analizy oraz 2) BPV (tzn. wrażliwość papierów wartościowych i instrumentów pochodnych, generujących ryzyko stopy procentowej na zmianę stóp procentowych o 1 p.b.), 3) system limitów oraz 4) analizy stress testing. Według stanu na 30 czerwca 2015 r. VaR stopy procentowej dla portfela handlowego wyniósł 108 tys. zł, natomiast BPV dla portfela handlowego (przy wzroście stóp procentowych o 1 p.b.) było ujemne i wyniosło -1 tys. zł.

W celu weryfikacji modelu VaR stopy procentowej, Bank, raz na miesiąc przeprowadza analizę back-testing, kalkulowaną poprzez porównanie maksymalnych strat wyznaczonych z modelu VaR z rzeczywistymi zyskami i stratami oraz z teoretycznymi zmianami wyniku, wynikającymi z rewaluacji pozycji.

System limitów w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej obejmuje:

- 1) limit na VaR 10-dniowy, poprzez przeskalowanie VaR 1-dniowego na VaR 10-dniowy,
- 2) limity BPV dla instrumentów generujących ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej, obowiązujące zarówno w ciągu dnia, jak i na koniec dnia roboczego, zarówno łącznie jak i osobno dla pozycji w papierach dłużnych i w IRS,
- 3) limity maksymalnej dwudniowej i ciągniętej miesięcznej straty na pozycjach w portfelu handlowym.

Kalkulowanie i monitorowanie poziomu wykorzystania poszczególnych limitów jest przeprowadzane wg stanu na każdy dzień roboczy, a w odniesieniu do limitów BPV - również w ciągu dnia. Na dzień 30 czerwca 2015 r. obowiązujące limity były przestrzegane.

Bank, raz w miesiącu, przeprowadza analizę stress testing, badając kształtowanie się poziomu ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej w przypadku materializacji skrajnych zmian czynników ryzyka. Badany jest wpływ skrajnie niekorzystnych zmian poziomu rynkowych stóp procentowych na wynik Banku oraz zmian zmienności stóp procentowych w okresie 250 dni roboczych i korelacji pomiędzy zmiennościami stóp procentowych na poziom VaR zarówno za pomocą metody historycznej jak i parametrycznej. Wyniki tej analizy pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji Banku w instrumentach wrażliwych na ryzyko stopy procentowej, działalność w księdze handlowej Banku utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej jest na bieżąco monitorowane, a informacja w ramach raportów dziennych jest przekazywana Członkom Zarządu Banku i Komitetu ZAP. Wyniki analizy w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej w cyklach tygodniowych są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Komitetu Płynności i Ryzyka Rynkowego w cyklach miesięcznych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz w cyklach kwartalnych dla Rady Nadzorczej Banku. Przeprowadzone analizy wskazują, że w badanym okresie ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej kształtowało się na umiarkowanym poziomie.

2.3. Ryzyko walutowe

Przez ryzyko walutowe rozumie się potencjalny niekorzystny wpływ zmian kursów na wyniki finansowe Grupy. Ryzyko to jest generowane w Banku (w księdze handlowej) oraz w DM BOŚ S.A. (w księdze handlowej jak i niehandlowej).

Celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym w księdze bankowej jest nieutrzymywanie otwartych indywidualnych pozycji w zakresie strukturalnej pozycji FX. Ekspozycje walutowe, wynikające z działalności prowadzonej w ramach księgi bankowej, są systematycznie transferowane do Departamentu Skarbu tego samego dnia lub najpóźniej następnego dnia roboczego.

Ryzyko walutowe w portfelu niehandlowym w DM BOŚ S.A. wynika z deponowania przez DM BOŚ S.A. środków pieniężnych na rachunkach zagranicznych brokerów, którzy dokonują na zlecenie klientów

DM BOŚ S.A. transakcji kupna i sprzedaży instrumentów finansowych na giełdach zagranicznych. Ryzyko walutowe w księdze niehandlowej implikują również pozycje związane z działalnością DM BOŚ S.A. prowadzoną w Oddziale w Republice Czeskiej, które nie stanowią pozycji zaliczonych do portfela handlowego. Ponadto DM BOŚ S.A. do portfela niehandlowego zalicza również pozycje walutowe stanowiące złożone depozyty zabezpieczające transakcje wykonywane na zagranicznych rynkach obrotu towarowego. DM BOŚ S.A. posiada otwarte pozycje walutowe w USD, EUR i CZK w portfelu niehandlowym, a ryzyko walutowe w tym portfelu jest zarządzane w ramach limitu całkowitej pozycji walutowej dla księgi handlowej i niehandlowej łącznie.

W księdze handlowej ryzyko walutowe jest generowane zarówno w Banku, jak i w DM BOŚ S.A. Ryzyko walutowe w księdze handlowej dotyczyło przede wszystkim DM BOŚ S.A., w mniejszym stopniu Banku. Otwarte pozycje walutowe w księdze handlowej DM BOŚ S.A. wynikają ze świadczenia usług na rzecz klientów w zakresie obrotu instrumentami pochodnymi oraz z wykonywania czynności usługowych na rynku regulowanym.

W Grupie istnieje uspołniony system zarządzania ryzykiem walutowym, liczony odrębnie dla Banku i DM BOŚ S.A. Dla monitorowania ryzyka walutowego na otwartych pozycjach walutowych w księdze handlowej (bilansowych i pozabilansowych), podobnie jak w przypadku ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, Bank stosuje: 1) model wartości zagrożonej (VaR), wyznaczony dla poziomu ufności 99% w oparciu o dzienną zmienność kursów walutowych z 250 dni roboczych poprzedzających dzień analizy, 2) system limitów wewnętrznych oraz 3) analizy stress testing.

Wartość VaR-u 10-dniowego na dzień 30 czerwca 2015 roku dla Banku wyniosła 147 tys. zł, dla DM BOŚ S.A. - 4 120 tys. zł, dla Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. - 4 161 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 r. wartości te wyniosły odpowiednio: 65 tys. zł, 1 514 tys. zł, 1 544 tys. zł).

Bank, w celu weryfikacji modelu VaR, raz na miesiąc przeprowadza analizę back-testing, poprzez porównanie maksymalnych strat, wyznaczonych z modelu VaR, z rzeczywistymi zyskami i stratami oraz z teoretycznymi zmianami wyniku, wynikającymi z rewaluacji pozycji.

System limitów w zakresie ryzyka walutowego w księdze handlowej obejmuje:

- 1) limit na VaR 10-dniowy, poprzez przeskalowanie VaR 1-dniowego na VaR 10-dniowy,
- 2) limity kwotowe na pozycję całkowitą oraz na pozycje indywidualne dla głównych walut obowiązujące zarówno w ciągu dnia jak i na koniec dnia roboczego,
- 3) limity straty dziennej i ciągniętej miesięcznej z tytułu transakcji wymiany walut,
- 4) w DM BOŚ S.A. - limity całkowitej pozycji walutowej oraz limit na VaR.

Kontrola wykorzystania ww. limitów przeprowadzana jest każdego dnia roboczego, a limitów kwotowych na pozycję całkowitą oraz na pozycje indywidualne dla głównych walut Banku - dodatkowo w ciągu dnia. Na dzień 30 czerwca 2015 r. obowiązujące limity były przestrzegane.

Bank, raz w miesiącu, przeprowadza analizę stress testing, badając kształtowanie się poziomu ryzyka walutowego w przypadku materializacji skrajnych zmian czynników ryzyka. Badany jest przede wszystkim wpływ skrajnie niekorzystnych zmian kursów walutowych w stosunku do zł i kursów krzyżowych par walutowych EUR/USD i EUR/CHF na wynik z pozycji wymiany oraz zmian zmienności kursów walutowych w okresie 250 dni roboczych i korelacji pomiędzy zmiennościami kursów walutowych na poziom VaR, zarówno za pomocą metody historycznej, jak i parametrycznej. Wyniki analizy stress-testing pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji, działalność Banku w zakresie ryzyka walutowego utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Ryzyko walutowe w księdze handlowej jest na bieżąco monitorowane a informacja w ramach raportów dziennych jest przekazywana Członkom Zarządu Banku i Komitetu ZAP. Wyniki analizy w zakresie ryzyka walutowego w cyklach tygodniowych są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Komitetu Płynności i Ryzyka Rynkowego, w cyklach miesięcznych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz w cyklach kwartalnych dla Rady Nadzorczej Banku. Przeprowadzone analizy wskazują, że w badanym okresie ryzyko walutowe kształtowało się na umiarkowanym poziomie.

2.4. Ryzyko cen akcji, towarów i instrumentów pochodnych

Ryzyko to występuje głównie w działalności DM BOŚ S.A. i wynika z wpływu zmian cen akcji, towarów i instrumentów pochodnych na wartość kapitału i na wynik finansowy.

Transakcje na instrumentach pochodnych oraz akcjach realizowane na rachunek DM BOŚ S.A. dotyczą przede wszystkim działalności DM BOŚ S.A. jako animatora rynku i w przeważającej większości przypadków są zamykane na koniec dnia. Istotne zaangażowanie w instrumenty kapitałowe występuje jedynie w przypadku otwieranych przez DM BOŚ S.A. transakcji arbitrażowych oraz w funkcji animatora emitenta. Transakcje arbitrażowe polegają na wykorzystaniu tymczasowej nierównowagi cen pomiędzy dwoma rynkami (głównie pomiędzy kontraktami terminowymi na indeks WIG20 oraz cenami akcji spółek wchodzących w skład tego indeksu). Transakcje arbitrażowe na kontrakty walutowe są zawierane na GPW oraz w Saxo Banku. Ryzyko to jest ograniczane poprzez całkowite limity zaangażowania, zarówno w odniesieniu do transakcji zabezpieczonych, jak i niezabezpieczonych.

W DM BOŚ S.A. na dzień 30 czerwca 2015 r. wykorzystanie limitu zaangażowania w transakcje arbitrażowe wynosiło 44%, natomiast limitu w transakcje niezabezpieczone wynosiło 64%.

Dodatkowo w DM BOŚ S.A. istnieje hierarchiczna struktura limitów ryzyka rynkowego, składająca się z: 1) całkowitego limitu ryzyka rynkowego, stanowiącego limit wartości zagrożonej dla całości działalności DM BOŚ S.A. oraz limit wolumenowy wyłącznie w zakresie instrumentów rynku obrotu towarowego, 2) poziomu strukturalnego limitu ryzyka rynkowego, w skład którego wchodzi limity straty w ujęciu narastającym, całkowitej pozycji walutowej, limity wartości zagrożonej dla poszczególnych linii biznesowych oraz limit produktowy, 3) poziomu operacyjnego, do którego zaliczono limity wartości zagrożonej dla poszczególnych segmentów w ramach linii biznesowych DM BOŚ S.A., odpowiedzialnych za powstanie ryzyka rynkowego oraz limity pozycji w układzie geograficznym.

3. RYZYKO OPERACYJNE I BRAKU ZGODNOŚCI

3.1. Ryzyko operacyjne

Bieżące i systemowe zarządzanie ryzykiem operacyjnym było realizowane z wykorzystaniem modelu zbudowanego w oparciu o metody jakościowe i ilościowe, przede wszystkim nastawionego na działania prewencyjne, ograniczające ekspozycję Banku na przedmiotowe ryzyko. W szczególności odbywało się to poprzez:

- 1) organizację procesów w sposób ograniczający powstawanie zagrożeń z tytułu ryzyka operacyjnego,
- 2) monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego za pomocą wdrożonej metodyki kluczowych wskaźników ryzyka operacyjnego (KRI),
- 3) monitorowanie wielkości objętych limitami na ryzyko operacyjne, w szczególności stopnia wykorzystywania przyjętych limitów tolerancji i apetytu na ryzyko operacyjne,
- 4) okresowe przeglądy ryzyka operacyjnego, oparte na modelach samooceny,
- 5) gromadzenie informacji w bazie zdarzeń ryzyka operacyjnego wykorzystywanych do monitorowania ryzyka operacyjnego oraz pomiaru i szacowania strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego,
- 6) przeprowadzanie okresowych testów warunków skrajnych dla potencjalnych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego oraz wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego,
- 7) monitorowanie ryzyka współpracy z podmiotami zewnętrznymi, w szczególności w zakresie usług outsourcingowych,
- 8) bieżące, sprawne rozwiązywanie problemów wynikających z zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego tak, aby nie miały one istotnego wpływu na działalność Banku,
- 9) regularne raportowanie z zakresu ryzyka operacyjnego, obejmujące w szczególności poziom i profil ryzyka operacyjnego, poziom wykorzystania limitów na ryzyko operacyjne oraz wielkość strat z tytułu zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego.

W ramach działań usprawniających organizację systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku, w I półroczu 2015 r. dokonano przeglądu i nowelizacji Polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym w BOŚ S.A. pod kątem m.in. weryfikacji efektywności systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, uwzględnienia zmian w strukturze organizacyjnej, a także wykorzystania dotychczasowych doświadczeń Banku w zakresie funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym. Jednocześnie w Banku

wprowadzono Procedury Procesowe zarządzania ryzykiem operacyjnym, co stanowi kolejny etap prac przygotowujących proces zarządzania ryzykiem operacyjnym do uzyskania certyfikatu Prezesa Zarządu Banku.

W I kwartale 2015 r. w Banku dokonano wdrożenia szacowania kapitału wewnętrznego na ryzyko operacyjne w oparciu o model wewnętrzny bazujący na uproszczonej metodzie zaawansowanego pomiaru (LDA), a także uregulowano zasady wyznaczania wymogów kapitałowych oraz przygotowywania danych z zakresu ryzyka operacyjnego w ramach sprawozdawczości obowiązkowej ITS COREP.

W lutym br. przeprowadzono szkolenie z ryzyka operacyjnego dla kadry zarządzającej Banku, zorganizowane przy współudziale firmy zewnętrznej E&Y, w którym uczestniczyli Członkowie Zarządu Banku oraz dyrektorzy departamentów/biur Centrali Banku.

W I półroczu 2015 r. zrealizowano szereg zadań w ramach organizacji systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym m.in. ustalono i zatwierdzono limity apetytu oraz tolerancji na ryzyko operacyjne, okresowo monitorowano wykorzystanie obowiązujących limitów na ryzyko operacyjne, przeprowadzono testy warunków skrajnych dla ryzyka operacyjnego, opracowano Mapę ryzyka operacyjnego na 2015 rok oraz dokonano oceny istotności podmiotów zależnych w Grupie kapitałowej BOŚ w zakresie generowanego ryzyka operacyjnego.

W I półroczu 2015 r. nie odnotowano zdarzeń w zakresie ryzyka operacyjnego, które istotnie wpłynęłyby na bezpieczeństwo funkcjonowania Banku. W stosunku do zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego podejmowano działania wyjaśniające oraz ograniczające potencjalne straty.

3.2. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności rozumiane jest jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, przepisów wewnętrznych i przyjętych przez Bank standardów postępowania. Celem zarządzania ryzykiem braku zgodności jest:

- przeciwdziałanie możliwości wystąpienia sankcji prawnych, strat finansowych lub utraty reputacji, które mogą być konsekwencją niezastosowania się do przepisów prawa, przepisów wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania,
- utrwalanie wizerunku Banku jako instytucji działającej zgodnie z prawem, uczciwej, rzetelnej, przyjaznej dla otoczenia wiarygodnej i odpowiedzialnej biznesowo.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności w Banku obejmuje w szczególności następujące obszary:

- zapobieganie prowadzeniu w Banku działalności niezgodnej z prawem,
- ochronę informacji,
- wdrażanie i monitorowanie przestrzegania standardów etycznych,
- realizację transakcji własnych,
- przyjmowanie lub przekazywanie korzyści i prezentów,
- prowadzenie działalności reklamowej i marketingowej,
- tworzenie produktów bankowych,
- reklamacje klientów,
- zarządzanie konfliktami interesów.

W I półroczu 2015 r. nie odnotowano zdarzeń, które w sposób istotny wpłynęłyby na poziom ryzyka braku zgodności. Bank koncentrował swoje działania na zapobieganiu wystąpieniu ryzyka braku zgodności, m.in. poprzez propagowanie przestrzegania norm i standardów etycznych wynikających z Kodeksu etyki Banku Ochrony Środowiska S.A. oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania.

4. SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

W Banku działa - przyjęty uchwałami Rady Nadzorczej Banku - system zarządzania Bankiem, na który składa się system zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej.

System kontroli wewnętrznej wspiera Radę Nadzorczą, Zarząd i pracowników Banku w prawidłowym, efektywnym i skutecznym wykonywaniu obowiązków. System kontroli wewnętrznej w BOŚ S.A. obejmuje ściśle ze sobą powiązane wielostronne procesy kierowania i zarządzania wszystkimi obszarami działalności Banku i jest w sposób trwały i spójny wkomponowany w system zarządzania Bankiem jako całością.

System kontroli wewnętrznej Banku jest dostosowany do struktury organizacyjnej BOŚ S.A. i obejmuje jednostki organizacyjne Banku oraz podmioty zależne.

System kontroli wewnętrznej obejmuje następujące elementy:

- mechanizmy kontroli,
- badanie zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi,
- audyt wewnętrzny.

W Banku działa – powołany uchwałą Rady Nadzorczej – Komitet Audytu Wewnętrznego. W skład Komitetu wchodzi członkowie Rady Nadzorczej Banku, a Przewodniczącym Komitetu jest Przewodniczący Rady Nadzorczej. Do głównych zadań Komitetu Audytu Wewnętrznego należą:

- monitorowanie skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem,
- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Banku,
- monitorowanie wykonania czynności rewizji finansowej,
- monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

Ponadto wsparcie systemu kontroli wewnętrznej zapewniają w Banku:

- Departament Bezpieczeństwa Banku - odpowiadający w szczególności za prowadzenie postępowań wyjaśniających w przypadku stwierdzenia znamion działań na szkodę Banku, pracowników i podmiotów zewnętrznych oraz monitorowanie i kontrolowanie bezpieczeństwa informacji i systemów teleinformatycznych (specjalistyczne programy śledcze),
- Departament Rachunkowości - odpowiadający za rewizję finansową, współpracę z audytorem zewnętrznym, kontrolę rachunkową, tj. okresową weryfikację prawidłowości prowadzenia ksiąg rachunkowych i ewidencji zdarzeń zgodnie z zasadami rachunkowości,
- Departament Rozliczeń – odpowiadający za weryfikację poprawności rozliczeń pieniężnych, obrotu gotówkowego i operacji dokumentowych.

Skuteczność systemu kontroli wewnętrznej zależy od efektywnego funkcjonowania każdego z ww. elementów składowych.

Funkcjonujące w Banku mechanizmy kontroli służą ograniczaniu prawdopodobieństwa materializacji ryzyka, wykrywaniu i korygowaniu niepożądanego zdarzeń, które już wystąpiły oraz likwidowaniu skutków zaistniałych zdarzeń. Komórka audytu wewnętrznego przeprowadza okresową weryfikację funkcjonujących w Banku mechanizmów i związanych z nimi procedur kontroli wewnętrznej. Wyniki weryfikacji prezentowane są Zarządowi Banku, Komitetowi Audytu Wewnętrznego i Radzie Nadzorczej w ramach corocznej informacji o skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

Podstawowym zadaniem Banku w zarządzaniu ryzykiem braku zgodności jest zapewnienie zgodności postępowania Banku z przepisami prawa oraz regulacjami wewnętrznymi. W strukturze organizacyjnej Banku funkcjonuje komórka organizacyjna, która realizuje funkcję związaną z zarządzaniem ryzykiem braku zgodności poprzez działania, a w szczególności: projektowanie polityki i zasad zarządzania ryzykiem braku zgodności, koordynowanie zarządzania ryzykiem braku zgodności, opracowywanie i doskonalenie metod identyfikacji, pomiaru i oceny ryzyka braku zgodności, identyfikowanie, pomiar i ocenę ryzyka braku zgodności.

Audyt wewnętrzny, bezpośrednio podlegający Prezesowi Zarządu Banku, jest integralnym i niezależnym elementem systemu kontroli wewnętrznej w Banku. Nadzór merytoryczny nad komórką audytu wewnętrznego sprawuje Komitet Audytu Wewnętrznego. Zadaniem komórki audytu wewnętrznego jest niezależne i obiektywne badanie oraz ocena prawidłowości, adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz opiniowanie systemu zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Banku oraz podmiotów zależnych.

Komórka audytu wewnętrznego, realizując swoje zadania działa zgodnie z przepisami prawa oraz regulacjami wewnętrznymi Banku, a także w oparciu o dobre praktyki zawarte w Międzynarodowych

Standardach Praktyki Zawodowej Audytu Wewnętrznego, zalecane przez Instytut Auditorów Wewnętrznych (dalej „IIA”) i Kodeks Etyki Instytutu Auditorów Wewnętrznych ustalony przez IIA. W Banku funkcjonują mechanizmy gwarantujące niezależność komórki audytu wewnętrznego, które zostały opisane w Uchwale Zarządu i Rady Nadzorczej dotyczącej „Systemu kontroli wewnętrznej w BOS S.A.”

Zgodnie z Rekomendacją H KNF, dotyczącą systemu kontroli wewnętrznej w bankach: komórka audytu wewnętrznego przeprowadza badania w Banku w oparciu o własną Mapę Ryzyka. Wykorzystywana w BOŚ S.A. Mapa Ryzyka jest zestawieniem ryzyk występujących w procesach funkcjonujących w Banku, procesach kontroli i zarządzania ryzykiem w podmiotach Grupy, wraz z oceną tych procesów, uwzględniającą ocenę systemu kontroli wewnętrznej. Jednym z najważniejszych celów opracowania i bieżącego aktualizowania Mapy Ryzyka jest wykorzystywanie jej do tworzenia rocznego i wieloletnich Planów audytów wewnętrznych. Plan wieloletni ma na celu inwentaryzację wszystkich istotnych zagadnień i procesów wymagających objęcia audytem w okresie 3 do 5 lat oraz równomierną ich realizację w Planach rocznych. Mapa Ryzyka jest również jednym z narzędzi oceny skuteczności mechanizmów kontroli.

Do mechanizmów kontroli ryzyka w Banku – w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych - należą w szczególności:

- prawidłowa organizacja procesu sporządzenia sprawozdania finansowego poprzez określenie w legislacji wewnętrznej Banku zadań i odpowiedzialności komórek organizacyjnych biorących udział w jego sporządzeniu i sprawdzeniu,
- weryfikacja sprawozdań finansowych przez niezależnego audytora zewnętrznego,
- uzgodnienia danych księgowych, np. porównywanie dokumentów źródłowych z zestawieniem sald i obrotów, potwierdzenia: sald rachunków przez klientów, istnienia aktywów, transakcji/operacji itp.,
- inwentaryzację aktywów,
- bieżący monitoring sytuacji Banku prowadzony na szczeblu Rady Nadzorczej i Zarządu Banku oraz funkcjonujących w Banku komitetów/zespołów – na bazie sprawozdań prezentujących wyniki poszczególnych obszarów działalności (lub jednostek/komórek organizacyjnych Banku), umożliwiające dokonanie oceny stopnia realizacji przez Bank celów i zadań założonych w planach finansowych, strategiach, politykach i innych dokumentach,
- bieżący nadzór Departamentu Rachunkowości w zakresie zgodności ksiąg rachunkowych i sprawozdań finansowych Banku z obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi,
- kontrole/audyty wewnętrzne,
- wykonywanie kontroli następných.

IV. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE

1. OCENA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI FINANSOWYMI

Zarządzanie zasobami finansowymi jest podstawowym elementem działalności operacyjnej Grupy. Polega ono na takim kształtowaniu wielkości oraz struktury bilansu, tj. aktywów, pasywów oraz pozycji pozabilansowych, które pozwalają na osiągnięcie równomiernego strumienia dochodów przy równoczesnym utrzymaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa prowadzonej działalności.

Polityka zarządzania aktywami i pasywami Grupy kształtowana jest przez Zarząd Banku oraz przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Podstawowymi miernikami zdolności Grupy BOŚ S.A. do regulowania zobowiązań jest poziom płynności i adekwatności kapitałowej. Bank, z odpowiednim wyprzedzeniem, podejmował decyzje dotyczące pozyskania długoterminowych środków oraz zwiększenia stabilności bazy depozytowej, zapewniające odpowiednią strukturę bilansu i umożliwiające bezpieczną realizację Planu finansowego.

Struktura zapadalności/wymagalności aktywów i pasywów zapewnia Grupie zdolność do realizacji swoich zobowiązań oraz finansowania swego rozwoju. W analizowanym okresie jej rozwój odbywał się przy bezpiecznym poziomie współczynnika wypłacalności.

Na jakość zarządzania bilansem, a tym samym również na realizację zobowiązań Grupy, wpływ ma również sposób zarządzania głównie ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem walutowym. Sposób zarządzania tymi ryzykami oraz ich monitorowanie wskazują, iż Grupa posiada zdolność do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań na odpowiednim poziomie.

2. UZALEŻNIENIE OD PARTNERÓW

W analizowanym okresie podmioty Grupy nie posiadały klientów, których udział osiągałby co najmniej 10% przychodów ze sprzedaży.

3. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Opis transakcji z podmiotami powiązanyimi został zamieszczony w notce 32 Informacji dodatkowej do Śródrocznego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2015 r.

4. SEZONOWOŚĆ LUB CYKLICZNOŚĆ

W działalności Grupy BOŚ S.A. nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

5. INFORMACJE O UMOWACH BANKU

5.1. Umowy znaczące

Informacja o znaczących umowach zawartych w I półroczu 2015 r. została zamieszczona w rozdz. I pkt 3. „OPIS ISTOTNYCH ZDARZEŃ W I PÓŁROCZU 2015 R.”

5.2. Umowy z Bankiem Centralnym i organami nadzoru

Umowy zawarte z Bankiem Centralnym i organami nadzoru od 2012 r.:

- Umowa z NBP z dnia 9 maja 2012 r. o warunkach pobierania i odprowadzania waluty polskiej i czynnościach z tym związanych;
- Umowa z NBP z dnia 4 czerwca 2013 r. w sprawie prowadzenia rachunku w SORBNET2;
- Umowa z NBP z dnia 7 czerwca 2013 r. w sprawie prowadzenia rachunku lokaty terminowej banku w złotych w systemie SORBNET2;
- Umowa z NBP z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie warunków pobierania i odprowadzania waluty polskiej i czynności z tym związanych;
- Umowa z NBP z dnia 7 kwietnia 2015 r. w sprawie prowadzenia rachunku i konta depozytowego bonów skarbowych i bonów pieniężnych NBP oraz przeprowadzanie operacji na papierach wartościowych w systemie SKARBNET4.
- Umowa z NBP z dnia 23 kwietnia 2015 r. o udzielanie kredytu technicznego i przenoszenie praw z papierów wartościowych;
- Umowa z NBP z dnia 23 kwietnia 2015 r. o udzielanie kredytu lombardowego i o zastaw zabezpieczający ten kredyt.

5.3. Umowy o dokonanie badań sprawozdań finansowych

Umowa zawarta w dniu 6 lipca 2015 r. z Ernst &Young Audyt Polska Sp. z o.o.

Przedmiotem umowy jest przeprowadzenie przeglądu i badanie sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej za lata 2015 – 2017.

6. CZYNNIKI I NIETYPOWE ZDARZENIA

W I połowie 2015 r. nie wystąpiły nietypowe zdarzenia mające znaczący wpływ na wyniki finansowe Grupy BOŚ S.A.

7. INFORMACJA O POSTĘPOWANIACH SĄDOWYCH

Na dzień 30 czerwca 2015 r. Bank występował:

- jako powód w 32 sprawach sądowych na łączną kwotę: 42,3 mln zł,
- jako pozwany w 37 sprawach sądowych na łączną kwotę: 38,4 mln zł.

Bank nie prowadzi sprawy sądowej w wysokości 10% lub więcej kapitału własnego Banku.

8. ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA

Decyzją Rady Nadzorczej Banku z dnia 29 maja 2015 r. zmniejszono liczbę członków Zarządu z pięciu do trzech. W konsekwencji powyższej zmiany, Zarządzeniem Prezesa Zarządu z dnia 29 maja 2015 r. zmieniono również podział kompetencji w Zarządzie i określono zakres kierowania działalnością Banku przez poszczególnych Członków Zarządu.

9. INFORMACJA O DYWIDENDZIE

W I półroczu 2015 r. nie była wypłacona ani zadeklarowana dywidenda.

10. TYTUŁY EGZEKUCYJNE, SPRZEDAŻ WIERZYTELNOŚCI ORAZ WARTOŚĆ PRZYJĘTYCH PRZEZ BANK ZABEZPIECZEŃ

Klienci instytucjonalni

W I półroczu 2015 r. Bank wystawił 105 sztuk bankowych tytułów egzekucyjnych dotyczących klientów instytucjonalnych na łączną wartość 48,2 mln zł, w tym z tytułu należności głównej - 45,4 mln zł.

Osoby fizyczne

W I półroczu 2015 r. Bank wystawił 258 tytułów egzekucyjnych na łączną kwotę 31,3 mln zł dotyczących osób fizycznych.

Sprzedaż wierzytelności

W I półroczu 2015 r. Bank sprzedał 599 sztuk wierzytelności o wartości nominalnej 60,5 mln zł.

Wartość przyjętych przez Bank zabezpieczeń

Na koniec czerwca 2015 r. wartość wszystkich przyjętych przez Bank zabezpieczeń, z pominięciem weksli in blanco, wyniosła 34 940,3 mln zł. Około 71,5% wszystkich zabezpieczeń stanowiły hipoteki, w kwocie 24 969,2 mln zł. Ustanowione zastawy stanowiły 16,3% (5 707,7 mln zł) wszystkich zabezpieczeń. Kolejnymi, największymi wartościowo przyjmowanymi rodzajami zabezpieczeń były: gwarancje i poręczenia (1 777,4 mln zł tj. 5,1%), wpłaty na rachunek banku (613,7 mln zł, tj. 1,8%), ubezpieczenia kredytów w instytucji w kraju OECD (492,3 mln zł, tj. 1,4%). Udział pozostałych rodzajów zabezpieczeń nie przekroczył 1% ogółu zabezpieczeń.

11. GŁÓWNE INWESTYCJE

W pierwszym półroczu 2015 r. realizowano w Banku łącznie dwanaście projektów, w tym pięć projektów nowo powołanych i siedem kontynuowanych z roku poprzedniego. Z sukcesem przekazano do użytkownika produkty prac zrealizowane w pięciu projektach i zakończono prace wdrożeniowe. Dla pozostałych siedmiu projektów prace wdrożeniowe będą kontynuowane w następnym półroczu. Ponadto rozpoczęto prace analityczne związane z przygotowaniem do realizacji kolejnych przedsięwzięć inwestycyjnych na rok 2015.

Realizowane w 2015 r. projekty wynikały z inicjatyw o charakterze biznesowym lub efektywnościowym jak również z konieczności dostosowania Banku do wymogów prawnych i/lub regulacyjnych instytucji nadzorczych.

Wśród realizowanych projektów o charakterze prawno-regulacyjnym najistotniejsze to projekty dostosowujące Bank do obowiązujących wymogów formalnych:

- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)
 - w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji w ramach projektu EMIR,
 - wynikających z zasad BAZYLEI III (pakiet CRD IV/CRR) - dostosowanie wewnętrznych procesów oraz rozwiązań IT do wymagań nadzorczych w obszarze kalkulacji norm ostrożnościowych oraz wdrożenie narzędzia w obszarze sprawozdawczości obowiązkowej zgodnie z CRR i CRD IV,
 - związanych z obowiązkową sprawozdawczością finansową ITS wg wymagań EBA.
- Uchwał i Rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego:
 - Rekomendacji D dotyczącej zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w bankach (projekt nieinwestycyjny), w tym dotyczących zarządzania jakością danych,
 - wymogów Rekomendacji T, S i J w zakresie walidacji modeli oraz zapewnienia bardziej wiarygodnych modeli oceny ryzyka wspierającego proces walidacji w oparciu o wyniki przeprowadzonej walidacji modeli scoringowych i ratingowych,
 - Uchwały Nr 258/2011 w zakresie walidacji modeli,
- KIR S.A. w zakresie nowych systemów rozliczeniowych planowanych do wdrożenia w ramach ELIXIR-OK i EUROELIXIR-OK,

Wśród realizowanych projektów o charakterze biznesowym oraz związanych ze zwiększeniem efektywności działania Banku najistotniejsze to:

- bankowość mobilna, którego celem jest udostępnienie Klientom indywidualnym Banku systemu bankowości elektronicznej BOŚBank24 Twoje e-Konto w wersji mobilnej. Klienci będą mieli możliwość korzystania z dostępu do rachunków i produktów na urządzeniach mobilnych (tablety, smartfony) z uwzględnieniem wszystkich podstawowych systemów operacyjnych,
- project finance, którego celem jest wdrożenie metodyki oceny projektów inwestycyjnych przewidzianych do dofinansowania przez Bank w formie kredytu inwestycyjnego,
- migracja kart kredytowych VISA do MasterCard i ich obsługi przez CA Trevica.

12. AKCJONARIAT I PRAWA Z AKCJI

12.1. Akcjonariat

Na dzień 30 czerwca 2015 r. następujący Akcjonariusze posiadali bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - posiadający 12 951 960 akcji, co stanowi 56,62% udziału w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu,
- ING Otwarty Fundusz Emerytalny oraz ING Dobrowolny Fundusz Emerytalny – posiadające 1 202 127 akcji, co stanowi 5,26% udziału w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Ogólna liczba akcji i głosów z akcji BOŚ S.A. wynosi 22 873 245. Wszystkie akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela o wartości nominalnej 10 zł każda.

Akcje własne

Na dzień 30 czerwca 2015 roku Bank posiadał 36 566 akcji własnych, w tym:

- 33 095 akcji, które Bank nabył w 2012 roku w ramach działań stabilizacyjnych związanych z emisją akcji serii P. Wyżej wymienione akcje reprezentują 0,14% kapitału zakładowego Banku i ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku, przy czym Bank zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych nie jest uprawniony do wykonywania prawa głosu z tych akcji,
- 3 471 akcje reprezentujące 0,015% kapitału zakładowego Banku i ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku, które Bank nabył w czerwcu 2015 roku podczas sesji giełdowych na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., na podstawie Uchwały nr 34/2015 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BOŚ S.A. z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie Programu odkupu akcji BOŚ S.A. w celu zaoferowania osobom zajmującym stanowiska kierownicze mające istotny wpływ na profil ryzyka Banku. W ramach Programu, w okresie od 23 czerwca do 7 lipca 2015 r., Bank nabył łącznie 4 680 akcji, które reprezentują 0,02% kapitału zakładowego i ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku.

12.2. Informacje o umowach dotyczących przyszłych zmian w strukturze akcjonariatu

Bankowi nie są znane umowy dotyczące przyszłych zmian w strukturze akcjonariatu.

12.3. Posiadacze specjalnych uprawnień kontrolnych z tytułu papierów wartościowych

Wszystkie akcje Banku są równe i każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu i jednakowe prawa do dywidendy.

12.4. Ograniczenia w przenoszeniu prawa własności papierów wartościowych i w wykonywaniu prawa głosu

Zgodnie ze Statutem Banku w przypadku ustanowienia zastawu lub użytkowania na akcji imiennej, zastawnik i użytkownik nie mogą wykonywać prawa głosu z tych akcji. Aktualnie w kapitale zakładowym Banku nie ma akcji imiennych.

13. INFORMACJA NA TEMAT SKŁADU ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ

Zarząd Banku

W skład Zarządu Banku na dzień 31 grudnia 2014 r. wchodził:

1. Mariusz Klimczak - Prezes Zarządu
2. Stanisław Kolasiński - Wiceprezes – Pierwszy Zastępca Prezesa Zarządu
3. Dariusz Daniluk - Wiceprezes Zarządu
4. Adam Zbigniew Grzebieluch - Wiceprezes Zarządu
5. Paweł Kazimierz Lemańczyk - Wiceprezes Zarządu.

W dniu 29 maja 2015 r. Rada Nadzorcza odwołała:

1. Mariusza Klimczaka ze stanowiska Prezesa Zarządu Banku,
2. Adama Grzebielucha ze stanowiska Wiceprezesa Zarządu Banku.

Jednocześnie Rada powierzyła pełnienie obowiązków Prezesa Zarządu Dariuszowi Danilukowi, Wiceprezesowi Zarządu Banku.

Na dzień 30 czerwca 2015 r. skład Zarządu Banku był następujący:

1. Dariusz Daniluk - Wiceprezes Zarządu – pełniący obowiązki Prezesa Zarządu BOŚ S.A.
2. Stanisław Kolasiński - Wiceprezes – Pierwszy Zastępca Prezesa Zarządu BOŚ S.A.
3. Paweł Lemańczyk - Wiceprezes Zarządu BOŚ S.A.

W dniu 2 lipca 2015 r. Rada Nadzorcza Banku podjęła uchwałę w sprawie powołania Dariusza Daniluka - dotychczasowego Wiceprezesa Zarządu, p.o. Prezesa Zarządu - na stanowisko Prezesa Zarządu BOŚ S.A. Uchwała wejdzie w życie z dniem uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego – stosownie do postanowień art. 22b ust.1 Ustawy Prawo bankowe.

Do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania, skład Zarządu nie uległ zmianie.

Rada Nadzorcza Banku

W skład Rady Nadzorczej Banku na dzień 31 grudnia 2014 r. wchodził:

1. Marcin Likierski - Przewodniczący Rady Nadzorczej
2. Piotr Bogdan Kaczyński - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
3. Adam Grzegorz Wasiak - Sekretarz Rady Nadzorczej

Członkowie:

4. Jacek Czesław Ciepluch
5. Józef Koziół
6. Andrzej Kazimierz Kraszewski
7. Mariusz Roman Karpiński
8. Ryszard Ochwat
9. Adam Aleksander Wojtaś.

W trakcie obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BOŚ S.A. w dniu 10 czerwca 2015 r., Pan Marcin Likierski, Przewodniczący Rady Nadzorczej Banku, złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej BOŚ S.A.

Ponadto, Zwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. podjęło uchwały w sprawie:

- odwołania ze składu Rady Nadzorczej Banku Mariusza Romana Karpińskiego oraz Andrzeja Kazimierza Kraszewskiego;
- powołania do składu Rady Nadzorczej Banku Bartosza Zbigniewa Januszewskiego oraz Marka Ignacego Mielczarka.

W wyniku uchwał podjętych przez ww. Walne Zgromadzenie, skład Rady Nadzorczej BOŚ S.A. na dzień 30 czerwca 2015 r. przedstawiał się następująco:

1. Piotr Bogdan Kaczyński - Wiceprzewodniczący
2. Adam Grzegorz Wasiak - Sekretarz

Członkowie:

3. Jacek Czesław Ciepluch (pełniący funkcję Przewodniczącego od dnia 2 lipca 2015 r.)
4. Bartosz Zbigniew Januszewski
5. Józef Koziół
6. Marek Ignacy Mielczarek
7. Ryszard Ochwat
8. Adam Aleksander Wojtaś.

Do dnia zatwierdzenia sprawozdania skład Rady Nadzorczej nie uległ zmianie.

14. INFORMACJA O STANIE POSIADANIA AKCJI BOŚ S.A. PRZEZ CZŁONKÓW ZARZĄDU BANKU ORAZ RADY NADZORCZEJ

Zestawienie stanu posiadania akcji Banku przez członków Rady Nadzorczej Banku oraz członków Zarządu Banku, na podstawie przekazanych przez te Osoby oświadczeń, wraz ze wskazaniem zmian w stanie posiadania, w okresie od przekazania raportu rocznego za 2014 rok:

Nazwisko i imię	Stanowisko	Stan na dzień 30.06.2015	Stan na dzień 31.12.2014	Stan posiadania praw do akcji na dzień 30.06.2015
RADA NADZORCZA BANKU				
Józef Koziół	Członek RN	116	116	0
ZARZĄD BANKU				
Stanisław Kolasiński	Wiceprezes – Pierwszy Zastępca Prezesa Zarządu	8 377	8 377	3 600 ^{*)}

**) Prawo do warrantów subskrypcyjnych serii B uprawniających do objęcia akcji BOŚ S.A.*

Ponadto:

- Pan Marcin Likierski pełniący do dnia 10 czerwca 2015 r. funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku posiadał 3 000 akcji BOŚ S.A.
- Pan Mariusz Klimczak pełniący do dnia 29 maja 2015 r. funkcję Prezesa Zarządu Banku posiadał 19 100 akcji i prawo do 4 120 warrantów subskrypcyjnych serii B BOŚ S.A.
- Pan Adam Grzebieluch pełniący do dnia 29 maja 2015 r. funkcję Wiceprezesa Zarządu Banku posiadał 9 887 akcji i prawo do 3 600 warrantów subskrypcyjnych serii B BOŚ S.A.

Pozostali Członkowie Rady Nadzorczej oraz Zarządu Banku nie posiadają akcji BOŚ S.A. ani praw do akcji Banku.

15. PRACOWNICY

15.1. Szkolenia

Kluczowe obszary podnoszenia kwalifikacji oraz rozwoju pracowników Banku koncentrowały się na wsparciu celów biznesowych, rozwojowych, proekologicznych określonych w Planie Finansowym i Strategii Banku oraz dostosowaniu działań Banku do wymogów nadzorczych.

W podnoszeniu kompetencji zawodowych w 198 szkoleniach tradycyjnych udział wzięło 1 493 uczestników, w tym w grupowych 1 429 i 64 w szkoleniach indywidualnych. Szkoleniami zewnętrznymi objęto 439 uczestników.

Zakres podnoszenia kompetencji zawodowych:

- w ramach poszerzania specjalistycznej wiedzy merytorycznej, biznesowej, technologicznej oraz ekologicznej, zrealizowano szkolenia:
 - w obszarze rynku korporacyjnego w zakresie: oferty produktów rozliczeniowych, kredytowych; nowej perspektywy programowej funduszy UE 2014-2020; prognozowania produktywności farm wiatrowych; produktów innowacyjnych; programu szkoleń z analizy finansowej - bloku dla pracowników sprzedaży w zakresie finansowania przedsiębiorstw „Identyfikacji potencjału kredytowego”, bloków dla analityków biznesowych: „Analizy kredytowej przedsięwzięcia inwestycyjnego typu Project Finance”, „Wybranych zagadnień z zaawansowanej analizy finansowej”; sytuacji prawnej emitenta i inwestora w ramach emisji obligacji; MiFID II i MiFIR; dokumentacji transakcji pochodnych; rozwoju funkcjonalności mobilnych w usługach bankowych i finansowych;
 - w obszarze rynku detalicznego w zakresie: produktów hipotecznych, bankowości elektronicznej,
 - podwyższające poziom kwalifikacji zawodowych pracowników w zakresie wymogów nadzorczych, w kontekście regulacji unijnych (BION), najlepszych praktyk budowy modeli ratingowych i scoringowych; walidacji modeli; nowych standardów sprawozdawczości – MSSF 9; ryzyka koncentracji; zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz wykorzystania narzędzi i technik w procesach zarządzania ryzykiem operacyjnym, ograniczania strat z tytułu ryzyka operacyjnego, zarządzania modelami ryzyka,
 - dla pracowników Banku w zakresie bezpieczeństwa banku: przeciwdziałania wykorzystania bankowości elektronicznej kart płatniczych do popełniania przestępstw na szkodę banków, współpracy Policji i sektora bankowego w zakresie bezpieczeństwa banków oraz zapobiegania i ujawniania przestępczości związanej z funkcjonowaniem banków, zarządzania bezpieczeństwem informacji, ochrony danych osobowych i tajemnicy bankowej, systemu zarządzania ciągłością,
- w ramach rozwoju kompetencji sprzedażowych z zachowaniem wysokiej jakości obsługi klienta

zrealizowano szkolenia:

- w obszarze rynku korporacyjnego: skuteczne umawianie spotkań Etap I – warsztaty w zakresie proaktywnej postawy sprzedażowej i komunikacji w strategiach sprzedażowych oraz Etap II - indywidualne sesje doradczo - coachingowe;
- w obszarze rynku detalicznego: warsztaty doskonalące umiejętności sprzedażowe - trening telefonicznego umawiania spotkań, rozmowa handlowa z klientem MIKRO, skuteczne badanie potrzeb klientów oraz prezentacja oferty oparta o potrzeby klienta; doskonalenie jakości w placówkach Banku - wyzwania dla menedżera i doradcy, podnoszenie kompetencji sprzedażowych, wykorzystania materiałów wspierających sprzedaż m.in. kart rozmów sprzedażowych,
- w ramach działań związanych z rozwojem funkcji personalnej zrealizowano:
 - cykl szkoleń adaptacyjnych dla nowych pracowników obszaru rynku detalicznego, korporacyjnego oraz Centrali Banku,
 - program rozwoju kompetencji menedżerskich; warsztaty – „Budujemy silny zespół” oraz szkolenia wzmacniające kompetencje kierownicze menedżerów, m.in. w zakresie prowadzenia rozmów oceniających z pracownikami; trening na stanowisku pracy,
 - skuteczne i motywujące przekazywanie informacji zwrotnej.

Ze szkoleń e-learningowych skorzystało łącznie 1,6 tys. osób, w tym ze szkoleń polegających na zdalnym kształceniu w oparciu o:

- kursy e-learningowe: 0,2 tys. osób. Tematy obejmowały zagadnienia dotyczące ekologii,
- materiały a następnie weryfikację wiedzy poprzez test e-learningowy – 1,4 tys. osób. Tematy obejmowały znajomość m.in. produktów obszaru rynku detalicznego tj. pożyczka gotówkowa, produkty depozytowe, a także Standardów Jakości i Obsługi Klienta oraz zagadnień dot. ryzyka operacyjnego.

15.2. Program opcji menedżerskich

W ramach Programu kluczowa kadra menedżerska Grupy BOŚ S.A. nabywa prawa do bezpłatnego otrzymania warrantów uprawniających do nabycia akcji Banku Ochrony Środowiska S.A. po cenie nominalnej wynoszącej 35 PLN. Program jest skierowany do maksymalnie 200 osób.

Program składa się z trzech serii warrantów (odpowiednio na lata 2012, 2013 i 2014), przy czym maksymalna liczba warrantów oferowanych za dany rok nie może przekroczyć 200 tysięcy. Warranty są proponowane do nabycia osobom uprawnionym odrębnie w ramach każdej serii warrantów. Jeden warrant uprawnia do nabycia jednej akcji Banku Ochrony Środowiska S.A.

Warunkiem przyznania praw do warrantów jest osiągnięcie określonych warunków rynkowych związanych z kursem akcji Banku, warunków świadczenia usług oraz spełnienia nierynkowych warunków związanych z dokonaniem (zysk na akcję oraz cele indywidualne).

W związku z niespełnieniem w 2012 r. warunku kursu akcji i warunku zysku netto na akcję, Program za 2012 r. nie został zrealizowany.

W 2013 r. dokonano modyfikacji Programu, której celem było utrzymanie wysokiej motywacji do realizacji zadań indywidualnych, a przez to do długoterminowego budowania wartości Banku oraz złagodzenie negatywnego wpływu na powodzenie Programu elementów niezależnych od menedżerów.

Program za 2013 r. zakończył się sukcesem. W okresie sprawozdawczym, po sprawdzeniu spełnienia warunków określonych w regulaminie, warunkowo ustalono prawa 105 osób uprawnionych w ramach Grupy BOŚ do 200 000 warrantów serii B, w tym 90 osób w Banku do 164 400 warrantów, z czego 15 720 warrantów - z przeznaczeniem do objęcia przez członków Zarządu BOŚ S.A. (w tym 4 osoby nie wchodzące w skład obecnego Zarządu); Bank wyemitował warrantów serii B i opublikował Memorandum informacyjne oraz Listę osób uprawnionych. W Dniu Oferty, tj. 28 listopada 2014 r., Bank zaproponował objęcie ustalonej liczby warrantów 98 osobom uprawnionym, które w tym Dniu pozostawały w stosunku służbowym i nie znajdowały się w okresie wypowiedzenia umowy. Termin wykonania praw do objęcia akcji serii S przez posiadaczy warrantów serii B upływa z dniem 31 grudnia 2017 r.

Program był kontynuowany w 2014 r., w trakcie którego w okresie sprawozdawczym ustalono potencjalne prawa 168 osób w ramach Grupy BOŚ S.A. do 192 320 warrantów serii C, w tym 151 osób w Banku do 166 620 warrantów, z czego 11 320 warrantów – z przeznaczeniem do objęcia przez członków Zarządu

BOŚ S.A., w dwóch datach przyznania: 31 marca 2014 r. (wartość godziwa 14,08 zł) i 28 sierpnia 2014 r. (wartość godziwa 4,28 zł). W 2015 r. dokonano weryfikacji spełnienia warunków określonych w Regulaminie, w szczególności warunku zysku na akcję Banku oraz realizacji zadań indywidualnych. Z powodu niespełnienia warunku kursu akcji, Program za 2014 r. nie został zrealizowany.

15.3. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A.

W celu wypełnienia wymogów uchwały Komisji Nadzoru Finansowego NR 258/2011 z dnia 4 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku, Bank wdrożył Politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą BOŚ S.A. Komitet ds. Wynagrodzeń powołany przez Radę Nadzorczą Banku opiniuje Politykę zmiennych wynagrodzeń, opiniuje i projektuje zasady wynagradzania członków Zarządu, opiniuje i monitoruje wynagrodzenia zmienne osób zajmujących zidentyfikowane stanowiska kierownicze.

Polityka zmiennych wynagrodzeń, obowiązująca w zmienionej formie od początku okresu sprawozdawczego, zakłada m.in.:

- wypłatę co najmniej 50% ustalonego wynagrodzenia zmiennego w akcjach Banku Ochrony Środowiska, których wartość ustala się jako średnią cenę ważoną akcji Banku w obrotach sesyjnych na GPW w okresie od 1 grudnia roku poprzedzającego rok przyznania premii do 31 stycznia roku, w którym następuje przyznanie premii. Przez akcje rozumie się:
 - a) akcje BOŚ S.A. notowane na GPW w Warszawie,
 - b) akcje wirtualne tzw. akcje fantomowe, o wartości odpowiadającej cenie akcji notowanych na GPW w Warszawie,
- odroczenie wypłaty 40% wynagrodzenia zmiennego w trzech równych rocznych ratach, przy czym co najmniej 50% każdej transzy jest wypłacane w akcjach Banku, a pozostała część w gotówce. Część odroczonej może zostać zmniejszona lub nie wypłacona w ogóle m.in. w sytuacji, gdy wyniki Banku znacząco odbiegają od zatwierdzonego planu finansowego na dany rok lub gdy spełnione zostały warunki, o których mowa w art. 142 ust. 1 ustawy – Prawo Bankowe,
- ocenę wyników obejmującą okres 3 lat, tak aby wysokość wynagrodzenia zależnego od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny Banku i ryzyko związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Przez wyniki rozumie się założone w strategii lub planie finansowym Banku na dany rok zadania efektywnościowe, finansowe, sprzedażowe i cele indywidualne.

W okresie sprawozdawczym oceniono wyniki i ustalono wynagrodzenia zmienne za 2014 r. zidentyfikowanym osobom mającym istotny wpływ na profil ryzyka Banku. Całkowity koszt wynagrodzeń zmiennych osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A. przysługujących za wyniki 2014 r. wyniósł 211,4 tys. zł. Członkom Zarządu (w tym 4 osobom nie wchodzącym w skład obecnego Zarządu) BOŚ S.A. nie przyznano wynagrodzenia zmiennego za wyniki 2014 r.

Zgodnie z zawartą w Polityce zmiennych składników wynagrodzeń zasadą proporcjonalności - przyznane wynagrodzenia zmienne nie podlegały odroczeniu i zostały wypłacone w całości w gotówce.

Nadto, w okresie sprawozdawczym przyznano i wypłacono drugą (z trzech) transzę odroczonego wynagrodzenia zmiennego za wyniki 2012 r. oraz pierwszą (z trzech) transzę odroczonego wynagrodzenia zmiennego za wyniki 2013 r. w łącznej kwocie 31,2 tys. zł stanowiącej świadczenie długoterminowe, zidentyfikowanym osobom mającym wpływ na profil ryzyka Banku nie będących Członkami Zarządu. Po okresie sprawozdawczym – w lipcu 2015 r. - przyznano i wypłacono wynagrodzenie zmienne odroczone tytułem drugiej transzy za 2012 r. i pierwszej transzy za 2013 r. członkom Zarządu (w tym 4 osobom nie wchodzącym w skład obecnego Zarządu) w łącznej kwocie 370,6 tys. zł.

16. INFORMACJE PO DNIU BILANSOWYM

Zarząd Banku poinformował, że:

- w dniu 2 lipca 2015 r. (raport bieżący nr 36/2015) Rada Nadzorcza Banku podjęła uchwałę w sprawie powołania p. Dariusza Daniluka - dotychczasowego Wiceprezesa Zarządu, p.o. Prezesa Zarządu - na stanowisko Prezesa Zarządu BOŚ S.A. Uchwała wchodzi w życie z dniem uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego – stosownie do postanowień art. 22b ust. 1 Ustawy Prawo bankowe.
- Rada Nadzorcza Banku, (raport bieżący nr 37/2015) na posiedzeniu w dniu 2 lipca 2015 r., wybrała ze swego grona na Przewodniczącego Rady Nadzorczej Pana Jacka Czesława Cieplucha.
- z dniem 7 lipca 2015 r. (raport bieżący nr 40/2015) Bank zakończył Program Odkupu akcji własnych, realizowany na podstawie Uchwały nr 34/2015 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BOŚ S.A. z dnia 10 czerwca 2015 r. W ramach Programu Bank nabył łącznie 4 680 akcji, które reprezentują 0,0205% kapitału zakładowego i 0,0205% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku. Średnia jednostkowa cena nabycia akcji w ramach Programu wyniosła 27,94 złotych. Wartość nominalna każdej akcji wynosi 10 złotych. Łącznie Bank posiada 37 775 akcji własnych które reprezentują 0,17% kapitału zakładowego i 0,17% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku. Akcje własne nabyte przez Bank mogą zostać przeznaczone do zaoferowania osobom zajmującym stanowiska kierownicze mające istotny wpływ na profil ryzyka Banku w rozumieniu Uchwały nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń dla osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku. Bank nie będzie uprawniony do wykonywania prawa głosu z tych akcji w rozumieniu przepisów Kodeksu spółek handlowych.

17. DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNA

Najważniejszym projektem marketingowym zrealizowanym w ramach obszaru rynku detalicznego w I połowie 2015 r. był I etap kampanii reklamowej rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego EKOkonto bez Kosztów. Kampania wysokozasięgowa w telewizji oraz internecie wspierana drukowanymi materiałami promocyjnymi miała na celu efektywne wprowadzenie produktu na rynek i wsparcie jego sprzedaży. Ponadto po długim, kilkuletnim okresie nieobecności Banku w mediach wysokozasięgowych niezmiernie ważnym celem kampanii było również zapoczątkowanie odbudowy wizerunku Banku w świadomości grupy celowej.

W okresie styczeń-kwiecień 2015 r. przy ścisłej współpracy z MasterCard Polska zrealizowano kampanię promującą karty kredytowe MasterCard GOLD. Mechanizm promocji oparty o loterię konsumencką „Płać kartą MasterCard i wygrywaj EKOnagrody” obejmował promocję w internecie, eventy promocyjne w galeriach handlowych w wybranych polskich miastach, działania akwizycyjne do bazy własnej Banku oraz standardowy pakiet drukowanych materiałów promocyjnych. W zakresie działań promujących Bank jako eksperta i lidera finansowania przedsięwzięć ekologicznych dla klientów indywidualnych zrealizowano wsparcie marketingowe produktu EKOkredyt Prosument udzielanego w ramach Programu Priorytetowego NFOŚiGW. EKOkredyt ten umożliwia finansowanie zakupu i montażu mikroinstalacji OZE wspierających rozproszone odnawialne źródła energii. Bank przeprowadził kampanię informacyjną na stronie internetowej Banku.

Wśród innych projektów detalicznych objętych planem aktywności marketingowej w pierwszym półroczu wymienić należy promocję EKOpozyczki "Spełniaj marzenia", promocję EKOpozyczki na GEOBIKE oraz promocję pożyczki w ROR (ze standardowym pakietem materiałów promocyjnych).

W obszarze rynku korporacyjnego realizowane były działania komunikacyjne wzmacniające relacje z obecnymi klientami i wspierające pozyskanie nowych firm z segmentu MSP, w tym między innymi: konferencje z udziałem przedstawicieli Banku, cykl wywiadów w prasie branżowej pozycjonujący ekspertów i ofertę produktową Banku. Dodatkowo zorganizowano cykl spotkań z klientami połączonych z wydarzeniami kulturalnymi. Istotnym elementem działalności marketingowej Banku w obszarze korporacyjnym była również promocja ekologii polegająca na udziale przedstawicieli BOŚ w szeregu konferencji i spotkań promujących bankowe rozwiązania proekologiczne (w tym między innymi: Konferencja i Targi Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej, Forum Termomodernizacja oraz Międzynarodowe Forum Gospodarki Odpadami).

18. FUNDACJA BOŚ – STRATEGICZNE ZAANGAŻOWANIE SPOŁECZNE BANKU

W I półroczu 2015 r. Fundacja Banku Ochrony Środowiska zaangażowana była w realizację projektu dotyczącego edukacji ekologicznej – „Postaw na Słońce” skupiając się na bezpośrednich relacjach ze szkołami. Równolegle koordynowano trzy akcje prozdrowotne, których celem jest walka z nadwagą i otyłością wśród młodych ludzi oraz kampanię konsumencką. Sfinansowano sześć wolontariackich projektów na rzecz lokalnych społeczności, odbyła się także akcja rekrutująca darczyńców funduszu „Pomagam Cały Rok”.

EKOLOGIA

„Postaw na Słońce”

Projekt promujący Odnawialne Źródła Energii, a szczególnie fotowoltaikę, prowadzony jest przez Fundację BOŚ od października 2014 roku. Wiosną 2015 roku realizowany był drugi i trzeci etap projektu badawczego oraz etap drugi projektu filmowego. W projekcie badawczym ponad 120 zespołów konkursowych, ze szkół z całej Polski, pracując pod nadzorem opiekuna – nauczyciela fizyki lub matematyki, przygotowywało w ramach projektu audyty energetyczne budynków szkolnych i wybranych domów jednorodzinnych. Uczniowie wyliczali uciążliwość dla środowiska tych obiektów biorąc pod uwagę ilość zużytej energii elektrycznej. Zajmowali się także dobraniem odpowiednich ogniw fotowoltaicznych. W dalszej kolejności zespoły koordynowały lokalne kampanie informacyjne na temat OZE. Zwieńczeniem kampanii były konferencje na które zaproszono lokalną społeczność, rodziców uczniów, władze samorządowe, a przede wszystkim ekspertów zajmujących się technologiami OZE oraz przedstawicieli BOŚ, którzy opowiadali o możliwościach otrzymania dofinansowania kosztów zakupu i montażu mikroinstalacji OZE. Takich konferencji odbyło się 83. Równolegle realizowany był projekt filmowy, w którym pracowało ponad 100 zespołów uczniowskich. Zrealizowały one i wypromowały na różnych portalach internetowych 51 filmów promujących odnawialne źródła energii i program Prosument.

Fundacja opracowała także i rozdystrybuowała pakiet materiałów informacyjnych promujących wykorzystanie energii odnawialnej przez osoby indywidualne. Było to: 6 tys. broszur, 5 tys. plakatów oraz 6 tys. listów do lokalnych samorządów i spółdzielni. Dla zachowania spójności komunikacyjnej w każdym przypadku użyto kreacji „Jestem Prosumentem” stworzonej przez słynnego plakacistę Andrzeja Pągowskiego.

W marcu i kwietniu – równolegle z działaniami w szkołach – prowadzona była kampania informacyjna wspierająca projekt „Postaw na Słońce” przy użyciu narzędzi public relations. Przeprowadzono kampanię radiową (13 stacji, 514 emisji), opublikowano cykl tekstów sponsorowanych na temat technologii OZE oraz zainicjowano powstanie tekstów redakcyjnych. W lutym odnotowano 61 publikacji dotyczących projektu, które dotarły do ok. 600 tys. osób. W kwietniu i maju publikacji było ponad 100. Projekt realizowany przez Fundację jest współfinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

„Przyroda u Twoich drzwi”

W marcu 2015 Fundacja zorganizowała na portalu społecznościowym Facebook otwarty konkurs fotograficzny dla internautów. Tematem konkursu było pokazanie problemu zmniejszania się różnorodności biologicznej, niszczenia siedlisk flory i fauny poprzez ekspansyjną działalność ludzi. Nadesłane prace miały pokazać jak przyroda próbuje powrócić na tereny, z których została wyparta przez człowieka. Do konkursu zgłoszono 120 autorskich zdjęć. Zarejestrowano także ponad 1 000 odwiedzin aplikacji konkursowej. Nagrodzono 10 najlepszych prac.

EDUKACJA PROZDROWOTNA

Projekty szkolne

Wiosną 2015 roku Fundacja BOŚ realizowała trzy projekty prozdrowotne w szkołach: skierowany do najmłodszych „Zdrowo jem, więcej wiem”, dla starszej młodzieży „Czas na zdrowie” i konkurs otwarty dla szkół wszystkich typów „Sklepiki szkolne – zdrowa reaktywacja”. W pierwszym projekcie zarejestrowanych było 900 zespołów, co oznacza bezpośrednio zaangażowanie ok. 20 tys. uczestników. W rywalizacji międzyszkolnej „Czas na zdrowie” uczestniczyło 321 szkół (ok. 3 tys. bezpośrednich, aktywnych uczestników). W konkursie, którego celem była rewitalizacja sklepików w szkołach, spośród 90 zgłoszonych inicjatyw nagrodzono 30, przeznaczając na ten cel prawie 40 tys. zł.

Higieniczna kuchnia

W kwietniu Fundacja BOŚ zorganizowała prozdrowotną, konsumencką kampanię PR na temat prawidłowego przechowywania oraz obróbki żywności w domu „Higieniczna Kuchnia”. W oparciu o wyniki zrealizowanego na zlecenie Fundacji badania przygotowano i opublikowano listę najczęściej popełnianych przez rodaków „grzechów” w kuchni. Na stronie aktywniepozdrawie.pl uruchomiono interaktywną aplikację, która podpowiada użytkownikom jakie są zagrożenia w kuchni oraz jak ich uniknąć. Kampania zaowocowała niemal 100 publikacjami i zapewniła dotarcie z informacją o Fundacji do ponad 2 mln odbiorców.

ZANGAŻOWANIE PRACOWNIKÓW GRUPY BOŚ

Przy okazji wiosennej edycji konkursu na najlepsze inicjatywy wolontariuszy – pracowników Grupy BOŚ S.A. zgłoszono 11 projektów. Spośród nich wyłoniono 6 i przyznano środki na ich realizację. Projekty prowadzone były we współpracy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi i instytucjami publicznymi w jednej z małych gmin koło Białegostoku, w Łodzi, Bielsko-Białej, Radomiu, Szczecinie i Warszawie. 20 pracowników BOŚ S.A. przepracowało w ramach wolontariatu ponad 160 godzin.

Przeprowadzono rekrutację nowych darczyńców funduszu „Pomagam Cały Rok”. Dzięki inicjatywie finansowane są stypendia dla zdolnych dzieci z ubogich domów (we współpracy z Fundacją Świętego Mikołaja) oraz zapomogi dla pracowników Banku dotkniętych życiową tragedią.

W styczniu br. Fundacja przygotowała kolejny numer magazynu dla pracowników i klientów BOŚ „Zielone Strony”. W gazecie opisano realizowany projekt „Postaw na Słońce”. Zamieszczono także szereg praktycznych wskazówek na temat zastosowania technologii OZE w jednorodzinnych domach, a także porady żywieniowe. Magazyn w nakładzie 1 tys. egzemplarzy był dystrybuowany w oddziałach oraz centrali Banku.

Podpisy członków Zarządu BOŚ S.A.

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja	Podpis
18.08.2015 r.	Dariusz Daniluk	Wiceprezes Zarządu pełniący obowiązki Prezesa Zarządu
18.08.2015 r.	Stanisław Kolasiński	Wiceprezes - pierwszy zastępca Prezesa Zarządu
13.08.2015 r.	Paweł Kazimierz Lemańczyk	Wiceprezes Zarządu